

LA REPÚBLICA

Del 9 al 15 de juny del 2018 – Any I. Número 3 2€

Viatge al cor dels CDR

Tot el que cal saber sobre els
Comitès de Defensa de la República

www.lrp.cat

Ras i curt EDUARD VOLTAS @eduardvoltas

Hem passat de l'obsessió per un full de ruta de dates i fites inamovibles, a l'absència absoluta de full de ruta. Ningú no et sap dir quin és el pla, més enllà de resistir. Potser és el que toca ara, simplement resistir. O potser toca tornar a pensar com es fa la independència.

LA REPÚBLICA QUE BULL

Astronautes, desinfectants i caganers

Màxim Huerta cagant-se (sic) en els independentistes; el ministre de l'Interior Grande-Marlaska condemnant dibuixants, entre altres menuderies, per no parlar de la seva vista grossa davant denúncies de tortures i caigudes d'avions. El d'Agricultura, Luis Planas, homenatjant criminals de guerra. A Exteriors, el senyor Josep Borrell a punt per desinfectar-nos. No marxeu, que encara n'hi ha més: Iván Redondo, cap de gabinet del president Sánchez, ajudant Albiol a netejar Badalona; la ministra de Medi Ambient, avaladora del Castor... Podríem continuar, però no quedaria es-

pai per aportar algun parer sobre l'alineació de l'equip que s'enfrontarà amb la selecció catalana dirigida per Quim Torra. Un combinat, l'espanyol, tan farcit de Sergios Ramos de la política que, en definitiva, el nomenament de Pedro Duque és comprensible: no només és el que sembla tocar més de peus a terra, sinó que cal suposar que un astronauta serà la persona més indicada per controlar marcians de l'estil del ministre de Cultura.

Bromes dolentes a banda (no fos cas que algú em nomeni secretari d'estat d'Arts Escèniques, vist el nivell) la composició del nou executiu espanyol

El govern de Sánchez es defineix com el reflex del millor de la societat espanyola. Aquest és el problema

no hauria de causar sorpresa. Ho va definir el president Sánchez en la presa de possessió: "Som el reflex del millor de la societat a la qual aspirem a servir."

Heus aquí el problema real: reflexeixen justament allò que és l'Espanya actual. Per això som on som. I per això ens hauríem de prendre el temps que calgui per no fer-nos-hi més mal, però tenint clar que l'única porta oberta que hem de buscar és la de sortida.

Carles Ribera Director @carles_ribera

SUMARI

01 Portada. El disseny i la creativitat de la portada d'aquest número han estat realitzats per Gabriel de Medeiros, de l'agència Evil Love.

03 Opinió. Articles i anàlisis de Bea Talegón, Josep-Lluís Carod-Rovira, Mireia Boya, Marta Roqueta i Patricia Centeno.

10 CDR, manual d'ús. El dossier central de la revista està dedicat als Comitès de Defensa de la República. El periodista Xavi Oltra ha visitat uns quants CDR en els últims mesos i ha parlat amb diversos testimonis que ajuden a entendre aquestes organitzacions.

18 Suso de Toro. "Espanya no aprendrà les lliçons que li podria donar la societat catalana." Aquesta és una de les reflexions de l'escriptor gallec en una entrevista realitzada per Adela Genís que es pot veure íntegrament al web de La República (lrp.cat).

22 Consells comarcals. La periodista Teresa Márquez analitza en un extens article i amb exemples territorials diversos els trenta anys d'existència dels consells comarcals.

26 Què passa a Badalona? Com s'ha arribat a la moció de censura contra l'alcalde de la ciutat, Dolors Sabater? Ningú millor que la periodista badalonina Sara Muñoz per treure'n l'entrellat.

36 A flor de pell. Potser ja som conscients que a la platja i a la piscina fa falta una crema protectora. Però, i el sol que ens toca en qualsevol moment del dia? Mercè Miralles ens ho explica.

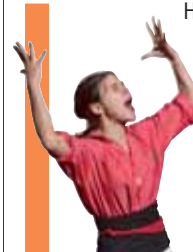
46 Sergi López. L'actor català més internacional parla de la seva última pel·lícula a les ordres de Terry Gilliam sense oblidar fer un repàs de l'actualitat política catalana.

52 Emojis i emoticones. La història dels populars símbols.

56 Castelleres. Fa quaranta anys no hi havia dones castelleres i ara ja representen el 40%. Ho explica Mercè Ribé.

60 El Voraviu. El periodista Joan Vall i Clara i el dibuixant Jordi Soler estrenen un dietari setmanal que no deixarà indiferent cap lector.

Ras i curt ELI NEBREDÀ @elinebreda

Posats a destacar alguna cosa del nou *gobierno*: majoria de dones en un Consell de Ministres en què el titular d'Interior ha blanquejat la tortura, el de Cultura i Esports ha admès desconèixer i odiar una part important de la seva cartera, el d'Exteriors és fan del Betadine i l'únic salvable és un astronauta.

D'ENTRADA

Compàs d'espera

Els republicans catalans estan expectants amb el nou govern pilotat per Sánchez. En realitat, poca gent està contenta amb l'arribada del PSOE. Si bé el fet que hagi caigut el Partit Popular és motiu de celebració, el recanvi no augura alegries en termes democràtics. El canvi ha estat possible gràcies a Sánchez, sí, però sobretot gràcies als grups sobiranistes que li han donat suport, i seria un error no reconèixer-ho.

Perfils com el de Borrell, Batet, Calvo i Ribera preocupen profundament a Catalunya. No cal dir que si Pedro Sánchez volia bastir ponts, alguns d'aquests perfils estan més a prop de dinamitar-los. Molt em temo que la jugada li podria sortir malament i que el prestigi d'algun dels escollits es podria veure esquitxat per escàndols que al seu dia no van ser prou coneguts. No li auguro res de bo.

De moment, el PSC ja ha llançat un full de ruta com a proposta. Sembla positiu que el primer punt sigui escoltar les demandes del govern català. Els altres epígrafs encara s'han de perfilar. Entre altres temes, planteja una regeneració territorial

Estem a l'avantsala de l'arribada d'una dreta reforçada, pilotada per Aznar

RAMON BUCH

ser preparades per fer possible aquesta caça de bruixes haurien de ser urgentment abordades.

S'ha de ser optimista, és l'única manera de mirar al futur amb ànim. No obstant això, molt em temo que es-

tem a l'avantsala de l'arribada d'una dreta reforçada, pilotada per Aznar i amb el seu noi dels encàrrecs mossegant amb força tot el que faci olor de sobiranisme. O s'estructura un front republicà que estigui disposat a concórrer a les eleccions, o veurem com tots s'uneixen contra Sánchez i els que li han donat suport. Ja s'hi han posat i, de moment, no tenen res que els freni.

federal. Això seria positiu per a Espanya, insuficient, de moment, per a Catalunya. I en qualsevol cas, el primer i més important és parlar de l'alliberament dels presos polítics i del retorn a casa dels exiliats. És fonamental replantejar el mapa en l'àmbit judicial que ha estat inundat de parcialitat: per això, el nomenament del nou fiscal general i la modificació de lleis que al seu dia van

Bea Talegón

Periodista @BeatrizTalegon

GAT I GOS

Lluís Puigbert

FIBLADES

L'odissea espacial de Pedro Sánchez

Fer una moció de censura des d'un partit on et tallen l'herba sota els peus i amb suports parlamentaris fragmentats és somniar truites amb els ous a la mà. Però un cop conegut el seu primer govern -i probablement, l'únic-, és ben clar que si Pedro Sánchez no és als núvols, hi vol anar. Nomenar cap de la diplomàcia algú que fa ostentació de no practicar-la, que proposa desinfectar els que li porten la contrària i que s'exhibeix en manifestacions ultranacionalistes, farà desconfiar Europa i també enxerinar els catalans. Com posar al capdavant de Medi Ambient la persona a qui van colar el pla Castor i a Hisenda (i al FLA) la mà dreta (foradada) de Susana Díaz. Amb Pedro Duque, però, sí que l'ha encertat: és l'únic que el podrà anar a buscar quan una guitzà l'envii a l'espai sideral.

Enric Serra Periodista @serraamart

Ras i curt MIQUEL BERGA

Els valors republicans del president Tarradellas es van refermar i refinar amb els llargs anys d'exili a la República Francesa. Els va destil·lar magistralment en la primera frase que va pronunciar davant els que l'aclamaven en retornar a Catalunya: "Ciutadans de Catalunya!"

OPINIONS

Fabra, un paio modern

Enguanys, homenatgem qui fou president de la Federació Catalana de Tennis i de la Unió Catalana de Federacions Esportives, un home modern, amant als nous corrents esportius a Europa, amb el mateix neguit de contemporaneïtat i universalitat que sempre caracteritzà l'obra del Pompeu Fabra filòleg. El 1929, fou el primer a emprar el concepte, innovador llavors i actual avui, de llengua estàndard. Enginyer químic, el seu tremp científic li permeté no ser esclau de les emocions que senyoregen entre la gent de lletres, a l'hora de la feina.

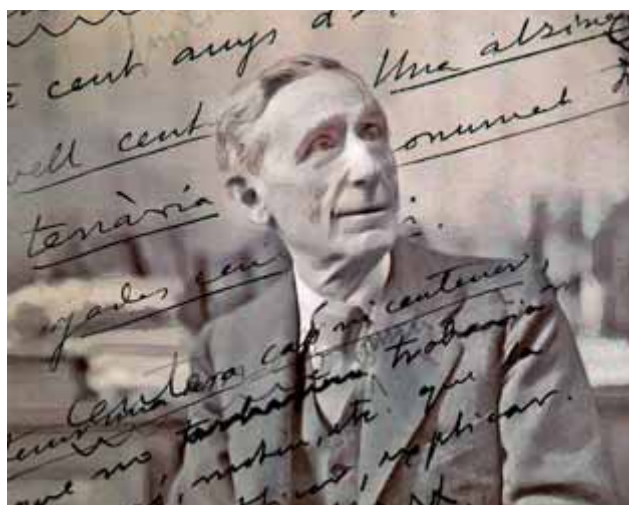
Com recorda Josep Murgades, en els seus *Escrits sobre Fabra*, se les va haver amb arcaïtzants a ultrança, defensors del "català que ara es parla" i hiperpuristes. Després de segles de decadència literària i de supeditació a una llengua forastera, treballà per codificar una llengua moderna i no per ressuscitar un idioma medieval. Tot i que no convertí en realitat totes les seves propostes –com la supressió de la lletra *hac*, com en italià–, sabia que algunes de les seves solucions podien semblar

Donà vida nova a un idioma i el feu apte per encarar la modernitat

Josep-Lluís Carod-Rovira

LLUÍS ROMERO

artificioses, però creia que, amb instruments de poder adequats, acabarien sent naturals. Des del corpus lingüístic tradicional, donà vida nova a un idioma i el feu apte per encarar la modernitat, una idea

indestriable de la seva obra i de la seva actitud amb una llengua amb la qual, des de la simplificació i la nacionalització, volia que tots els usuaris, arreu del domini lingüístic, s'hi trobessin còmodes.

Pel seu impacte en la cultura, la ciència i la quotidianitat és la personalitat catalana més rellevant de la nostra època. I seva és aquesta reflexió, tan rabiosament actual: "No tenim un estret nacionalisme. Vivim de cara al món i si volem la plena sobirania per al nostre poble és per millorar la qualitat

dels nostres conciutadans i per obtenir que Catalunya, immensament civilitzada, pugui oferir una efectiva col·laboració en l'obra de millorament i progrés de la humanitat".

Escriptor i polític @CarodRoviraJLI

Si no ens doneu la paraula, la robarem

A Catalunya es denuncien dues agressions sexuals al dia. I pujant, un 25% més en només cinc anys. Afegim-hi l'increment de violacions sota submissió química, una de cada tres. I a menors, vora el 25%. Dades oficials que no compten els centenars de silencis que encara pateix la nostra societat. Introspecció i culpabilització. La quimera d'esborrar i oblidar per no ser ni jutjada ni qüestionada. Sovint és aquesta la doble victimització que patim.

La violència sexual és un problema estructural, endèmic socialment. Però les dades són fredes, deshumanitzen i relativitzen. No són vides. En una societat on la carnassa alimenta mitjans, volem detalls i vídeos, per qüestionar-los recrear-nos-hi. I no són pocs els que entren en el fastigós joc

Mireia Boya

de l'espectacle mediàtic. Aquest és el negoci. I la pedagogia.

És fàcil posar-se la toga i creure's amb el dret moral de jutjar si hi ha atenuants físics (beguda, fumada, provocant) o espacials (de nit, sola). Sentencieu altivament que potser una dona és imprudent, que s'ho ha buscat, que no tenim dret a anar on, quan i com vulguem. Cultura de la por, poder de submissió. El focus sempre cap a elles, i amb això només feu que legitimar i fomentar la cultura de la violació. Elements que a ells els exculpen, a nosaltres ens estigmatitzen. És molt fàcil d'entendre: hi ha d'haver consentiment explícit. Punt.

La indignació a cada nou cas és el pòsit per a la reflexió col·lectiva i la lluita per un món millor. Feminista, sí. Trencar cadenes i fer nostra la nit. Alcem la veu com a damni-

ficades d'unes relacions de poder injustes i desiguals. Escolteu-nos, perquè si no ens doneu la paraula, encara que sigui només per pal·liar el greuge històric i estructural que ens ha silenciats, la robarem.

Les mobilitzacions massives del 8 de març van arribar per quedar-se. El #MeToo i el #YoSíTeCreo són himnes. El feminisme és un projecte de vida, no una queixa, i nosaltres, les dones, ens hem convertit en un subjecte polític que vol construir un nou món amb la legitimació col·lectivitzada com a instrument de poder. Tenim una oportunitat, la República, i la farem servir.

Ambientòloga @yeyaboya

Ras i curt MAGDA GREGORI @MagdaGregori

Pedrolo escrivia: "Només hi ha una manera d'ésser lliure i just, ser conscients de nosaltres mateixos i no permetre que mai se'ns arrabassi aquesta consciència." És a dir, cal que reivindicuem els nostres drets i la llibertat de pensament. L'escriptor ho tenia clar, per això, era independentista.

TRIBUNA REPUBLICANA

Art perdut

Una de les conseqüències del #MeToo en el món de l'art i la comunicació ha estat comprovar fins a quin punt l'agressió sexual es considera quelcom que pot afectar la carrera de l'agressor, i no com un fet que afecta la llibertat d'expressió, el lliure exercici de la seva professió i l'expressió de la sexualitat de qui la pateix.

Bona part de l'opinió pública s'ha centrat, d'una banda, a establir com consumir a partir d'ara l'obra de Roman Polanski o de Kevin Spacey. De l'altra, s'ha debatut com reincorporar a la feina alguns acusats, com Jeffrey Tambor, exprotagonista de la sèrie *Transparent*. Tanmateix, no hi ha hagut converses tan elaborades al voltant, per exemple, de com haver estat violada pel productor Harvey Weinstein o haver-se negat a mantenir-hi relacions sexuals ha afectat les carreres d'Asia Argento i Ashley Judd, respectivament. Tampoc ens hem plantejat quantes Kathryn Bigelow –l'única directora amb Oscar– o Meryl Streep hem perdut per culpa de les agressions, el menyspreu i les actituds sexistes dels companys o superiors.

La primera qüestió s'ha de tractar, és clar, però supeditada a la segona. Gràcies al #MeToo hem vist les nombroses maneres, de diferent intensitat i conseqüències, amb què els homes utilitzen el sexe per exercir poder sobre les dones. Des del productor que utilitza la seva influència per crear una xarxa còmplice que li permet violar en sèrie, com Weinstein, fins a casos com els de l'actor Aziz Ansari, que aplica en les seves relacions sexoafectives les perjudicials tècniques de seducció considerades acceptables en les relacions heterosexuales. També s'ha parlat dels tocaments indesitjats i dels comentaris sexistes i obscens a la feina.

Amb aquest mapa d'abusos ben traçat, parlant del reconeixement del dany a les supervivents, hem de bastir la prevenció de les

agressions sexuals, la seva detecció i els mecanismes per denunciar-les. També la gestió de les conseqüències. El càstig als agressors i la seva reincorporació al món laboral, sí, però també el rescabament de la feina de les dones afectades per les agressions sexistes en particular i el masclisme en general, i la creació d'un entorn propici per a la florida del talent femení.

En indústries basades en la creativitat, hi ha mala peça al teler. Moltes versions de la figura del geni naturalitzen l'abús i exculpen l'abusador, en glorificar la imatge d'un home excèntric amb tendència a maltractar els més propers pel bé del seu art. El maltractament de l'escriptor de culte David Foster Wallace a l'escriptora Mary Karr es va disculpar en considerar-se una conseqüència de la personalitat turmentada i genial de Wallace. Les males arts envers les actrius de directors com Stanley Kubrick han estat celebrades com una manera de treure suc a les seves interpretacions.

En la narrativa del geni, s'intensifica allò que l'advocada i escriptora feminista Jill Filipovic considera que marca la rehabilitació d'homes poderosos afectats pel #MeToo: l'assumpció que ells, directors, presentadors, actors o productors, són una necessitat pública. Filipovic es pregunta per què hem de retornar una posició de poder a algú que l'ha emprada per abusar d'altres, i més si no ha reflexionat sobre el dany causat. Afirmar que, si algú ha pagat la pena dels seus mals, no mereix que li arruïnin la vida, "però perdre la fama no és arruïnar ningú, ni tampoc una penitència".

La cultura, sovint misògina, que ja ha estat produïda per homes misògins seguirà amb nosaltres. Però perquè tota obra d'art neix d'un context, marca qui participa en la seva creació i s'introdueix en un imaginari social que influeix com entenem el món, hem de consumir l'art amb una perspectiva crítica. Això depèn de deslliurar-nos dels mites que han elevat l'obra d'uns i han amagat, o han avortat, la de les altres, i actuar-hi en conseqüència. Perquè no només hem cregut que l'art de molts homes és indispensable. Hem assumit que, si ells no hi són, no hi haurà ningú que tingui el nivell per ocupar el seu lloc.

Marta Roqueta

Periodista @martaroqueta

Per què hem de retornar una posició de poder a algú que l'ha emprada per abusar d'altres?

Ras i curt ORIOL PONSATÍ-MURLÀ @OPonsatiMurla

Cada vegada em fa més basarda la normalitat. La gent normal, les coses normals, les actituds normals. I sento més simpatia pels anormals, els disfuncionals, els heretges, els excèntrics, els rars, els fugitius de l'estadística, els inadaptats, els tocats de l'ala sense remei. Com jo mateix.

A FONTS

Els 'castellanos' del president Torra

Nazi, etnicista, suprema-cista xenòfob... "Un home que protegeix el seu cap (idees) amb una adorable gorra amb orelles no pot ser mala persona", repeteixo a coneguts i estranys cada vegada que per atacar el nou president recorren als polèmics tuits i articles que Quim Torra va escriure. Perquè aquesta gorra (forma) em demostra que té un bon fons. Segons em va confessar, gràcies a aquesta gorra va resistir dos hiverns a Suïssa, i l'accessori es va acabar convertint en gairebé "la seva segona mare"... Ja es deuen poder fer una idea de la pena el dia que la va perdre a Berlín. Aquesta història la vaig descobrir abans que ningú pogués imaginar que acabaria assumint el poder, i és per aquesta gorra que li he *perdonat* certes llicències estètiques que en cap altre representant públic hauria tolerat.

De fet, em va arribar a resultar un gest simpàtic que un home a qui acusen d'hispanòfob apostés per combinar vestit formal (americana i pantaló a conjunt) amb *castellanos* (mocassins) com faria qualsevol madrileny ranci, inclòs Felipe VI, en comptes del corresponent calçat de cordons estipulat pels *sans-culottes* en la Revolució Francesa. Així que quan diumenge a la nit vaig posar TV3 per analitzar l'entrevista institucional al president, no em vaig pas escandalitzar per la sabata informal, ni perquè l'americana li anés tres talles més gran, tampoc per si la corbata estava mal lligada i queia cap a un costat (per cert, sempre tendeix cap a la dreta) ni per la dimensió desproporcionada del llaç groc a la solapa que resta solidesa al símbol –encara sort que des que se li va indicar que les insígnies han d'anar al costat esquerre (cor) no ha tornat a reincidir-. Vaig hiperventilar i apagar el televisor quan entre les obertures de botó i botó de la camisa (i no

Quim Torra, a Neumünster, amb la seva apreciada gorra, que va perdre a Berlín EFE / SRDJAN SUKI

“
És per aquesta gorra que li he 'perdonat' certes llicències estètiques

perquè li anés ajustada, sinó per massa ampla) vam acabar veient la panxa al Molt Honorable Senyor President de la Generalitat de Catalunya. He de reconèixer que a una majoria de ciutadans l'aparença despreocupada de Torra els sembla "propera, humil i natural". Però aquesta catalogació m'angoixa més que la desídia estilística del president. Perquè la senzillesa (l'elegància, l'espontaneïtat teixida en la confiança) és difícil d'assolir quan un es disfressa amb robes (pensaments) que no reflecteixen la seva personalitat (estil). Qui

ha dit que el president, que s'encoratja a aixecar una república independent, hagi d'acatar el vestit i la corbata com a uniforme? A mi em valdria que Torra oferís al món la millor versió d'ell mateix i del país que ara representa sentint-se còmode (construís la seva imatge en consonància amb els seus principis i valors), amb una camisa de cotó blanca, un pantaló fosc fet a mida per un sastre català i calçant unes espadenyes de set vetes, i no uns *castellanos*...

A causa del moment d'excepcionalitat (tristesa) política que ens ha tocat viure, molts consideren insultant que algú pugui recriminar res al president, i encara menys sobre la seva aparença. Discrepo. Primer, perquè l'excepcionalitat no és contrària a la solemnitat (al contrari, requereix un major esforç en aquesta matèria per impedir que decaigui l'ànim de la tropa); segon, perquè igual o més dures van ser les circumstàncies a les quals es van haver d'enfrontar Francesc Macià (busquin, si els plau, la fotografia del dia que va marxar a l'exili a Brussel·les) i Lluís Companys (busquin, si els plau, els docu-

ments gràfics del seu empresonament a la Model) i mai van perdre un xic d'elegància com a senyal de resistència, fortalesa emocional i mental, i dignitat de l'home i del país; i tercer, perquè la crítica, mentre sigui constructiva, es concedeix amb el propòsit de millora cap a l'altre (és, en realitat, un acte d'amor).

En un episodi de la serie *The Crown* s'explica el cas verídic de Lord Altrincham, que va ser acusat per l'opinió pública de deslleial amb la reina Elisabet II per haver-la reprovat en un assaig. Quan li van preguntar a l'escriptor per què odiava la monarquia, va respondre: "No hi estic en contra, jo estimo la corona i el que representa, per això intento que s'adonin que han de millorar el seu estil per tal que la institució pugui perdurar."

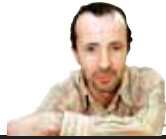
Patricia Centeno

Periodista @PoliticayModa

Ras i curt ADA CASTELLS @AdaCastells

El telèfon s'endurà les visites a casa; el televisor guanyarà la partida als jocs al carrer; Internet posarà fi a l'educació compartida, i la robòtica podrà amb tots nosaltres. Llarga vida als apocalíptics, mentre no l'encertin!

LA MONARQUIA

Lluís Simon lsimon@lrp.cat

Joan Carles I, adreçant-se als espanyols EFE

Joan Carles, l'emprenedor reial

No fa pas gaire que els negocis, els secrets i els comptes a l'estranger de Florenci Pujol van provocar un terratrèmol sense precedents en la política catalana.

Amb tot, els Pujol van ser uns aprenents al costat de Joan de Borbó i el seu fill Joan Carles I. Primer, es va dir que el comte de Barcelona, exiliat durant la segona república, va morir sense un ral fins que investigacions periodístiques posteriors, mai negades per la família reial, van calcular en més de 1.000 milions de pessetes la fortuna que Joan va amassar en comptes a Suïssa i que va passar als seus fills. El premi gros va ser per a Joan Carles, que va fer com Jordi Pujol. Es va quedar els diners, no els va declarar i, vinga, a regnar.

Pujol, al costat del Borbó, va ser un aprenent. Mentre Espanya, la

Amassar una fortuna de qualsevol manera no és un problema, els reis a Espanya són inviolables davant la llei

de dretes, la d'esquerres i la del mig, callava, mitjans com *The New York Times*, l'*NBC* i sobretot *Forbes* van acusar, aquest és el verb correcte, Joan Carles I d'haver amassat entre 1.700 i 2.000 milions d'euros (ja no de pessetes, poca broma!) durant els seus primers trenta anys de regnat.

La trama del Borbó era com la del tres per cent, però a l'engròs: comissions a Kuwait, Bahrain, el Marroc, Qatar, Abu Dhabi, Oman, l'Àrabia Saudita etc. Entre els regals hi havia iots, cases en illes paradisiàques i vehicles de luxe. Ni abans ni ara hi ha cap llei que obligui el rei a declarar els regals, ni tampoc ha de fer, és clar, declaració de la renda. I per acabar-ho d'adobar, tenim l'article 56 de la Constitució: "La persona del rei és inviolable i no està subjecta a responsabilitat." Visca.

Letícia, només 8 milions...

Per experiència pròpia puc dir que la reina va fer bé de deixar el periodisme per fer el salt a la reialesa. No exposaré aquí els sous de molts periodistes per no posar-nos a plorar tots plegats. Només citaré el diari britànic *Express*, que considera que des que Letícia es va casar el 2004 amb Felip VI ha acumulat més de 8 milions. Bravo.

Felip VI 'canvia' l'Atlético pel Real Madrid

Puc admetre aquí que quan era petit, abans de ser adoctrinat convenientment en un institut català, la monarquia l'observava amb una visió acrítica. Només estava interessat en una qüestió. De quin equip era el rei Joan Carles i, sobretot, el seu fill? Sempre havia sentit que era de l'Atlético de Madrid, club perdedor per definició. Curiosament, o no, dels clubs espanyols que guanyen títols internacionals només rep el Real Madrid, fet que desmenteix la falòrnia aquesta de l'Atlético.

Sorpresa en el cas Nóos d'Urdangarin

Fa dies que s'espera la sentència del cas Nóos, que hauria d'acabar amb Iñaki Urdangarin a la presó amb una condemna de més de sis anys. Però, ai las -i això sí que és una sorpresa monumental, valgui la ironia-, el cunyat de Felip VI es podria estalviar el tràngol, ja que el cas podria quedar en un judici nul. Una irregularitat podria provocar que l'home que estafava administracions públiques aprofitant el seu càrrec no entrés a la presó. El culpable d'això seria el pèrit del cas, un tal Rafael Balaguer, que hauria estat en contacte amb el jutge que instrueix el cas, José Castro. Un altre escàndol. Que passi el següent.

Ras i curt **BIEL FIGUERAS** @rincewindcat

L'executiu de Sánchez neix buit, sense suports sòlids, amb un Congrés d'endimoniada geometria variable, sense control sobre el Senat, sense programa efectiu i amb estrelles estrellades del passat. Som davant del govern més feble de la democràcia espanyola. Espanya té el president que es mereix.

L'HEMEROTECA

Pere Bosch i Cuenca pbosch@lpr.cat

EL QUIOSC

Per la llibertat (i la dignitat) dels presos polítics

La difusió d'imatges manifestament il·legals dels presos polítics al centre penitenciari d'Estremera, primer de tot per part del diari *Ara* i poc després per la cadena de televisió La Sexta, han provocat un intens debat sobre l'ètica en el periodisme. El diari definia les imatges com "un document d'un enorme valor periodístic" i fins i tot apel·lava a la seva vocació sensibilitzadora, com un "recordatori emocionalment dur i políticament necessari". Una excusa de mal pagador. La societat catalana ha demostrat, amb cartes i altres mostres plenes de dignitat, que no necessita vulnerar el dret a la intimitat per mostrar la seva estima i solidaritat amb els presos. La Sexta va difondre unes imatges semblants; en aquest cas, però, amb una voluntat d'escarni evident. El locutor, per exemple, s'aturava en l'escena d'una carta per afirmar que "el rei Felip VI els vigila des d'un segell de correus". No hi ha límits per a la crueltat humana.

Una pancarta de suport als presos catalans a la plaça de Catalunya ➔ ANDREU PUIG

La intencionalitat dels dos mitjans és, doncs, diametralment oposada. Però el problema de fons és exactament el mateix: la gravació il·legal d'uness imatges i la seva difusió sense el consentiment dels afectats ni dels seus familiars. En parau-

les de la consellera Ester Capella, "es vulneren el dret a la intimitat i el dret a la pròpia imatge" dels empresonats. L'advocat de Carles Puigdemont, Jaume Alonso-Cuevillas, va mostrar dijous passat la seva "indignació [...]" per una publicació en ab-

El problema, òbviament, no és només la gravació il·legal de les imatges, sinó la seva publicació posterior

solut consentida ni per ells ni per les seves famílies". És evident, en aquest sentit, que el problema no és només la gravació il·legal de les imatges, sinó la seva publicació, per molt que el diari que les va comprar i difondre s'entesti a no voler reconèixer l'error i afirmar que "els familiars no van entrar a valorar la publicació de les imatges". Per cert, l'editorial d'aquest mateix mitjà reclamava "la llibertat dels presos polítics". Però també caldria afegir el respecte a la seva dignitat i intimitat i a les seves famílies.

L'HAN DITA GROSSA

El preu del diàleg

Alguns mitjans espanyols estan començant a preparar el terreny per a la trobada entre el president espanyol i el català. L'estratègia consisteix a presentar Quim Torra com un "intransigent" (de fet, el mateix Sánchez es preguntava si un "supremacista" voldria negociar amb ell). *ABC* i *El Mundo* juguen aquesta carta. Però la pressió més intensa ve del diari dirigit per l'exportaveu de Mariano Rajoy, Francisco Marhuenda, que titulava a portada: "Sánchez donarà a Torra les 45 exigències de Puigdemont." Com que els titulars i el contingut de *La Razón* (no cal ni dir la realitat!) no acostumen a casar, anem a les

pàgines interiors i comprovem, efectivament, que només hi ha disposició "a parlar dels 45 punts". El mateix, com es poden imaginar, que volia fer Rajoy.

TEMPUS FUGIT

Els desinfectadors de Catalunya

MARQUÈS DE CASTEL RODRIGO
Capità general de Catalunya
1715

"[És necessari] si no netejar totalment la seva sang [la dels catalans] de la malignitat que els infecta, com a mínim anar-la purgant [...] perquè el mal humor dels naturals només es podrà contenir amb les armes, però no canviar mai amb l'única força d'aquestes."

JOSEP BORRELL
Ministre d'Exteriors

16 de desembre del 2017

"Aquesta és una societat ferida i cal sanar-la, però abans de tancar les ferides cal desinfectar-les [...] Una societat no pot viure si el quaranta i escaig per cent de la gent està convençuda, amb raó o sense, que li aniria millor fora"

Ras i curt IRENE CASELLAS @casellas_irene

Que Pedro Sánchez hagi posat onze dones al govern no és cap garantia que les polítiques reals que impulsin afavoreixin la igualtat, sobretot veient que ha justificat la decisió per la contundència de les mobilitzacions del 8-M i no pel fet que aquestes dones siguin les persones més ben preparades per al càrrec. Prou paternalisme.

L'HEMEROTECA

LA VINYETA HISTÒRICA

La reivindicació de la jornada de vuit hores

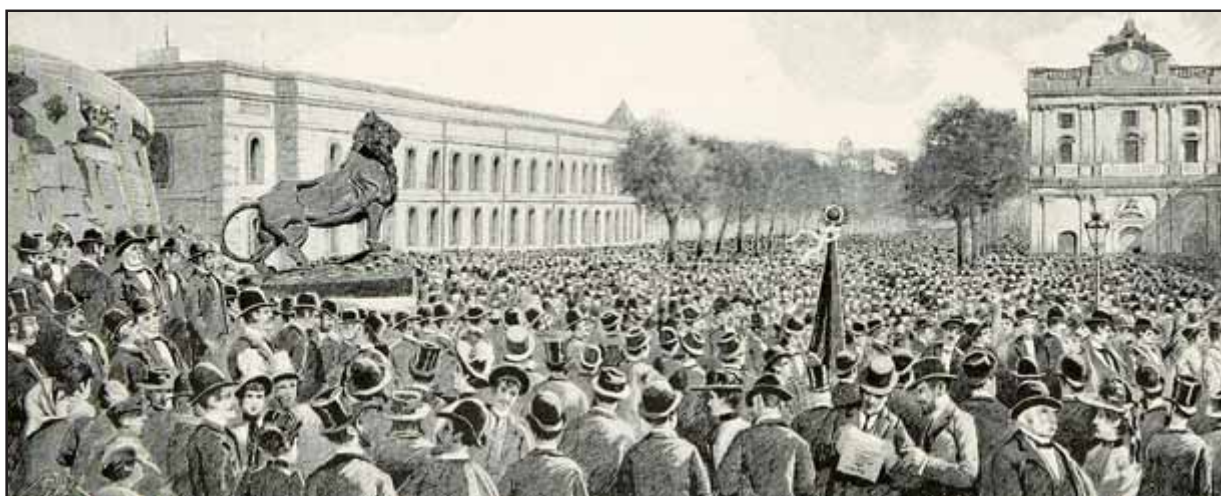
Hi ha demandes que es remunten a temps immemorials, però que, encara avui, segueixen sent una aspiració per a molta gent. Aquest és el cas de la jornada de vuit hores, una reivindicació que es va acordar el 1889, en el Congrés Internacional Obrer de París. En aquella trobada, també es va instituir una jornada reivindicativa, que es va fixar cada 1 de maig, en record als màrtirs de Chicago. L'any següent, la celebració es va estendre de manera simultània a algunes ciutats d'Amèrica i d'Europa.

En el cas de Barcelona, l'activitat es va paraitzar completament, fins al punt que ni tan sols les floristes de la Rambla van acudir a les seves parades. Un dels actes centrals de la jornada va ser un míting al teatre Tívoli, en què va participar Antonio García Quejido, màxim dirigent de

La reivindicació no es va convertir en norma fins al 3 d'abril del 1919

la UGT. Però l'orador més aplaudit va ser Toribio Reoyo, que va proclamar que els obrers acabaven d'establir la festa de "nostra senyora de les vuit hores, verge i màrtir". Acabat l'acte, els assistents es van dirigir fins a Canaletes, on es va situar la capçalera de la manifestació, presidida per una bandera roja. Al final de l'acte es va lliurar un manifest al governador civil en què es reclamava la prohibició del treball als menors, la supressió de la remuneració en espècies i, òbviament, la jornada de vuit hores. La reivindicació, però, no es va convertir en norma fins al 3 d'abril del 1919, quan el comte de Romanones va impulsar l'anomenat decret de la jornada de les vuit hores.

Primera manifestació del Primer de Maig, segons un gravat de Marià Suñé LA ILUSTRACIÓ CATALANA

Una visió obrera i anticlerical

La Campana de Gràcia tenia una línia editorial republicana i un to anticlerical, i aquest fet es deixa entreveure en les dues vinyetes dedicades a la reivindicació de la jornada

de vuit hores. En la primera, es contrastava la jornada d'un burgès amb la d'un treballador, i en la segona, s'ironitzava sobre la reivindicació i la vetlla al Santíssim, establerta des del segle XVI en algunes esglésies i parròquies.

EL DOSSIER DE LA REPÚBLICA

VIATGE AL COR DELS CDR

Transversals, heterogenis, autònoms, sense jerarquia i en molts casos apolítics. Així són els Comitès de Defensa de la República, sorgits espontàniament dels barris, del carrer...

XAVI OLTRA
xoltra@lrp.cat

«Si ets neutral en situacions d'injustícia, has escollit el costat de l'opressor.» La frase del Premi Nobel de la Pau Desmond Tutu és tota una declaració de principis i una profunda font d'inspiració per a un dels principals coordinadors dels CDR (Comitès de Defensa de la República), en aquest cas, de la comarca del Maresme. Aquest jove de 32 anys no es vol identificar, com molts, i assegura que no va tenir una formació com a activista a la seva Barcelona natal. «Mai ho he estat. Simplement crec plenament en aquesta frase.»

No té ganes de parlar gaire i arriba dubtós a la nostra cita cegues. Està en el punt de mira policial. I ho sap. Primer, un cafè per temperar la tensió inicial i cercar l'aparent informalitat en un bar cèntric d'una localitat maresmenca, el nom de la qual ni tan sols vol revelar. I és que el panorama no permet confiances i sí molts recels. Prefereix mantenir-se en l'anonimat per xerrar amb fluïdesa, obligat per les circumstàncies i la ca-

ça de bruixes que «l'Estat espanyol manté», segons ell.

El seu punt de partida va ser el mateix que el de molts d'altres: l'1-O. «Vaig explotar. No permetre fer el referèndum em semblava antidemocràtic i no em podia quedar a casa. Ens vam coordinar gent del poble dos dies abans per defensar les urnes», recorda. La creació d'un grup de WhatsApp amb més d'un centenar de persones de la localitat va ser l'origen de tot. Al col·legi electoral hi havia des de nens petits fins a gent molt gran, amb bastó i tot. «Això que vam posar nens davant de la policia per protegir-nos és mentida, com moltes coses que s'han dit. Mai ho hauríem permès», aclareix, encara emocionat, en recordar aquells moments ja històrics per a la ciutadania catalana i el punt d'arrencada dels CDR.

«Ho vam viure amb molt estrès. Va ser molt dur

veure tot el dia imatges de la policia agredint la gent als pobles del costat», recorda. Al seu municipi van estar 48 hores tancats. Els dies posteriors a l'1-O, a poc a poc, els diversos grups formats en molts municipis per defensar el referèndum van començar a

rebre informacions i a coordinar-se en diverses xerrades. Va ser el naixement espontani dels CDR locals, un moviment transversal, gens jerarquitzat, amb veu popular i oberta, i que vol seguir mantenint aquesta identitat. Tothom pot parlar en les assemblees que es fan setmanalment. «El que més m'agrada és que cada CDR és una petita realitat, sense estructures piramidals», opina el nostre interlocutor, portaveu local i comarcal.

DEDICACIÓ I VOCACIÓ

El desgast personal és important. La dedicació d'hores és enorme i hi ha hagut algun matrimoni que s'ha separat per incomprensió o excés. «Jo no paro en tot el dia. He de coordinar, posar gent en contacte... Abans rebia 600 missatges al dia», assegura aquest jove maresmenc, que ens mostra en 40 minuts de xerrada l'estat del seu mòbil: 60 missatges.

«Els dies abans de les eleccions del 21-D vaig dormir una mitjana de quatre hores. Havíem d'organitzar els apoderats de cada mesa», diu. Fins a un mes i mig després va estar

Els Mossos, desallotjant activistes dels CDR al febrer, a la porta del TSJC JOSEP LOSADA

Som determinants. El que fem ho fem fins al final i complim els compromisos, encara que rebem cops de porra

seguint el recompte de les actes, perquè coincidís amb el resultat final. “Al Nadal, sopant amb la família, havia d’estar contestant missatges. Va ser una gran sensació, perquè penso que el poble va vigilar les urnes. Ens caracteritzem per ser determinants. El que fem ho fem fins al final i si agafem un compromís, el complim, encara que rebem cops de porra”, afirma amb contundència.

La seva professió l’ha fet voltar durant els darrers quinze anys per Xi-

Hem patit molt desgast emocional, perquè és una lluita constant, sempre amb resposta per part de l’Estat

pre, Portugal, França... i viure cinc anys a Itàlia i dos a Madrid. “L’acció policial que he vist aquí aquests darrers mesos no l’havia vist mai. La repressió actual em sembla surrealista”, explica. “Hem patit molt desgast emocional, perquè és una lluita constant, sempre amb resposta per part de l’Estat. L’1-O vam plorar molt. També va ser molt emotiu al gener al Parlament, quan s’havia de nomenar el nou president. No es va fer, però el nostre CDR va estar al parc de la Ciu-

CRONOLOGIA

2017 2018

Referèndum 1-0. Tot i que algunes informacions diuen que van sorgir l’estiu del 2017, el cert és que es van començar a mobilitzar de manera sòlida dues setmanes abans del referèndum de l’1 d’octubre i amb l’objectiu de permetre el vot a tots els ciutadans.

Aturant el país.

La vaga general del 3-O va ser la primera prova. Els CDR van participar en el tall de mig centenar de carreteres i en les marxes lentes. A l’aturada del 8-N van repetir les accions i també es van concentrar a tallar el trànsit a les fronteres del país, així com l’AVE a l’estació de Girona i a la de Sants.

Assemblees plenàries. Amb la declaració i posterior suspensió de la independència de Catalunya, i amb l’amenaça del 155 planant sobre el Parlament, els CDR van dur a terme la primera reunió nacional a Sabadell, amb un centenar de CDR locals, el 14 d’octubre. Es volia plantejar una coordinació territorial quant a les accions que calia fer. El 21-O se’n va fer una altra a Igualada i el 28-O, a Argenton. El 4 de novembre es van reunir a Manlleu per preparar l’aturada del dia 8.

Accions a l’exili. El 17 de desembre, els CDR internacionals van dur a terme accions coordinades –manifestant-se amb llaços grocs– a Milà, Montpeller, Munic, Ciutat de Mèxic, Bordeus, París, Berlín, Londres, la Bretanya francesa, Viena, Tolosa, Friburg... També hi va haver mobilitzacions a Sant Sebastià.

Les eleccions. El 21 de desembre, els CDR van mobilitzar més de 4.000 voluntaris per fer d’apoderats a les meses electorals i verificar que l’escrutini fos correcte. La feina es va allargar fins a un mes i mig després.

A la capital de França. Diversos catalans mobilitzats el 10 de gener pel CDR de París van mostrar una pancarta per demanar l’alliberament dels presos polítics i perquè es respectessin els resultats de les darreres eleccions. El dia 13 a la nit, a Brussel·les, el CDR va col·locar llaços grocs, una estelada i una urna davant de l’edifici de la Comissió Europea.

Al Parlament. El 30 de gener, els CDR van ser al parc de la Ciutadella, davant del Parlament, i van superar el cordó policial durant la investidura del nou president de la Generalitat, que finalment no es va arribar a celebrar. Un grup va optar fins i tot per acampar-hi, però al final aquesta idea es va desestimar.

EL DOSSIER DE LA REPÚBLICA VIATGE AL COR DELS CDR

CRONOLOGIA

2017 2018

Encadenats al TSJC. Desenes de membres dels CDR es van encadenar el 23 de febrer a les portes del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, al passeig Lluís Companys de Barcelona, per denunciar "la represió de l'Estat". Catorze persones, una d'elles menor d'edat, van ser detingudes.

Cassolades al rei. En el sopar oficial del MWC, el 25 de febrer, el rei va rebre una cassolada antològica i es van dur a terme diverses mobilitzacions de protesta al carrer per l'arribada del monarca. "Si el rei vol sopar, sopar li donarem", va ser una de les consignes a les xarxes socials. El 9 d'abril, a l'Auditori de Barcelona, també hi va haver protestes amb motiu de l'acte de promoció dels jutges nous.

Tenyit de groc. El 10 de març, el CDR de Londres va tenyir de groc l'ambaixada espanyola a Londres. L'acció va ser pacífica i va tenir el seu origen en la decisió de Llarena de denegar la llibertat provisional a Jordi Sánchez, tal com havia demanat la seva defensa.

Esbroncada a Millo. El 20 de març, el delegat del govern, Enric Millo, que acompanyava el secretari d'estat d'Infraestructures, Transport i Habitatge, Julio Gómez-Pomar, va ser esbroncat pels CDR a Sabadell en la inauguració de la nova estació de Rodalies Renfe.

Anti-Llarena. El 23 de març, als Jardins de Gràcia, hi va haver una concentració per reclamar l'alliberament de Turull, Rull, Forcadell, Romeva i Bassa, després que el jutge Llarena els tanqués a la presó. La convocatòria va tenir el mateix ressò a totes les subdelegacions del govern, a Girona, Tarragona i Lleida.

Talls a l'AP-7. Amb motiu de la detenció de Carles Puigdemont, el 25 de març, 55.000 persones convocades per l'ANC i Òmnium es van manifestar a Barcelona. "Els carrers seran sempre nostres", cridaven els CDR, que van tallar l'endemà l'AP-7 a Figueres i l'N-340 a Alcanar. També hi va haver talls el dia 27 a Barcelona, a la Diagonal i a la Meridiana. Coincidint amb la Setmana Santa, els CDR van obrir diversos peatges. Fins i tot un grup es va manifestar a Das, a la Cerdanya, on el jutge Llarena té una casa.

15 d'abril. A la multitudinària manifestació que es va fer al Paral·lel, els CDR també hi van ser. Més de 300.000 persones segons la Guàrdia Urbana i 750.000 segons els organitzadors van omplir els carrers de Barcelona en un altre acte pacífic. El 21 de maig, les mobilitzacions van seguir pel manteniment del 155. Una altra acció molt visual va ser la col·locació de creus grogues a les platges del Port de la Selva, Llafranc, Canet i Mataró, entre d'altres.

Un policia i un manifestant, en la concentració a l'Ateneu Popular de Sarrià, després de ser cremat i pintat amb missatges contra els CDR

EFE

“

No rebem subvencions de ningú ni de cap organisme i tampoc les volem, perquè llavors en dependríem

tadella, com molts d'altres”, recorda.

L'aspecte econòmic també passa factura. S'hi deixen molts diners. El 3-O, en un dels talls de l'N-II, li van aixafar la furgoneta. “Els nostres recursos econòmics són bastant precaris. Ens hem d'autofinçar, de vegades amb àpats populars, etc. Si fem una pancarta, posem els materials. No rebem subvencions de ningú ni de cap organisme i tampoc les volem, perquè llavors hi dependríem. Hem d'anar a manifestacions a Barcelona, reunions, telèfon... i deixes de banda la feina. Tot té un cost, vulguis o no”, relata.

OBJECTIU: REPÚBLICA

Les opcions polítiques queden de banda en la seva lluita diària. “Intentem apartar les preferències de cadascú en les assemblees. Tots som iguals. Els CDR són un moviment polític, no ho podem negar, però no segueixen cap partit. L'objectiu únic i darrer és la república. No crec que siguem exactament anticapitalistes. Però sí que volem un major equilibri

“

Ara alguns diuen que tot ha estat una farsa. Ens sentim enganyats. Perquè ens vam trencar la cara l'1-0?

del sistema, evidentment”, assegura. A més, creu que en cas que es proclamés la república es mantindria “dins d'aquest moviment per reclamar una república justa”.

El 23 de febrer, catorze persones van ser detingudes, una d'elles menor d'edat, per encadenar-se a la porta del TSJC. Durant la visita del rei, amb motiu de la inauguració del MWC, també hi va haver mobilitzacions. Ell hi va ser a primera línia. “Érem menys. La gent s'està desinflant perquè els nostres polítics d'aquí no ajuden. Ara alguns diuen que tot ha estat una farsa. Ens sentim enganyats. Ens van vendre una cosa i ara diuen que era simbòlic. Per què ens vam trencar la cara l'1-0?”, interpel·la.

A Girona, epicentre i bressol de l'independentisme, tampoc els convenç el discurs dels polítics catalans apel·lant a la “ingenuïtat” per justificar la dura i “inesperada” reacció de l'Estat. “Això no és cert i no ens val”, diu un veterà integrant del CDR de Girona i Salt, molt conegut per la seva activitat professional i que també prefereix mantenir-se en l'anonimat. “La solució és que la gent es mobilit-

“ La solució és que la gent es mobilitzi. El suport de l'estranger està bé, però és testimonial. Hem de desobeir o no es farà res

“ M'he fet amic del veí del tercer, a qui fins ara no saludava mai. Abans, jo no feia vida al barri i ara, tot el contrari

GAIREBÉ 400 A CATALUNYA I TAMBÉ ARREU DEL MÓN

És la xifra aproximada, tot i que és difícil de confirmar, perquè alguns desapareixen i se'n formen de nous. Els darrers, a Nova York i a Nova Zelanda, que és el més llunyà i el més petit, amb només dos membres

zi. El suport de l'estranger està bé, però és testimonial. Hem de desobeir i prendre consciència o no es farà res”, assegura.

Ell, com d'altres, ha patit situacions d'injustícia els darrers mesos per presumptes atacs a unitats feixistes, i denuncia que mai es judicialitza un cas quan és en sentit contrari. Va contactar per telèfon amb una persona per recriminar-li que tragués llaços grocs a la ciutat. El cas va ser popular a les xarxes i aquella nit la casa d'aquella persona va ser pintada de groc. La setmana següent, la Guàrdia Civil li llegia els drets i el citava a declarar per incitació a l'odi tot i no haver fet

res. “La repressió està feta per atemorir la gent, perquè tot això no té cap base jurídica. Hi ha l'Audiència Nacional, el Tribunal Suprem... Es parla de sedició o de rebel·lió per aixecar barreres en una autopista. No hi ha cap base legal. Qui defensa el ciutadà, d'això? La policia, no”, insisteix.

“CONVIUS AMB EL RISC”

La violència rebuda per sectors unionistes és present en el dia a dia, també a Girona. “Convius amb el risc físic. Sempre ha estat així. No em preocupa personalment el que em pugui passar. A Catalunya hi ha hagut més de 200 casos d'agressió feixista i no

s'hi ha fet res. La meua por és que algun dia algú s'hi tornarà”, assenyala. La persecució judicial, però, pot ser encara més perillosa. “El que sí que no vull es que em pengin el cartell de cap d'una organització, perquè això és fals. No em fa por posar-me a primera línia, però quan ho faig per negociar amb els Mossos ho he de fer amb la cara tapada”, explica aquest gironí amb recorregut en la lluita social, que recorda que els CDR “no tenen líders”.

Un altre cas va ser el que es va viure a l'hotel Travé de Figueres, que va allotjar policies l'1-0. “La gent trucava a l'hotel per queixar-se i només

per això es van obrir diligències a 50 persones. A la gent que no es va presentar a les citacions, no els ha passat res”, afegeix.

També ha rebut atacs feixistes amb impunitat judicial un alcalde de la zona, que es manté en la lluita des de fa molts anys i que participa activament en un CDR local de les comarques gironines: “Em van atacar uns neonazis després d'una manifestació al Pont de la Barca, a Girona. Aquests grups es dediquen a la caça de l'independentista per tenir el seu trofeu i s'han organitzat amb la connivència judicial i policial”, denuncia l'alcalde. “Els denunciem, però mai els criden

EL DOSSIER DE LA REPÚBLICA VIATGE AL COR DELS CDR

No em fa por posar-me a primera línia, però quan ho faig per negociar amb els Mossos ho he de fer amb la cara tapada

a declarar. Nosaltres no hem atacat mai ningú per portar una bandera espanyola”, afirma aquest representant municipal, que no es troba pressionat o incòmode per compaginar l’activitat al consistori amb el CDR.

SET ANYS A L’ALCALDIA

“Si pensés molt no faria res. Rebo amenaces de mort, cartes... No me n’he amagat mai. Són set anys a l’alcaldia. Sempre hem estat al capdavant. El que sí que em preocupa és la manipulació informativa i política”, diu. “Els CDR són plurals, amplis i no violents. Els CDR són persones. Venim de militància de fa catorze anys. Tot el que està passant amb els CDR per nosaltres és un miracle, un seminari. Gent d’edat i filosofia diferent, que surt a defensar la república. Una àvia s’encarrega de fer llaços o clauers grocs, un altre envia cartes als presos i uns altres van a tallar una carretera. Al CDR no hi ha carnet amb quota i té l’atractiu que tothom hi pot parlar i participar, no com en altres organismes”, explica orgullós aquest representant municipal, escollit pel poble, i que recorda que en l’assemblea del seu CDR del 2 d’octubre, abans de la vaga general, hi havia mig miler de persones.

Si alguna cosa ha aconseguit el fenomen dels CDR és, sense dubte, cohesionar barris i ajuntar persones de diversos àmbits, que compartien escala i que fins a l’1-O eren perfectes desconeguts. “El col·legi on vam votar va ser un dels que va rebre més càrregues i fins i tot pilotes de goma. Això va generar un CDR maco i sòlid. Es va crear una unió de veïns, un moviment que no va ser premeditat i sí espontani. Jo m’he fet amic del veí del tercer, a qui fins ara no saludava mai. Jo no feia vida al barri i ara, tot el contrari, col·laboro amb associacions i conec molta més gent”, assegura un membre del CDR del barri de Capponet, a Lleida. “Al principi, en les assemblees no parlàvem d’accions. Simplement eren una teràpia conjunta, perquè hi havia molta gent amb por i dubtes. El col·lectiu va frenar

Els CDR són persones. Són plurals, amplis i no violents. Una àvia fa llaços grocs i un altre envia cartes als presos

aquesta por. La gent simplement necessitava trobar-se, parlar, debatre...”, afegeix. “Ara hi ha més moviment i fem una tasca de visualització, omplint de groc el barri i fent memòria, tot i rebre alguns atacs feixistes”, diu aquest estudiant.

En les eleccions del 21-D, el paper en aquest barri de Ponent va ser molt més “pedagògic”, per part d’aquest CDR, que té al voltant de 30

integrants. “Vam explicar les bondats de la república quant a sanitat, educació, cultura...”, diu aquest activista. “El desgast el portem bé, amb normalitat. Hi ha alguns que ja teníem experiència en organitzacions culturals, etc. La majoria d’actes del CDR són vermuts o xocolatades. Això no ho fa cap organització terrorista. A Capponet no tenim por. Ens hem fet fotos i hem sortit amb les nostres cares. Repressió n’hi haurà, però mentre més n’hi hagi, menys efecte tindrà”, conclou una altra veu compromesa. Una altra veu del carrer, que, com d’altres, lluita anònimament i vol fugir de la por per poder assolir la república.

En el punt de mira de la fiscalia

► Els CDR han estat un dels grans objectius de la maquinària policial i jurídica de l’Estat. El 2 d’abril, la fiscalia de l’Audiència Nacional va anunciar accions penals davant “les intolerables actuacions” dels CDR. Es deia que podien estar cometent delictes de rebel·lió, malversació i en contra l’ordre públic. L’objectiu d’aquesta nova ofensiva era portar “davant la justícia els promotors i autors d’aquests actes vandàlics”.

La fiscalia avançava “investigacions penals de tot tipus”, ja que segons el seu criteri aquests actes buscaven “la subversió de l’ordre constitucional” i “posaven en perill l’essència del sistema democràtic”. També re-

noso, un veí de Salt acusat dels talls a l’estació del TAV de Girona durant la vaga del 8-N. També van ser citades a declarar cinc persones de Ripoll i vuit de Lleida per les protestes per la detenció de Puigdemont.

Per la seva banda, el jutge del Tribunal Suprem Pablo Llaurena va demanar a la Guàrdia Civil un informe sobre aquests grups. En l’esmentat informe, de 140 pàgines i fet en base a informacions de premsa i piulades dels CDR, se n’explicava l’organització, se’ls descrivia com a “comitès cubans” i es conclouia que totes les accions es basaven en “la desobediència civil i la resistència”. En cap cas es parlava de violència, pe-

cordava que els CDR “enalteixen amb violència persones judicialment investigades pels delictes més greus que es poden donar en un estat social i democràtic de dret com la rebel·lió”.

Les primeres detencions no es van fer esperar. El 10 d’abril, Tamara Carrasco va ser detinguda i acusada de delictes de rebel·lió i terrorisme per suposadament coordinar el tall de carreteres i l’aixecament de peatges. La ciutadania va reaccionar amb concentracions de suport i l’etiqueta #JoSocCDR a les xarxes socials. El 30 de maig es va detenir Emanuel Do-

rò sí que hi sortia una llista amb noms de “presumptes promotors de tallers de formació de l’organització En Peu de Pau”, en què hi havia diputats, periodistes, activistes i portaveus dels CDR. Es referien a tallers divulgats per les xarxes, en què es donen instruccions per mantenir una resistència pacífica i que es vinculen a l’ANC i Òmnium, segons l’informe. I s’apuntava a la creació d’una coordinació de tots els CDR de Catalunya. Els mitjans unionistes s’hi van afegir i no van trigar a qualificar els CDR de *kale borroka* catalana.

Com funcionen els CDR

- Autònoms, independents i populars
- Formació heterogènia i transversal
- Ni líders, ni jerarquia
- Mode assembleari local i nacional
- Paritat, organització i mobilització

Un manifestant, sotmès per la policia a la sortida nord de l'AP-7, a Hostalets de Llers, al març M.L.L.

Sobirans i independents

Feministes i compromesos, els CDR organitzen tallers per saber “com actuar en cada cas”

XAVI OLTRA
xoltra@lrp.cat

Els CDR locals, agrupats en barris o municipis, funcionen de manera autònoma i heterogènia. Són un fenomen transversal, sense jerarquia ni direcció política. El mode assembleari, en què tothom té veu i vot, constitueix el seu funcionament vital. Això sí, hi ha portaveus, tot i que no manen. Aquests CDR s'agrupen per àrees comarcals en l'àmbit metropolitana i seguint gairebé sempre la distribució de les vegueries. També hi ha assemblees territorials, amb representació d'una parella per cada CDR local.

Hi ha portaveus, però no hi ha líders. Sí persones compromeses i molt feminisme. La paritat és respec-

ta al màxim en les parelles de representants dels CDR que acudeixen a les reunions supramunicipals, tot i que no hi ha una estructura nacional clara. Fins ara, s'han dut a terme quatre assemblees plenàries o trobades nacionals: Sabadell (14 d'octubre), Igualada (21 d'octubre), Manlleu (4 de novembre) i Granollers, al febrer, amb l'assistència en aquesta darrera de gairebé mig miler de persones. L'accés és força restringit per evitar talps i la presència policial, i no se solen confirmar fins a 24 hores abans. Es parla de com crear noves estructures, de quines accions s'han de dur a terme... i tot es vota, evidentment. “No soc partidari de fer-les, perquè és molt fàcil identificar-nos. Hem de vigilar molt l'anonimat, perquè estem perseguits. Jo no tinc

cap dubte que em tenen fixat. És cert que tenim por, però la veritat és que en les manifestacions nosaltres sempre estem davant de tot. Ens arisquem i convivim amb això”, assegura el portaveu maresmenc.

Accions dutes a terme tant en la vaga del 3-O com en la del 8-N van sorgir dels CDR locals, que són sobirans. Cada un té el seu funcionament i no hi ha imposicions. El CDR fa una convocatòria. Després s'hi suma qui vol. “No s'obliga ningú a fer res. La gent ho fa perquè hi creu. Quan hi ha una manifestació, la gent s'hi sol apuntar.” Cada CDR local fa xerrades i tallers per saber com actuar en cada cas, “sempre sense violència”.

Les accions poden ser assistir a manifestacions, penjar fulletons reivindicatius... “Vam penjar els rètols de «Municipi de la República Catalana» als pobles del Maresme, com els que va fer l'AMI en molts municipis”, recorda. La seva capacitat organitzativa i de mobilització és una de les claus. El 8 de novembre, el CDR del Maresme estava en els talls de l'AP-7 a Borrassà, a les sis del matí. “Quan hem de marxar a alguna protesta, molts nens se solen quedar a casa d'algú que fa guàrdia”, explica. “Crec que la gent hauria de sortir més al carrer. En general hi ha massa convocatòries diferents de massa organismes. Crec que també hauríem d'estar una mica més coordinats i units”, opina aquest coordinador.

“

Hem de vigilar molt l'anonimat perquè estem perseguits. Jo no tinc cap dubte que em tenen fixat. Ens arisquem

“

No s'obliga ningú a fer res. La gent ho fa perquè hi creu. Sempre sense violència

EL DOSSIER DE LA REPÚBLICA VIATGE AL COR DELS CDR

Jo també tinc dret a parlar

XAVI OLTRA
xoltra@lrp.cat

La pluja i el fred són l'única companyia de camí cap a la meva primera assemblea en un CDR. Hi vaig sol –tot i els meus esforços de darrera hora per aconseguir una cobertura experta i sàvia–, expectant i amb els ulls i la ment ben oberts. Els prejudicis els he deixat a casa. Crec que ha de ser així, en molts àmbits de la vida. Les pel·lícules no te les han d'explicar. Mai. Hi has d'entrar, pair-les, equivocar-te i conèixer el final tu mateix, t'agradi o no. D'entrada comprovo que les converses prèvies i informals entre el fum del vespre són previsibles i recurrents entre els mortals: procés independentista, situació dels detinguts i dels investigats, companys perseguits...

Veient la vintena aproximada d'assistents certifico el que ja m'havien informat. N'estava previngut. Paritat total, grup heterogeni i totalment transversal quant a orígens, edat (des dels 25 als 60, aproximadament) i bon nivell cultural, com posteriorment detecto i comprovo. Em crida l'atenció l'atmosfera inicial de relax a

fora del recinte entre frases i benvingudes. Potser és la tarda grisa que ens ha anestesiats més del compte, tenint en compte els esdeveniments que colpegen el país dia a dia.

“
Hi vaig sol, expectant i amb els ulls i la ment ben oberts. Els prejudicis els he deixat a casa

PORTAVEU? POTSER NO

Entrant en matèria, com també m'havien explicat companys d'altres CDR, el portaveu en si no existeix. Hi ha més o menys acte o ordre del dia..., però és prou informal i ningú porta de manera destacada

la veu cantant amb un lideratge definit i molt menys autoritari. De fet, la timidesa i el to pausat marquen els inicis d'una xerrada oberta.

Tot el que m'havien dit era cert. Gent senzilla, de barri, i tots amb el

“
Em sorprèn l'enorme respecte en els torns de paraula. Ningú trepitja ningú. Més d'un tertulià n'hauria d'aprendre

mateix dret de paraula i participació, de manera equitativa i educada. Em sorprèn l'enorme respecte en els torns de paraula. Gairebé ningú trepitja ningú –només cal que fem una ullada als descontrolats i àcids debats televisius diaris–. Això sí, cares de preocupació per la si-

tuació actual que viu Catalunya, el desgast, la por...

ARRIBAR A LA REPÚBLICA...

Es fa repàs i avaluació de totes les accions dutes a terme, sobretot de les més recents, i s'insisteix molt en el tema de la seguretat. Es tracta la situació política catalana actual i quines poden ser les fórmules per accelerar la república. No em queda clar en quins terminis es valora aquest futur republicà... Normalitat i compromís resumeixen els estats d'ànim i l'escenari. Són dies tranquils –en el moment de la meua participació en aquesta assemblea–, amb la perspectiva del que ha passat i el que ha de venir.

Marxo com he arribat, de manera discreta i educada, sobretot discreta. No ha estat cap trèngol ni cap debat esbojarrat. Més d'un tertulià mediàtic n'hauria d'aprendre. Només volen construir i, pel que sento i percebo, hi posen hores, dedicació i logística. Amb pocs recursos (hi ha una modesta caixa de recaptació) i molta democràcia. Si tots els CDR són així, jo també vull arribar a la república. Amb ells.

JOSEP DUIXANS

Les xarxes seran nostres

Twitter i Telegram són els canals habituals per coordinar i informar sobre les accions que s'han de fer

 XAVI OLTRA xoltra@lrp.cat

Els CDR es mouen en les xarxes socials, principalment Twitter i Telegram, amb totes les proteccions i precaucions possibles. La coordinació, agilitat, seguretat i privacitat són bàsiques. I Telegram és l'eina més adequada per complir tots aquests requisits. En qualsevol xat o grup d'aquesta xarxa, tots els missatges són xifrats, per la qual cosa no es poden interceptar. Signal és una altra aplicació de missatgeria que és un autèntic maldecap per a les forces policials, que bussegen en les comunicacions.

Amb Telegram, la comunicació és immediata per coordinar-se i alertar-se. Les mobilitzacions amb motiu de la detenció de Carles Puigdemont van ser coordinades mitjançant Telegram. La majoria dels CDR també tenen compte a Twitter i a través de @CDRCatOficial es coordinen consignes i accions a tot el territori. I sobretot es fa servir "el cara a cara". Saben que estan en el punt de mira de l'Estat. Un informe de la Guàrdia Civil filtrat fa setmanes posava noms i cognoms a suposats caps. Al Maresme, Inma Zapata (CDR Pineda de Mar) i Yasmin Argaz (CDR Calella) eren assenyalades com a portaveus. "Estan preocupades", reconeix el seu company al Maresme. Elles, com d'altres, tenen el suport d'Alerta Solidària, una organització que disposa de suport jurídic. Un altre canal d'informació és L'Alerta, que va néixer per canalitzar les informacions d'última hora sobre l'activitat política. És un canal independent que es vol convertir en mitjà digital i que segueix filtrant i seleccionant la informació. "Ens dividim per fer el seu seguiment i pengem el que trobem més rellevant. També quan es fan assemblees locals ens informen perquè en fem difusió", explica un dels responsables de L'Alerta, que ja té 36.000 seguidors.

- "Marxa lenta. Els Mossos esperen a Girona nord. No podem anar tan lents..."
- "Desmentim que es desconvoca el tall. Ho han dit pel 3/24. Recordem que aquest és el canal oficial..."
- "Després d'aquests dies convulsos, avui toca trobar-nos i debatre..."
- "Acció en solidaritat amb el company pendent d'una ordre de detenció pel tall a les vies del TAV #jotambevaigtallarlesvies..."
- "Suport contra l'absurda acusació. Tots amb l'escola de #Terrassa acusada injustament pels feixistes #Llibertatdexpressió..."

L'ENTREVISTA

SUSO DE TORO

“Espanya no aprendrà les lliçons que li podria donar la societat catalana”

Sense embuts

Suso de Toro no té pèls a la llengua. És de les poques veus dins de l'Estat espanyol que defensa el procés català. L'escriptor gallec considera que la societat catalana està donant una “lliçó” per la seva resistència. Es mostra molt crític amb l'Estat espanyol, perquè considera que no ha trencat els seus lligams amb el franquisme, fet que li impedeix tenir un sistema judicial just. Creu que Europa veu que Espanya té una democràcia ‘sui generis’.

L'escriptor gallec Suso de Toro, fotografiat a Girona durant una de les seves visites a Catalunya

➔ ANDREA RUIZ

ADELA GENÍS
agenis@lrp.cat

Suso de Toro (Santiago de Compostel·la, 1956) és un escriptor gal·lec. Les seves opinions, sobretot davant del conflicte català, han provocat que hagi patit el boicot de certes editorials i mitjans de comunicació espanyols.

Espanya és un estat democràtic?

No, no ho és. El Regne d'Espanya és un estat fundat pel general Franco i els generals nacionalistes després de la guerra, i el resultat és un estat franquista reformat. Hi va haver un pacte amb algunes forces democràtiques que l'any 1977 i 1978 li van donar una legitimitat, però és el mateix estat reformat.

I en el context polític en què vivim, podríem considerar que a l'Estat espanyol el poder judicial és independent?

Quan l'Estat, Madrid o la cort parlen de l'Estat espanyol, de si mateixos, ho fan com a estat de dret, però no ho és. En temps de Franco, hi havia lleis, hi havia fiscals, hi havia el tribunal d'ordre públic, que és l'actual Audiència Nacional. Tot el sistema judicial i les lleis ja hi eren, en temps de Franco. El que defineix un estat de dret és que hi hagi un poder judicial independent. I ho hem vist perfectament a partir de les maniobres que va fer el Partit Popular al voltant de la sentència de l'Estatut. La sentència sobre l'Estatut del TC té moltes ramificacions i conseqüències posteriors. No només sobre l'Estatut. El que va fer aquella sentència va ser deixar els catalans sense empara legal.

Així que tot comença amb la sentència de l'Estatut...

El que havien votat el parlament català i el parlament espanyol va ser anul·lat i corregit pels jutges del Tribunal Constitucional, que van decidir com seria la legalitat que tindrien els catalans a partir d'aquell moment. És a dir, que ja des de fa anys, el sistema autonòmic dels catalans no és el que van decidir ni tan sols els partits, sinó el que van decidir uns magistrats. És una situació completament anòmala. I en aquell moment, amb aquesta decisió, es va fer que fossin els jutges els que tinguessin el poder a Espanya. Aquests jutges posats principalment pels dos partits que cogovernen a l'Estat des de fa dècades. I en aquest cas va ser el Partit Popular. Per tant, no és un estat democràtic i no és un estat de dret.

Es podia imaginar el grau de violència de l'1 d'octubre?

Sí, jo sempre he pensat que vostès no coneixien la cort, no coneixien Madrid, no coneixien Espanya. Els anys de pujolisme van crear una consciència: "Ens tenen minoritzats, però es pot viure dins d'Espanya." En el moment en què la societat catalana, a partir de la sentència de l'Estatut, va desafiar l'organització del poder de l'Estat, Espanya es va mostrar com és. Jo ja sabia com era Espanya. I com he dit, és la continuació del franquisme, jeràrquic, autoritari i amb cultura de política militar. Ells entenen l'ordre en el sentit de donar ordres, i qui no accepta les ordres ha de ser castigat. Això xoca amb la cultura social catalana, pactista, pacífica, molt democràtica, molt dialogant. Però és que Madrid, Espanya, és així. És el que han vist vostès. Han descobert una cosa impensable. Per això mateix crec que la ferida anímica en la societat catalana és molt profunda, perquè no esperaven aquesta humiliació i aquesta violència. No estaven acostumats a imaginar-ho. Pensaven que vivien a Europa. I no, a efectes de cultura democràtica, Espanya no és Europa. Vostès volen ser Europa i el que fa Espanya és no permetre'ls ser Europa.

Quina valoració fa de la reacció europea?

Hi ha alguna cosa important en com es van succeir els fets. En aquell moment, Alemanya, que és en realitat qui té el poder polític a Europa i, per tant, la responsabilitat, estava a punt de celebrar eleccions. Amb un govern gairebé absent, primer per la campanya electoral i, després, per la necessitat de configurar un govern. Per entendre que es permetés aquella violència, s'ha de saber que hi havia un buit polític a Europa. Europa estava en *stand by*, i en aquest buit de poder, l'Estat espanyol va resoldre un problema que tenia de la manera que ho sap fer. Que no és la via democràtica, sinó la militar. L'ocupació per la força, per les forces armades.

L'ha decebut l'esquerra espanyola?

El que ha passat amb el desafiament democràtic català és que ens ha retratat a tots. Ha retratat l'Estat en el seu conjunt, com a estat autoritari. I el rei, aquest rei s'ha retratat i ha quedat per a la història. Naturalment, el Partit Popular, però també el PSOE, amb el 155. I s'ha vist que era el mateix que el PP. Part del mateix joc. A Ciutadans no li calia retratar-se, per-

JUSTÍCIA

"Quan l'Estat, Madrid o la cort parlen de l'Estat espanyol, de si mateixos, ho fan com a estat de dret, però no ho és"

ESTATUT

"La sentència contra l'Estatut va deixar els catalans sense empara legal"

IGNORÀNCIA

"Els catalans no coneixien la cort, Madrid, Espanya. És la continuació del franquisme que xoca amb la cultura catalana pactista i pacífica"

1 D'OCTUBRE

"La ferida anímica en els catalans és molt gran, perquè no esperaven aquesta humiliació"

EUROPA

"Per entendre que es permetés aquella violència, s'ha d'entendre que hi havia un buit de poder a Europa"

què el 155 el portava a l'ànima, però fins i tot Podem s'ha retratat. Quan ha vingut aquí a intentar no sé què... s'ha posat de perfil i en silenci. La seva actitud ha estat la d'evitar els seus costos i res més. No ha defensat la democràcia a Catalunya i passa el mateix amb els intel·lectuals, amb els artistes. Tothom ha quedat retratat. La policia s'ha retratat, la Guàrdia Civil, els jutges, els fiscals... Ha estat una profundíssima crisi d'estat i una profundíssima crisi nacional. La idea d'Espanya que surt d'aquí és una idea d'Espanya sostinguda per les porres, per les pistoles i per la violència armada de la policia, la Guàrdia Civil i l'exèrcit. No hi ha una idea de diàleg, de consens... No hi és. Hi ha una idea d'Espanya, i perdó per l'expressió, per collons. És a dir, la que imposen des de Madrid. I s'ha d'empassar.

És la política de l'"a por ellos"?

És el que defineix aquesta Espanya. L'amenaça de la violència a qui en disseny. I va a la presó un noi jove que canta i explica les aventures del rei, de la monarquia, o qualsevol per les seves idees. És un problema de pura democràcia. I el que s'ha vist és que l'esquerra espanyola és part del mateix sistema de poder. I, de fet, estan tots entrampats pels bancs. Tots deuen diners als mateixos bancs. Tant el PSOE, com IU... Després hi ha els de Podem, que juguen al mateix joc i no es mouen per no quedar malament i que els espanyols els votin. I no diuen les coses que haurien de dir.

Vostè creu que tot això és per la unitat d'Espanya?

No hi ha cap país al món que tingui l'obsessió per la unitat que té Espanya. I per la unitat no es refereixen a estar units, sinó a tenir-nos sotmesos i controlats. No és la unitat, és la submissió de les persones perquè no pensin ni parlin lliurement. Han tornat a l'Espanya que tenia uns guàrdies a les fronteres. El que volen és que no siguem europeus. Europa queda a l'occident i a la República de Portugal, i després comença als Pirineus. I enmig, aquesta Espanya. I allà hi ha Turquia.

I què farà Europa amb l'Estat espanyol? Què pot passar després dels revessos judicials de Bèlgica i Alemanya?

Merkel, des del moment que ha configurat un govern, més ben dit, Alemanya, que és alguna cosa més complexa, ja està actuant i pressionant el govern espanyol. De fet, Mariano Rajoy

L'ENTREVISTA SUSO DE TORO

ja havia dit coses noves, que negociaria amb el nou president català. El problema que fos Puigdemont, els obstacles legals, les argücies de tot tipus... són un tema d'amor propi. L'Estat no pot cedir perquè seria vençut. Però, mentrestant, hauran de dialogar perquè els ho demana Alemanya, que els està exigint que gestionin i solucionin d'una manera acceptable el diàleg amb Catalunya. No ho van fer d'una manera democràtica perquè no poden. No són demòcrates, són franquistes, ideològicament franquistes. M. Rajoy ho és. Era franquista en la seva primera militància en un partit franquista. Es va oposar a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia. És franquista per tots els costats de la seva vida. I ho segueix sent.

S'esperava que pogués prosperar la moció de censura?

No esperava que dimitís Rajoy, crec que conec prou bé la seva figura i la seva escola. Imaginava que la moció prosperaria. D'una banda, el PNB té unes bases que tenen els seus límits i no es podien empassar mantenir a Rajoy després de la sentència de la Gürtel. D'altra banda, Pedro Sánchez s'hi jugava la vida política. Havia d'aprofitar aquesta ocasió única i aconseguir dues coses: arribar al govern i, a més, fer-se amo del partit i deixar enlloc, o a un costat, Susana Díaz i Felipe González.

Com valora els últims dies de Rajoy?

Suposava que s'aferraria a la cadira, això ho va aprendre en els anys vuitanta a Galícia. Però la seva situació era insostenible després de la sentència de la Gürtel. I encara l'espera el judici dels papers de Bárcenas. Era un polític liquidat i només el sostenien els mitjans de comunicació addictes, perquè va ser tot molt ràpid i no es poden canviar en hores les inèrcies d'anys. Però en realitat, l'ÍBEX, els propietaris dels mitjans ja sospiraven per un canvi, sabien que el temps del PP al govern s'havia acabat després de la sentència.

Creu que canviarà alguna cosa a Catalunya? Pels presos o el 155?

Per a Catalunya suposa molt. Ja s'ha vist que Catalunya està completament condicionada per l'Estat, i el que passi en la política estatal l'afecta decisivament en un sentit o un altre. S'obre un temps nou, això segur, i hi haurà gestos de reconeixement i taules de diàleg. Una altra cosa és el que Catalunya aconseguirà que li ofereixin. Realment depèn tant de la societat com dels polítics. I sobre els presos, imagino que Sánchez farà moviments per acostar-los i serà partidari de liderar-los, però reconeguem que són ostatges de l'Es-

DESAFIAMENT CATALÀ

“Ha retratat l'Estat en el seu conjunt com a estat autoritari. I el rei, aquest rei s'ha retratat i ha quedat per a la història”

PROCÉS

“L'Estat haurà de dialogar, perquè li demana Alemanya”

PRESOS

“Sánchez farà moviments per acostar-los, però reconeguem que són ostatges de l'Estat”

EXEMPLE

“La societat catalana està sorprenent el món per la seva resistència”

ESTRATÈGIA

“Des de Madrid, ja estava definit explícitament que arribats a un punt, l'exèrcit intervindria”

tat i que jugaran amb això, aniran cedint a poc a poc. És molt miserable tot, però ja hem vist que la política espanyola ho és. No cal fer-se il·lusions, Sánchez és el que hem vist, part del 155, hi ha un canvi d'aire, més tolerable, però no es pot esperar un canvi democràtic profund de l'Estat espanyol, que ja és percebut des de fora com una democràcia *sui generis*. No hi haurà garanties democràtiques veritables ni per a persones ni per a comunitats humanes, sempre hi haurà l'Audiència Nacional. La vida pública espanyola té molt de joc entre fatxes i progrés. Els progrés ara recuperen *El País* i TVE; les altres cadenes, s'hi adaptaran i tan feliços, voldran que Catalunya i el País Basc siguin assumptes locals.

Què significa per a Espanya la pujada al poder del PSOE i de Pedro Sánchez?

Per a Espanya és un alleujament. Rajoy va portar al límit el projecte de l'Espanya hipernacionalista i l'estat autoritari. Va arribar molt enllà. La societat ha rebut el canvi amb un cert alleujament, fet que Sánchez ha aprofitat per fer un govern que, d'una banda, vol enllaçar i rescatar l'electorat que va tenir Zapatero, ja que hi ha coses en el nou govern que hi fan pensar. A més, també vol treure més electorat a Ciutadans, i també hi ha referències a una dreta autoritària, com el ministre de l'Interior i Borrell. Encara que crec que aquest nomenament ha estat un error. A Borrell no el podrà gestionar com voldria, està posseït pel seu programa personal i íntim.

Com creu que ha d'actuar a partir d'ara la part catalana?

La part catalana, des del principi ha estat improvisant. Catalunya va ser preparada durant molts anys per ser una autonomia tutelada des de Madrid. Va ser durant els anys del pujolisme. Ara hi anava Duran i Lleida i negociaven -“jo et dono tu em dones”-. Però això es va acabar. I llavors la societat catalana no estava preparada per realitzar-se com nació i portar a terme un procés de ruptura com aquest. I tot va ser una contínua improvisació. I la improvisació ha continuat. I per la part espanyola, es pot dir que des de la cort, des de Madrid, des de fa probablement quatre anys, ja estava definit explícitament que arribat a un punt s'intervindria amb l'exèrcit. Fa cosa de quatre anys la decisió estava presa. De manera que sempre hi ha hagut una posició des del punt de vista de l'Estat, una actitud fixa i única. Cal entendre que la política a Espanya quan hi ha un desafiament es resol de manera militar i ells tenien una estratègia militar dissenyada.

I no hi ha hagut improvisació?

És cert també que es van haver de moure i van haver d'improvisar certes coses, perquè els catalans també ho feien i els desconcertaven. Per exemple, les càrregues de l'1 d'octubre. Ells no estaven preparats. Tenien previst enfrontar-se amb unes 100.000 persones. Un desafiament democràtic de 100.000 persones que fossin capaces d'anar a votar, ensenyar el seu carnet d'identitat, fer un acte de desobediència civil tan legítim, tan radical i tan bell com aquest. “Seran 100.000 i escaig, com a molt 200.000”, pensaven. Però no estaven preparats per a 2 milions de persones. I no estaven preparats per a tota una logística i una societat organitzada. Tenien informació equivocada, perquè ells pensaven que els catalans eren com ells. Pensaven que eren gent sense sentit cívic, sense cultura cívica, amb cultura de *matón*, de militar franquista. No imaginaven que els catalans poguessin tenir aquest afany de resistència democràtica, no ho concebien. Hi va haver errors, però l'estratègia la tenien definida des del principi. Sempre ha estat la mateixa.

Vostè sempre ha donat molta importància a la societat civil. Quin creu que ha de ser el seu paper?

La societat catalana està sorprenent el món, a tothom, i s'està sorprenent a si mateixa. És molt diferent a la de fa vuit o deu anys. Els catalans han canviat, han evolucionat. En aquests moments, estan fatigats, però tot i així, el 155 suspèn les institucions, es convoquen eleccions i els catalans donen la mateixa resposta. És a dir, realment el que està sorprenent és aquesta capacitat de resistència, encara que el cansament sigui real. A curt termini, es mantindrà la capacitat de suport i d'estar al darrere de les seves institucions i del govern. El nou president encara tindrà un suport moral i cívic. Però aquest procés ha rebotat partits, s'han trencat, i han emergit noves forces polítiques. Associacions com l'ANC i Òmnium Cultural també han patit. Realment és un desafiament històric. La societat catalana és un exemple per a Europa. No per als espanyols. La societat espanyola no n'aprendrà. Espanya no aprendrà les lliçons que li podria donar la societat catalana. Mai ha volgut aprendre. Madrid ho impedeix. El seu únic interès és amagar el seu relat, la història, perquè els espanyols no puguin saber què passa aquí. La cultura democràtica, el civisme, el republicanisme que es podrien traslladar de la societat catalana a Espanya. Precisament el que es tracta és d'impedir-ho per seguir tenint una societat controlada, com si fos un ramat, induïda i

sotmesa per la por i per la propaganda.

Quin paper hi juguen els mitjans de comunicació espanyols?

La societat espanyola està condicionada pels mitjans de comunicació. Són tots madrilenys, *de facto*. Encara que l'empresa de Planeta tingui la seu a Barcelona, les redaccions i el sistema d'Antena 3 són madrilenys. I el mateix passa amb Telecinco i amb TVE. Tots els canals de comunicació que veuen els espanyols estan controlats des de Madrid i serveixen una mateixa estratègia. A Espanya, realment, no hi ha llibertat de premsa. I no hi ha, per tant, llibertat democràtica. La gent no té les opcions per conèixer la realitat, que se li oculta, i no pot opinar lliurement.

Vostè és gallec. Com arriba allà el missatge català?

Per mi és molt dur sempre parlar del meu país, donar-ne explicacions fora és molt complex. Els nacionalistes espanyols sempre es refereixen als altres ens nacionals amb menyspreu. El que defineix Galícia com a país, encara avui, són fets esdevinguts en el segle XV, en el segle XIV i XV. Avui dia, és un país envellit, que continua perdent població. I en canvi, Catalunya continua atraient població. Segueixen emigrant gallecs a Catalunya. El problema és una decadència històrica. És un moment complicat per a Galícia.

Ha tingut problemes pel seu posicionament a favor del procés català?

Jo sempre he tingut problemes [riu] Vaig tenir problemes a l'escola per dir el que pensava, en vaig tenir durant l'època de Franco, en què vaig militar en una organització clandestina. Em buscava problemes perquè volia expressar les idees que volia defensar, que per mi són la llibertat i la justícia. Com a escriptor també vaig tenir problemes, em vaig veure afectat. En els mitjans de comunicació, en el mercat gallec... El fet que no hi hagi un poder polític que protegeixi la literatura i la pròpia llengua. Els obstacles que es posen des de Madrid per reconèixer l'existència i permetre que les obres literàries que no són en castellà viatgin... En el meu cas, les opinions no em van fer guanyar simpaties i ho vaig notar. Ara soc aquí, a Catalunya, i tinc una nova vida com a autor. Vaig treure una novel·la fa poc i aquí em llegeixen!

El vídeo amb la conversa sencera està disponible, només per als subscriptors de La República, en el web d'aquesta revista, www.lrp.cat

LA LLIÇÓ CATALANA

Editorial: Gregal

Any: 2017

Preu: 18 euros

PER CATALUNYA!

Editorial: Gregal

Any: 2017

Preu: 12 euros

FORA DE SI

Editorial: Gregal

Any: 2018

Preu: 15 euros

REPORTATGE

CONSELLS COMARCALS

TERESA MÀRQUEZ
mtmarquez@lrp.cat

Pels defensors, són l'administració que més ha treballat per garantir l'equilibri territorial d'un país on predominen els municipis petits. Pels detractors, són el llast de l'era pujolista, creats com a contrapès de les diputacions estatals i que han servit per *col·locar* polítics que no cabien enlloc més. Admirats i poc valorats a parts iguals, els consells comarcals celebren trenta anys debatent encara el seu encaix a Catalunya. Amb una història tan recent, els 41 consells comarcals de Catalunya –més el de la Vall d'Aran, amb unes característiques especials– es reivindiquen com a instruments vàlids per oferir a les poblacions menors els mateixos serveis que tenen les poblacions més grans. Es tracta d'administracions finalistes, que es financen a través de les aportacions de la Generalitat, majoritàriament, i de les diputacions, que els deleguen les competències pròpies sobre àmbits tan diversos com la depuració de l'aigua, els menjadors escolars, els serveis socials i la neteja dels carrers i les platges, entre molts d'altres. Fins i tot, en el cas d'alguns com el del Baix Empordà, assumeixen la recaptació d'impostos. Al mateix temps, són els ajuntaments els que han de cedir als consells comarcals aquelles gestions que decideixin i que els haurien de comportar un estalvi tant de diners com de personal, atès que les administracions comarcals són pioneres a aplicar l'economia d'escala.

ELS ORÍGENS I LA FORMA

El 4 d'abril del 1987, s'aprovava la nova llei d'organització comarcal, que es va modificar posteriorment el 2003. Aquesta normativa dotava d'autonomia i personalitat jurídica el nou or-

30 ANYS

AL SERVEI DELS MÉS PETITS

Sovint desconeguts per al ciutadà, aquests organismes gestionen els diners d'altres administracions i s'han convertit en imprescindibles per garantir l'equilibri territorial i la igualtat en els serveis per a tots els ajuntaments

ganisme, dirigit per un president i un seguit de vicepresidències i amb una estructura bàsica que inclou un ple, un consell d'alcaldes i una comissió especial de comptes. Tots els consellers comarcals són o bé alcaldes o bé regidors dels municipis que integren el territori. D'altra banda, el gerent és la peça clau per fer funcionar un consell comarcal, i malgrat que durant molts anys s'ha imposat la figura amb perfil eminentment polític, darrerament moltes administracions comarcals s'han decantat per triar un professional tècnic que garanteixi l'optimització de la feina.

CATÀLEG DE SERVEIS

El ciutadà no tria directament els representants del consell comarcal i això no ajuda gens a donar a conèixer aquest òrgan, tot i que la seva implicació al territori és evident", lamenta el president del Consell Comarcal del Maresme i alcalde de Sant Vicenç de Montalt, Miquel Àngel Martínez, que afegeix: "La gran majoria de persones no sap que alguns dels serveis més populars dels quals es beneficia no els dona l'ajuntament sinó nosaltres." Martínez romp una llança a favor de la capacitat "titànica" d'aquestes administracions per assumir reptes en benefici de la comarca. "La direcció política i l'eficàcia de l'equip tècnic sumen per poder tirar endavant projectes que amb un altre escenari seria impossible", assenyala, i destaca com a exemple en l'àmbit del Maresme la nova empresa de recollida de residus i de neteja viària i de platges Resmar; l'agència de boscos per lluitar contra els efectes del canvi climàtic i els diversos projectes per modernitzar els processos administratius.

El catàleg de serveis delegats en els consells comarcals és molt ampli i divers, i els responsables de l'administració han de garantir que doni res-

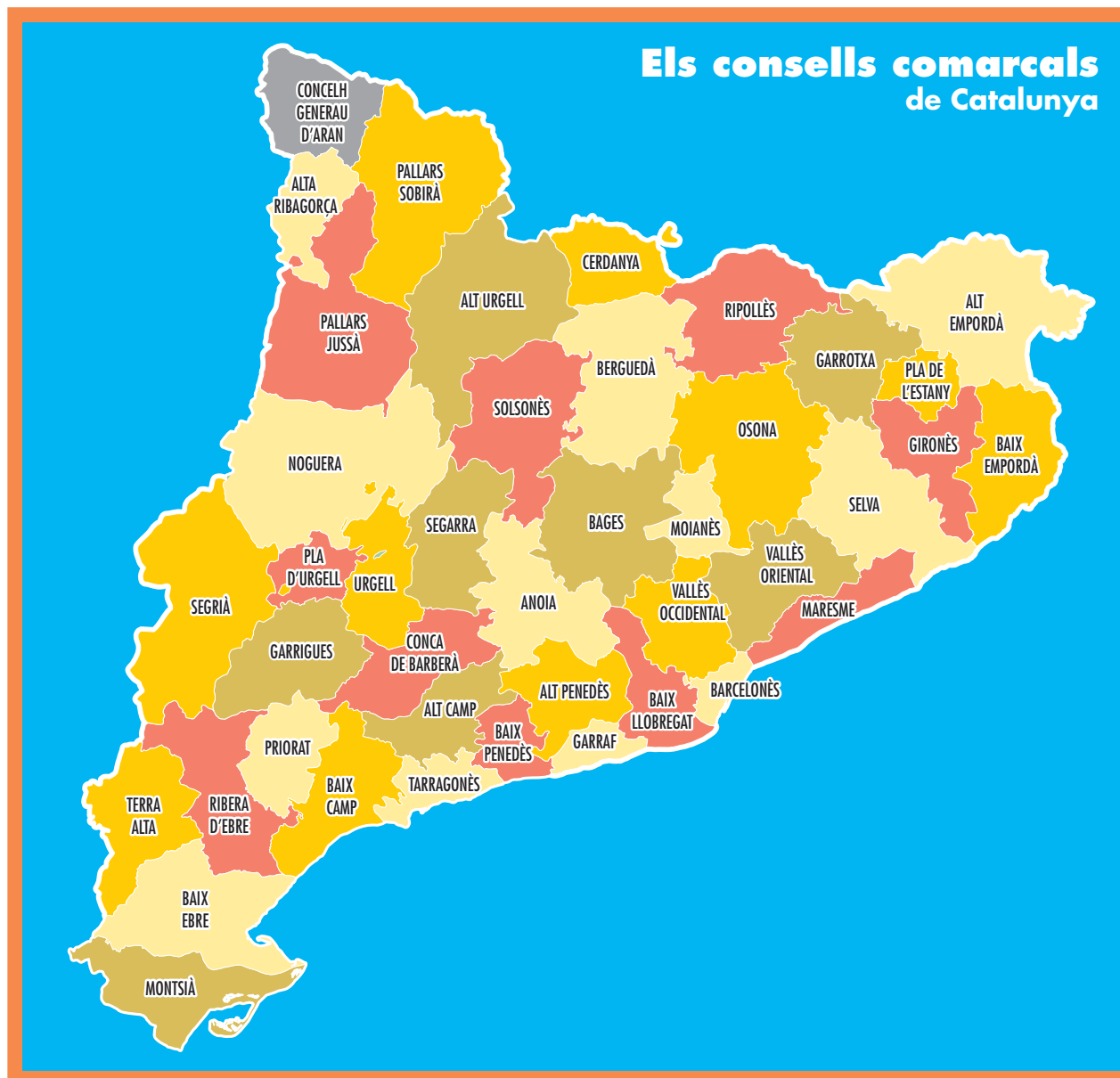
posta a les necessitats reals detectades.

Els consells comarcals consultats coincideixen a destacar que la part més important dels seus pressupostos es destina a l'àmbit dels serveis socials, seguida del de promoció econòmica. "Representa el gruix de la gestió, perquè cal recordar que molts municipis petits no es poden permetre mantenir un equip d'atenció a la infància o a l'adolescència o un d'acollida i integració de persones immigrades", enumera la presidenta del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre i alcaldessa de Vinebre, Gemma Carim, que afegeix que "amb la gestió del consell comarcal poden disposar de serveis de qualitat iguals als de nuclis molt més grans".

Carim està convençuda que els òrgans de gestió comarcal "dinamitzen el territori, l'equilibren i l'anivellen". "He constatat que al medi rural els consells comarcals són molt més coneguts que a les ciutats, on hi ha altres administracions que també donen serveis", assenyala, i defensa que precisament un dels principals reptes de les zones d'interior és "poder donar forma i sortida a projectes propis adaptats a la realitat de la zona, perquè algunes diferències territorials són enormes".

DEFINIR COMPETÈNCIES

Precisament, un dels maldecaps compartits arreu de les comarques catalanes és la definició clara de les competències que corresponen als consells. Pel president del Fòrum Comarcal de l'Associació Catalana de Municipis (ACM), Jordi Xargay, "cal un millor finançament i establir i regular amb claredat qui fa què per evitar duplicitats innecessàries i, també, saber donar resposta a les particularitats de cada zona", admet el també president del Consell Comarcal del

Pla de l'Estany i alcalde de Palol de Revardit. "Al Fòrum Comarcal hi som representats tots els consells i és un espai que permet debatre en comú directrius comunes i on també es promociónen i s'elaboren estudis d'abast comarcal", explica Xargay, que insisteix que avui dia "ningú que conegui la feina que fan els consells els pot posar en dubte". "Durant aquests

41 consells

comarcals més el Consell General d'Aran, amb entitat pròpia

2015

és l'any de creació de la comarca del Moianès, amb capital a Moià.

68 municipis

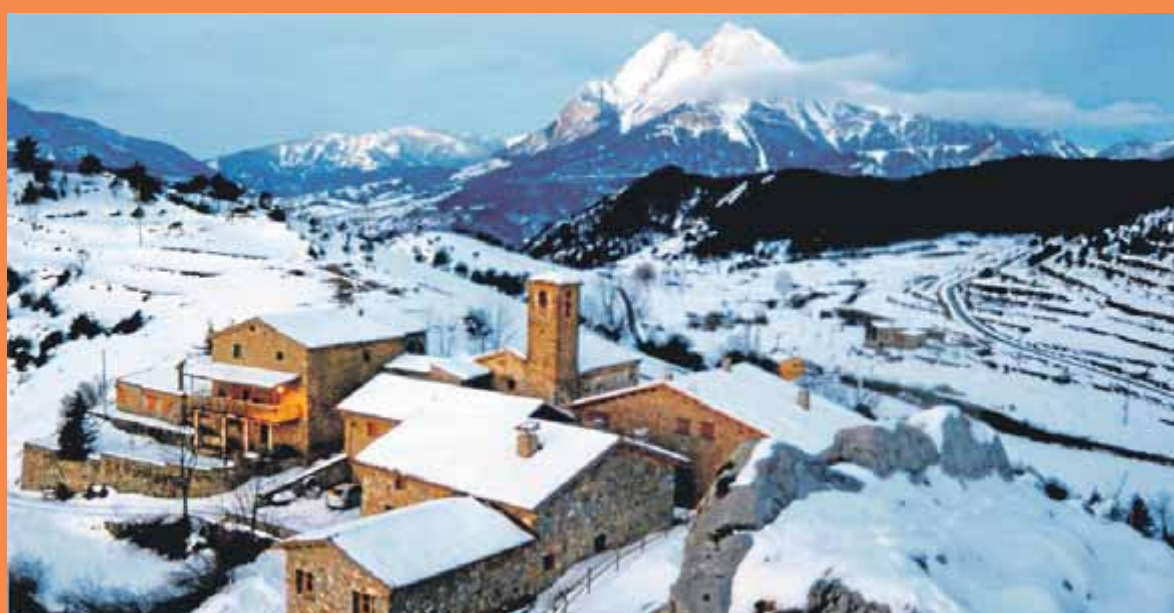
corresponen al Consell Comarcal de l'Alt Empordà, que té el major nombre de poblacions al seu càrrec.

trenta anys, han estat l'eix vertebrador del territori, administracions que s'han sabut arrelar i que cal que siguin posades en valor i que siguin escoltades", defensa, i adverteix: "Si no existissin els hauríem d'inventar."

UNA DIVISIÓ HISTÒRICA

La distribució territorial de Catalunya l'any 1936 ja va dividir el país administrativament en comarques i va recuperar les històriques vegueries, entenent que ja llavors era la proposta més adequada per donar una resposta de país i atendre les demandes dels municipis. Cinc anys abans, s'havia posat en marxa una ponència d'estudi, treballada amb una àmplia participació territorial i política, que partia d'un qüestionari adreçat a cada ajuntament en què, entre altres preguntes, se'ls demanava on anaven a mercat. La proximitat i els interessos econòmics compartits eren trets bàsics per configurar la nova divisió i superar les estretes costures de les quatre províncies en què va ser dividida Catalunya l'any 1833. La Guerra Civil va deixar en *stand by* la proposta.

No va ser fins al 1987 que la Generalitat va recuperar la divisió territorial i un any després, a les trenta-vuit

Gisclareny, el més petit de tots

El gener passat, Gisclareny, al Berguedà, va destronar Sant Jaume de Frontanyà, ubicat a la mateixa comarca, com a municipi més petit de

Catalunya. El poble, segons recull l'Idescat, té empadronats 27 veïns després de perdre'n dos respecte al darrer recompte. Quinze són homes

i dotze són dones. Té una superfície de 36,47 km² i es troba dins del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

JOAN HERNÁNDEZ

REPORTATGE CONSELLS COMARCALS, 30 ANYS

comarques originals, n'hi va afegir tres de noves: el Pla d'Urgell segregat del Segrià, les Garrigues, l'Urgell i la Noguera; el Pla de l'Estany, segregat del Gironès, i l'Alta Ribagorça, segregada del Pallars Jussà. El 1990, una vintena de municipis es van canviar d'adscripció comarcal.

Des del departament de Territori i Sostenibilitat, assenyalen que la divisió administrativa comarcal "és un plantejament viu i canviant". L'exemple més clar correspon a l'anomenat informe Roca –el resultat d'una comissió integrada per vuit experts, entre ells quatre geògrafs i presidida per Miquel Roca i Junyent– que el 2001 va posar sobre la taula la incorporació de sis noves comarques atenent els interessos i les similituds entre diferents territoris. Sota l'enunciat de voler racionalitzar l'administració pública i millorar el servei als ciutadans, la proposta plantejava la creació de l'Alta Segarra, amb capital a Calaf i segre-

del Moianès es va materialitzar el 2015 gràcies a l'aprovació del Parlament. Es va convertir en la 42a comarca de Catalunya i també en aquell temps es van intensificar les veus en defensa d'una nova divisió administrativa, la del Lluçanès, una zona amb entitat pròpia reconeguda com a sub-

El ciutadà no tria els representants del consell comarcal i això no ajuda gens a donar a conèixer aquest organisme

comarca que abraça poblacions del Bages, el Berguedà i Osona. Malgrat que es van iniciar els tràmits, l'arribada del 155 i el desmembrament del govern van estroncar el procés al Parlament. Ara que s'han tornat a recuperar les institucions catalanes es preveu que la reivindicació continuï.

TRASPASSANT FRONTERES

En àmbits com el Pirineu, on la dispersió dels nuclis habitats és molt gran, els consells comarcals s'han convertit en la peça bàsica de l'engrenatge administratiu. Constantí Aranda, president del Consell Comarcal del Pallars Jussà i alcalde d'Isona i Conca de Dalt es mostra taxatiu: "Aquí són imprescindibles, obligatoris perquè tot rutlli." "Si no fos pels consells comarcals, no podríem tenir articulats tots els serveis que funcionen actualment ni, encara menys, garantir la mateixa qualitat que obtenen poblacions molt més grans", reflexiona. És en aquesta experiència de gestió on pivoten projectes de més llarga volada, com ara els que atorguen els fons europeus.

El president comarcal parla amb coneixement de causa i fa bandera de la proposta del projecte "Valorització del patrimoni cultural i natural per a la dinamització turística del Pallars Jussà", impulsat pel consell comarcal, amb un pressupost d'1,2 milions d'euros. "És l'exemple perfecte de participació entre administracions per treure'n el màxim rendiment, però dirigit des d'aquelles que coneixen pam a pam la seva terra i les necessitats que té", precisa, i recorda que el projecte preveu, entre d'altres, la tematització d'una xarxa de senders per posar en valor el patrimoni megalític

38.251.356 €

de pressupost corresponen al Consell Comarcal del Maresme, el més alt.

2.581.000 €

de pressupost corresponien al Moianès el 2017, el més baix dels 42 consells comarcals.

3 municipis

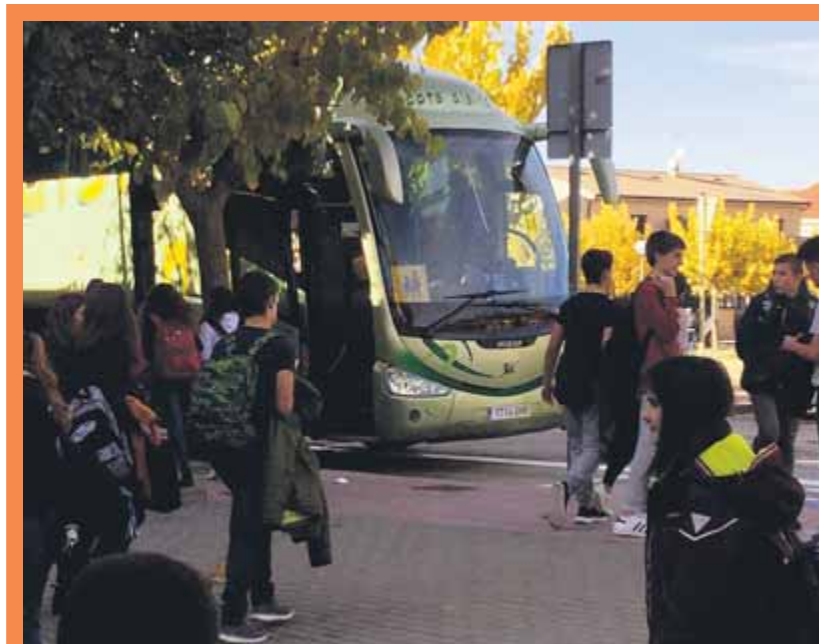
gestiona el Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça, que té el menor nombre de poblacions.

gada de l'Anoia, la Segarra i el Solsonès; el Baix Llobregat Nord, que al voltant de Martorell agafava municipis del Baix Llobregat, l'Anoia i l'Alt Penedès; el Segre Mitjà, amb capital a Ponts i segregat de la Noguera i de part de l'Alt Urgell; la Selva Marítima, amb el nucli a Blanes i alimentada amb poblacions del nord del Maresme i de la costa de la Selva; la Vall de Camprodon, amb capital a Camprodon i segregada del Ripollès i, finalment, el Moianès, amb nucli a Moià i amb poblacions del Bages i del Vallès Oriental.

De totes aquestes propostes, només la demanda de comarca pròpia

Depuradora gestionada pel Consell Comarcal del Maresme ➔ ARXIU

Transport escolar a càrrec del Consell Comarcal de la Segarra ➔ E.P.

Recollida selectiva del Consell Comarcal del Pla de l'Estany ➔ R.E.

El Conselh Generau d'Aran, un cas particular

El Conselh Generau d'Aran és l'òrgan de govern autònom de la Vall d'Aran des del 1991. Integrat per 13 membres, el dirigeix el síndic d'Aran –des del 2011 és Carlos Barrera (CDA-CiU)–. Amb una llengua, l'aranès, i una cultura pròpies, l'any 2005 el consell va aprovar per unanimitat un document en què es reclamava més autonomia per al territori, superant el mer concepte de comarca, i un pacte de lliure unió amb la resta de Catalunya. La llei d'Aran del 2015, aprovada al Parlament, va recollir les competències de la zona i quin havia de ser el seu finançament. ➔ SEGRE

El Moianès, nova comarca des de fa tres anys

El 20 de juliol del 2015 es va crear oficialment el Consell Comarcal del Moianès i es va dotar amb aquesta administració la comarca més jove de Catalunya. Per crear-la i donar sortida a una reivindicació històrica, es va sotmetre a votació dels ciutadans, que li van donar suport en un 80,4% dels vots emesos. La integren deu municipis que anteriorment formaven part de les comarques d'Osona, el Bages i el Vallès Oriental. D'altra banda, la proposta de constituir la comarca del Lluçanès va quedar estroncada per la paralització del Parlament amb l'aplicació de l'article 155. ➔ ACN

La desaparició del Barcelonès es manté en suspens

El Consell Comarcal del Barcelonès –integrat pels municipis de Badalona, Barcelona, l'Hospitalet, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet– va aprovar per unanimitat la seva dissolució el març del 2017. Dos mesos després, el Parlament donava llum verda a la proposta i començava a tramitar la llei que havia de posar fi a l'ens. Un informe de la Sindicatura de Comptes que recollia possibles irregularitats en la gestió de l'administració en va ser el detonant. ➔ ACN

de la comarca i la remodelació de la proposta expositiva del Museu Paleontològic i dels Dinosauris del Pirineu a Isona.

La permanència o no dels consells comarcals tal com funcionen actualment és un tema recurrent, i la darre- ra vegada que se'n va debatre el futur va ser el 2012. La llavors consellera de Governació i Relacions Institucionals, Joana Ortega, va plantejar un "aprimament" de les administracions supramunicipals sota la base que el país "no és simètric sinó asimètric" i que en alguns territoris hi havia una du-

Al medi rural són molt més coneguts que a les ciutats, on hi ha altres administracions que donen serveis

plicitat de serveis que calia superar. En aquest sentit, un altre dels fronts oberts va ser la proposta de canvi en l'estructura del govern dels consells comarcals per "reduir el pes polític en favor de la gestió mancomunada municipal". És a dir, posar fi a les quotes de partit i deixar en mans del consell d'alcaldes les decisions a prendre. Tots aquests canvis, emmarcats dins la llei de governs locals aprovada el 2013 i que pretenia aturar la ingerència de l'Estat en els ens municipals a través de la llei estatal de racionalització i sostenibilitat de l'administració local (LRSAL), no han avançat des de llavors.

Des dels consells comarcals consultats hi ha predisposició a reprendre el debat, però la majoria alerten que el pes polític real dels consells comarcals "és molt petit" i alguns es pregunten si deixar en mans dels alcaldes les decisions d'àmbit territorial és una idea encertada. "Cada alcalde, per tradició, mira pels interessos del seu municipi, i perquè el nou sistema funcionés caldria garantir que les decisions beneficiarien sempre tota la comarca, no només una part", reclama el president del Consell Comarcal del Baix Empordà i alcalde de Begur, Joan Català, que demana "molta més capacitat d'intervenció als consells comarcals" perquè: "Hem demostrat que som gestors eficaços i eficients del diner públic."

REPORTATGE

Pacte a CONTRACORRENT

El mateix PSC que el 2015 va regalar els seus vots a la resta de forces d'esquerra de Badalona per tal de foragitar Xavier García Albiol està a un únic pas de protagonitzar un arriscat gir estratègic i pactar amb PP i Cs, a canvi de l'alcaldia

SARA MUÑOZ
smunoz@lrp.cat

Si no es produeix un gir de guió inesperat i majúscul, Badalona viurà en pocs dies un canvi de govern. El 20 de juny, l'alcaldesa Dolors Sabater i el seu equip (Guanyem Badalona en Comú, ERC i ICV-EUiA) passaran al bàndol de l'oposició castigats per una moció de censura que neix d'una aliança del bloc unionista que no aixeca passions ni entre els mateixos promotors. El PSC, amb només tres regidors, es llança a una piscina sense saber a quina altura arriba l'aigua, si és que n'hi ha, i usant com a flotadors les forces de la dreta: el PP de Xavier García Albiol i Ciutadans. El canvi d'estratègia dels socialistes, que el 2015 van regalar els seus vots a Dolors Sabater per tal de desterrar de l'alcaldia l'Albiol del *Netejant Badalona*, només s'explica perquè el pacte comporta investir alcalde el líder socialista, Àlex Pastor, una aposta que a ulls del PSC contribuirà a visualitzar un candidat que, segons una enquesta recent, coneixen un de cada quatre badalonins. De passada, els socialistes miren de trobar el seu espai en un municipi on la bipolarització entre Albiol i Sabater i la incorporació del PSOE al bloc del 155 els ha deixat fora de joc.

L'estratègia del PSC, així doncs, està dissenyada amb la vista posada en les eleccions municipals del 26 de maig del 2019. El problema és que els vots del PP per tirar endavant la moció poden ser un caramel enverinat. Els populars s'han compromès a fer costat als socialistes per tal que la moció de censura prosperi, però la seva lleialtat no va més enllà del 20

Dolors Sabater

El 2015 va encapçalar la llista de Guanyem Badalona en Comú, sense cap mena d'experiència en política municipal i figurant com a independent. Aquesta mestra de secundària, amb una llarga trajectòria en entitats socials, va veure com les urnes la convertien en líder de la primera força d'esquerres de la ciutat, fet que li permetia conquistar l'alcaldia en la seva estrena a l'Ajuntament. Ha estat la imatge de l'independentisme en el món local, gràcies sobretot a un parell d'aparicions públiques representant els alcaldes catalans que es manifesten en aquesta línia. Ara, el bloc unionista l'ha castigat per la seva gestió però, sobretot, per la seva ideologia.

Àlex Pastor

Va ocupar el número 2 de la llista del PSC en les darreres municipals, al darrere de Jordi Serra. Abans havia estat nomenat primer secretari de l'agrupació local. La renúncia de l'exalcalde socialista, després que la formació baixés de nou a quatre regidors, va deixar en mans de Pastor el lideratge del partit. Llicenciat en ciències del treball, s'estrenarà com a alcalde (si la moció de censura prospera) sense experiència en un govern local, més enllà del seu càrrec en una empresa municipal.

de juny, sobretot després que el PSC hagi condicionat l'entrada dels regidors populars al nou executiu al fet que García Albiol faci un pas al costat i gairebé desaparegui del mapa. El PP ho ha deixat clar: o tots o ningú. Aquest context obligarà el PSC a tirar endavant totes les àrees del govern amb només tres regidors, i amb menys d'un any de temps per recompondre l'estructura municipal. I al davant, i en espera de saber quin serà el paper del regidor de Cs en la nova etapa, tindrà tots els grups municipals fent-li una dura oposició. Es fa difícil imaginar que els partits que ara seran desbancats del govern puguin flanquejar el nou executiu, malgrat que tots es van comprometre ahir a seguir treballant pel bé de la ciutat. Fins i tot han assegurat que faran el traspàs de carteres que correspon, tot i que Sabater es pregunta si és possible saber "amb qui s'hauria de parlar".

El Partit Popular, per la seva banda, farà Pastor alcalde a canvi de poder vendre als seus electors que ha fet fora "l'alcaldesa i el govern de la CUP" (expressió que Albiol repeteix reiteradament tot i saber que Sabater no és cupaire) i confia que aquest pacte contribuirà a fagocitar aquelles forces amb què competirà l'any que ve. El PP aspira a convertir els comicis de l'any que ve en un clar duel entre Albiol i Sabater. Sobretot si l'arribada de Pedro Sánchez a La Moncloa ajuda a descafeïnar el fenomen de Cs.

I és que l'actual alcaldessa, si s'haguessin d'analitzar els fets en clau electoral, és una de les persones que surt reforçada d'aquesta moció, malgrat que ella ha fet tots els esforços

Ajuntament de Badalona

El ple de l'Ajuntament de Badalona està integrat per 27 regidors i, per tant, la majoria absoluta se situa en 14. L'actual equip de govern (Guanyem Badalona en Comú, ERC i ICV-EUiA) en suma 10 i està liderat per l'alcaldesa, Dolors Sabater. A la moció de censura, s'hi han sumat el PSC, el PP i Cs, que sumen 14 regidors.

PP 10 regidors
Guanyem Badalona en Comú 5 regidors
PSC 3 regidors
ERC-AVANCEM-MÉS 3 regidors
PDCAT-UNITS AVANCEM 2 regidors
ICV-EUiA 2 regidors
Cs 1 regidor

Hi ha una regidora no adscrita a cap grup municipal, Conxa Botey, que va abandonar el PSC.

Representants de les tres forces del govern de Badalona, amb Dolors Sabater, ahir J.RAMOS

que estaven a les seves mans per aturar-la. Fins i tot hauria ofert als socialistes gestos que la desmarquessin del discurs independentista. El PSC, però, vol el seu cap. Ni Guanyem ni els socis de govern estan disposats a pagar aquest preu. El PDeCAT també va demanar ahir a Sabater la dimissió (després del dia 20, ja que abans no pot), a canvi de mantenir un govern progressista a la ciutat que freni la dreta que representa el PP i Cs. Pere Martínez creu que Pastor podria ser igualment l'alcalde.

Dolors Sabater, doncs, s'erigeix el 2019 com la gran representant del bloc independentista, malgrat que la seva ideologia i algunes aparicions

públiques com la del 27 d'octubre estiguin a punt de costar-li el càrrec. El bloc unionista també ha criticat la gestió de Sabater al capdavant de la institució i la poca efectivitat del govern d'esquerres, però aquesta crítica, aïllada de tota la resta, no justificaria el canvi d'aliats dels socialistes. Tampoc no es pot oblidar que la història entre Guanyem Badalona en Comú i el PSC no va començar amb bon peu. "Va ser un part amb fòrceps", assenyalava aquesta setmana un socialista. Quan semblava que el nou cartipàs estava tancat, amb el PSC dins del govern, un sector de Guanyem va empènyer per tal que els socialistes es quedessin a l'oposi-

ció. I en política la memòria juga un paper fonamental.

L'actual govern municipal, doncs, es fa creus del gir del PSC, però ja comença a assumir que el dia 20 passarà a l'oposició. Probablement, Dolors Sabater mai va imaginar que la qüestió de confiança que va presentar lligada a l'aprovació del pressupost tindria nefastes conseqüències per a ella i per als seus. ERC i ICV-EUiA li van aconsellar que no jugués amb foc, però ara ja és massa tard. Tampoc la petició d'exsocialistes de pes, com Maite Arqué i Rafael Madueño, per tal que la moció no prosperi, farà canviar d'opinió el PSC. *Alea iacta est.*

INNOVACIÓ

El so sota control

La tecnologia ADAPTive fa arribar el so nítid i amb precisió "a una zona concreta" amb un complex 'software' i un nou sistema d'altaveus verticals

XAVI OLTRA
xoltra@lrp.cat

Un popular i multitudinari concert enmig de la plaça Catalunya està previst per a les vuit del vespre i està obert a tothom. Però a darrera hora, i amb tota la instal·lació feta, els organitzadors s'adonen que no calia tant aforament perquè el públic assistent serà molt menys del que s'esperava i la seva distribució no serà la prevista, ja que es tracta d'un recinte obert. En aquesta hipotètica i extrema

situació, i sense possibilitat de moure altaveus ni cap altra estructura de l'escenari, és quan l'aplicació de la tecnologia ADAPTive Systems aportaria totes les solucions per evitar sorolls innecessaris i fer arribar el so nítid de la música en funció de la quantitat de públic present i, el més important, de la seva ubicació. No es tracta d'apujar o abaixar el volum, sinó d'orientar el raig de so de gran resolució fins a cada filera concreta gràcies a un complex *software*, amb un ajustament de processament intern i amb un sistema d'altaveus verticals inventats a Boston.

MAROON 5...

Artistes com el grup californià Maroon 5 ja han aplicat aquesta tecnologia a les seves gires, en gran espais oberts o tancats. Rob Scooby, el prestigiós enginyer de so del llegendari Tom Petty, va instaurar ADAPTive l'any passat a la gira del 40è aniversari als escenaris del cantant, just abans de la seva mort. També el colombià Juanes i Plácido Domingo han actuat amb aquesta tecnologia, que també es va emprar en els Jocs Olímpics d'hivern de Corea del Sud i al pavelló dels Thunder de l'NBA.

"Ja fa anys que la tecnologia intenta predir com es dispersa l'energia, mitjançant el processament digital. Aquest sistema ha fet un pas endavant amb un enfocament totalment diferent respecte als sistemes que hi havia fins ara, i amb uns resultats espectaculars i precisos en grans espais oberts i en sales tancades", explica Josep Ferrer, responsable del desenvolupament de negoci d'ADAPTive a l'empresa barcelonina Zentralmedia. "En la dispersió del so és clau la freqüència. Els baixos són omnidireccionals, però els aguts apunten més directament. El que millora és el tractament independent per a cada banda de freqüència. A més de fer reaccionar el so i adaptar-lo a l'espai, aquest sistema el confina amb precisió en una zona concreta. El so no desapareix. Està més focalitzat", afegeix.

La cobertura horitzontal i vertical del so en funció de l'espai és excepcional, i les possibilitats són infinites, així com la versatilitat i la qualitat. La marca nord-americana EAW és qui va patentar ADAPTive. "Hi ha un segon fabricant alemany, amb el mateix principi físic i una interpretació similar, però està més orientat a teatres i auditoris", assegura Josep Ferrer. Sonostudi, de Barcelona i especialitzada en la realització i el muntatge de projectes audiovisuals, ja té el seu equip ADAPTive.

MADE IN CATALONIA

Utilitzen un embalatge ecològic, amb envasos reutilitzables

El rostre de la natura

Des del peu de Collserola, al pulmó de Barcelona, Aina de Mô elabora maquillatges saludables, cent per cent naturals i vegans

La mare natura és la que al final ens proporciona tot el benestar vital per al nostre equilibri, la nostra salut... Així ho van entendre a Aina de Mô (Menorca-Barcelona), una empresa establerta al peu de Collserola, que elabora maquillatges saludables de manera cent per cent natural. Sense productes químics i fets a base de minerals purs triturats, aquesta empresa familiar produeix una línia de maquillatge i cosmètics amb una cobertura excel·lent, lleugera, de molta durada -*waterproof* natural-, sense obturar els porus, amb protecció solar natural i sense ressecar ni irritar la pell. El mètode que apliquen al seu laboratori i de manera artesanal no té res a veure amb el clàssic maquillatge en pols. Els minerals seleccionats tenen una densitat, una entitat i unes propietats inherents fantàstiques, que configuren un producte ideal, sense elements perjudicials. Apliquen conceptes de cosmètica holística, ja que entenen el maquillatge com una eina per ajudar les persones a sentir-se millor amb elles mateixes.

Preu: 55 euros
www.ainademo.com

Connexió amb les Illes

Aina de Mô té al cap un projecte per desenvolupar amb l'assessorament de l'associació ecologista GOB Menorca, per aprofitar olis essencials bio de la DO Menorca per elaborar productes naturals. L'empresa difon el seu mètode en xerrades i tallers. Són accessibles i volen compartir tota la informació possible sobre el que les persones es posen al rostre per estar millor, d'una manera sana. La marca fabrica correctors, fons de maquillatge, coloretts, bronzejadors... i una col·lecció de colors per a llavis, ulls i celles.

Sabor rodó al Delta

Parlar d'arròs és mirar cap al Parc Natural del Delta de l'Ebre. A la finca Riet Vell es produeix, en cultius íntegrament ecològics, arròs blanc rodó i arròs integral, productes que ofereixen una àmplia varietat a la nostra cuina, excel·lents per elaborar paelles o un bon arròs caldós. Els arrossars, com a cultiu inundat, són vitals per a la conservació del Delta. La reserva Riet Vell és una de les millors zones per a l'observació d'aus i també s'hi desenvolupen programes d'educació ambiental.

Preu: 4,50 euros
www.ecoebre.cat

Els arrossars ajuden a conservar l'equilibri natural de la zona

Promesa elegant

Somiar en el cel i amb classe és possible amb els pijames de la firma Promise. L'equip de Roser Samon ha creat des de Sant Pol de Mar la col·lecció *The New Underwear*, en què la blonda aporta un punt femení als dissenys i el teixit modal, amb un alt percentatge de viscós, és altament transpirable i no s'enganxa al cos. En el pijama de la fotografia tot això es combina amb un estampat floral.

Preu: 32,99 euros
www.promise.es

Estampat floral i blonda

INTERNACIONAL

D'ESQUENA A PARÍS

Adela Genís
agenis@lrp.cat

► Còrsega, una illa al mig del Mediterrani, amb 320.000 habitants i en poder dels francesos des del 1769, s'emmiralla ara en el procés català. Després d'haver seguit durant dècades la línia dura i violenta d'altres estats sense nació com Irlanda del Nord i el País Basc, tacats pel terrorisme de l'IRA i ETA, el moviment nacionalista cors ha fet un gir de 180 graus. El juny del 2014, el Front d'Alliberament Nacional de Còrsega va deixar les armes després de més de quaranta anys de lluita. Els dos partits nacionalistes, Femu a Corsica –de perfil més autonomista– i Corsica Libera –obertament independentista– formen ara la coalició Pè a Corsica ('Per a Còrsega'). Aquesta suma va permetre als nacionalistes corsos guanyar les darreres eleccions el desembre passat, davant de la desfeta de l'esquerra francesa, el PS, que no es va ni presentar als comicis de l'illa.

La figura de Gilles Simeoni (Femu a Corsica), l'actual president, ha estat clau per fer aquest salt endavant i aglutinar autonomistes i independentistes. I ara, quin és el repte? "La nostra llista va ser triada sobre la base d'un contracte de mandat que té com a objectiu la plena autonomia de Còrsega. El nostre enfocament és pragmàtic i es projecta en la construcció d'Europa. D'aquí a trenta anys, moltes coses seran diferents a Europa, i els corsos hem de mantenir la nostra identitat per adaptar-nos a l'Europa del futur", assegura François Alfonsi, veterà polític i durant anys la

veu dels nacionalistes corsos a Brussel·les. També és president de l'European Free Alliance, un moviment que aglutina una quarantena de partits que defensen el dret d'autodeterminació. "El nostre èxit electoral es resumeix en un moviment arrelat des de fa mig segle, un ancoratge definitiu a l'acció democràtica i una unió al voltant d'un líder molt popular", assenyala Alfonsi.

ADEU A LES ARMES

El moviment terrorista cors havia causat més de 10.000 atemptats i provocat una quarantena de morts. Durant les anomenades "nits blaves", en què hi podia haver més de quaranta atacs de manera simultània, es mostrava el potencial de l'organització, que tenia com a objectiu negocis turístics explotats per francesos o fins i tot segones residències. "En un país on hi havia hagut molta violència

Còrsega viu un renaixement del sentiment independentista. La unitat dels partits nacionalistes ha permès guanyar les eleccions i ara l'illa demana més competències i autonomia a l'Estat francès

que s'hagi aconseguit aquesta unitat és tot un èxit. El terrorisme a Còrsega es feia servir com a propaganda. No tenia com a objectiu matar policies", explica Jordi Vázquez, escriptor i periodista expert en moviments nacionalistes. "Els corsos fa temps que s'han fixat en totes les mobilitzacions que s'han fet en els darrers anys a Catalunya i en les aliances electorals com ara Junts pel Sí. Han vist que posant una bomba només tens el suport dels convençuts, però de l'altra manera aconsegueixes convèncer més gent", afegeix. Per Vázquez, l'objectiu immediat dels nacionalistes corsos és demostrar que l'Estat francès no vol negociar.

DESAFECCIÓ JUVENIL

També és de la mateixa opinió de Marie-Pascal Castelli, professora de llengua castellana a la Universitat de Còrsega. "De moment, no es parla d'independència, perquè ni tan sols tenim autonomia. Això potser arribarà més tard, però ara com ara Còrsega no està preparada per parlar d'independència", assenyala la docent, que segueix de prop el procés català i és membre del Comitè Cors de Solidaritat amb Catalunya. "Ni tan sols ens volen aprovar el reconeixement de la llengua corsa. Estem en la mateixa situació que la Catalunya dels inicis dels anys vuitanta. S'interpreta com una mostra de menyspreu", assegura. "La gent està decebuda amb Macron [el president francès] perquè es pensaven que era un candidat obert al diàleg amb els autonomistes. De moment, aquesta opció està tancada. Ja veurem què és el que passa

Polèmica per l'homenatge al prefecte Ériçnac

► L'homenatge que el president francès, Emmanuel Macron, va retre al prefecte Claude Ériçnac –assassinat per un comando dissident del Front d'Alliberament Nacional l'any 1998– el mes de febrer passat va aixecar cert malestar a l'illa. Aquest atemptat va commocionar al seu dia Còrsega i França, i milers de persones es van manifestar en contra de la violència. Els discurs i l'actitud de Macron durant l'acte durant la seva darrera visita es van ser considerar desafortunats pels nacionalistes corsos.

Una bandera amb una història de llibertat

▶ El general Pasquale Di Paoli va adoptar la bandera de Còrsega el 1755 i està basada en la que ja era tradicional. S'hi representa un cap de color negre que porta una bandana blanca al front. Prèviament, el mocador cobria els ulls, però Di Paoli va fer un disseny en què va posar la bandana al front per simbolitzar la llibertat de Còrsega. Va ser utilitzada per la República de Còrsega i prohibida el 1769. Es va recuperar el 1980.

Uns joves amb una bandera corsa, a Bastia, durant la visita que va fer el president francès, Emmanuel Macron, a l'illa el febrer passat CHRISTOPHE

PETIT-TESSON / EFE

estès per tota l'illa, però gairebé no hi ha ni professors, perquè la llengua no està estandarditzada. “La lluita corsa no és tan un moviment lingüístic, però sí que és veritat que es troben en un moment de demanar coses a París, i això de la llengua és factible. És molt difícil oposar-te a l'ensenyament de la llengua del país. Només el Front Nacional (com a Catalunya fa Ciutadans) hi està en contra. Fan servir el discurs que la llengua que uneix és el francès i que, per tant, el cors no serveix”, explica Vázquez. El moviment cors destaca perquè hi ha

El joves s'inclinen cada vegada més per l'independentisme”, explica la professora Marie-Pascale Castelli

molta gent jove implicada. “La renovació generacional és constant. Tot i que la lluita armada va cremar alguna gent. Al País Basc, per exemple, hi ha una generació que està cremada..., per això els costa tant renovar el moviment. A Còrsega això no ha passat. També és una societat peculiar, perquè molta gent, tradicionalment, va armada. És una societat força violenta, per aquest motiu és un miracle com està ara”, assegura l'expert. El fet de no tenir la xacra del terrorisme ha permès que molta gent s'identifiqui ara amb el nacionalisme o amb l'independentisme”, afegeix.

L'objectiu de Còrsega és aconseguir la independència? “Sempre ho ha estat. Fins i tot el més moderat dels autonomistes vol la independència. Còrsega no té res a veure amb França. És un tros d'Itàlia que per una sèrie d'atzars va quedar sota el poder francès. La llengua corsa és un dialecte de l'italià”, explica Vázquez. També els corsos tenen el seu 1714. Va ser batalla del Ponte Novu, el 1769, que va marcar la fi de la independència i l'establiment de la sobirania francesa.

perquè el poble el que va votar és més autonomia”, assegura Castelli. “Amb aquesta mania que tenen a dirnos que no a tot el que demanem –i això és molt comparable amb la situació de Catalunya–, el que estan aconseguint és que cada vegada hi hagi més independentistes. Soc professora i ho veig... els joves cada dia es decanten més per la independència”, assegura. Alfonsi també creu que Macron cada vegada es revela com a més “jacobí”. “El canvi que proposa a la Constitució per als corsos és sobretot decoratiu. No es permetrà canviar les coses perquè puguem arribar als nostres objectius”, assegura l'exdiputat europeu. “Macron viu en una lògica estatal molt tancada, sota la influència dels prefectes (alts funcionaris del govern que envien des

de París), però està obligat a tenir en compte la fortalesa de la nostra victòria. Té el perill de posar fi a la imatge tan detestable que Europa té ara mateix de Mariano Rajoy.” “Hi haurà un

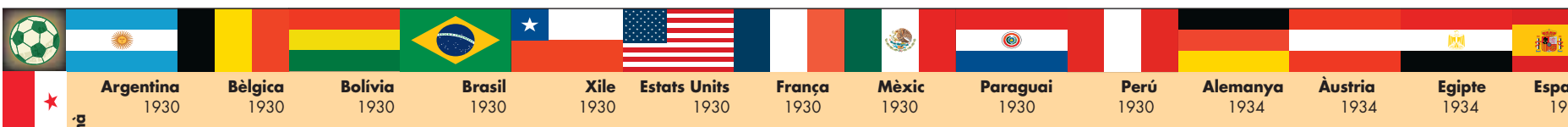

Macron es mostra cada cop més jacobí. El canvi que proposa és decoratiu”, afirma el polític cors François Alfonsi

dia que Macron haurà d'acceptar que ha de tenir un diàleg constructiu amb Còrsega”, opina Alfonsi. Les demandes corses impliquen que la constitució els reconegui com a poble, un estatut fiscal per assegurar el desenvolupament de l'economia i el reconeixement de l'oficialitat de la llengua corsa.

I quina és la situació de l'idioma? “El francès és la llengua hegemònica, però popularment encara es continua parlant el cors. En els darrers vuit o deu anys, s'ha fet un salt endavant perquè la llengua a l'escola era gairebé inexistent i ara el mateix govern francès ha creat escoles bilingües”, explica Vázquez. “Escoles amb el sistema d'immersió lingüística n'hi ha poques i la majoria són privades”, afirma. Les classes bilingües s'han

MEGAGRÀFIC

LA COPA DEL MÓN DE FUTBOL

La copa del món és la màxima competició de futbol i va impedir que es fessin les edicions del 1914 i 1918, dels quals Rússia ja hi tenia el lloc assegurat.

LA GENÈSI

1904

La FIFA projecta fer una copa del món des del mateix moment de la seva fundació, el 1904. Es preveu fer-la el 1906, però quan es tanca el període d'inscripció el 31 d'agost del 1905, cap de les 16 seleccions convidades ha confirmat la seva participació i el projecte és enterrat.

1908

La FIFA avala el torneig olímpic de futbol dels Jocs de Londres com el seu campionat mundial amateur.

Jules Rimet, a l'esquerra, amb la primera copa

1921

El francès Jules Rimet és escollit president de la FIFA i fa renéixer el projecte de fer una copa del món pròpia.

1928

La FIFA aprova en el Congrés que fa a Amsterdam al maig la disputa de la copa del món de futbol el 1930.

Congrés de la FIFA a Barcelona el 1929

1929

En el Congrés de la FIFA que es fa a Barcelona al maig s'atorga a l'Uruguai l'organització de la primera edició de la copa del món.

1930

Tretze seleccions, quatre d'europèes, disputen a l'Uruguai la primera edició de la copa del món. Són l'Uruguai, l'Argentina, Xile, França, Mèxic, Iugoslàvia, el Brasil, Bolívia, Romania, el Perú, els Estats Units, el

Cartell del primer mundial, l'Uruguai 1930

Paraguai i Bèlgica. França i Mèxic juguen el 13 de juliol el primer partit de la

història de la copa del món. Guanya França 4-1 i el francès Lucien Laurent marca el primer gol. L'Uruguai és el primer campió del món de futbol. Derrota 4-2 l'Argentina en la final jugada a Montevideo el 30 de juliol.

1939

Després de l'inici de la Segona Guerra Mundial, la FIFA decideix suspendre els preparatius per a la copa del món del 1942, per a la qual havien presentat candidatures Alemanya, el Brasil i l'Argentina.

1946

Acabada la Segona Guerra Mundial, la FIFA decideix que la copa del món es reprendrà el 1950 al Brasil.

Pilota del mundial de l'Uruguai 1930

Cartell del Brasil 1950

CURIOSITATS

TÍTOLS

	Brasil	
	Itàlia	
	Alemanya	
	Uruguai	
	Argentina	
	Anglaterra	
	França	
	Espanya	

El Brasil és l'única selecció que ha participat en totes les edicions de la copa del món.

El Brasil i Alemanya són les úniques seleccions que han guanyat el mundial al seu continent i en un altre de diferent.

El Brasil no ha estat capaç de guanyar el mundial en les dues ocasions que l'ha organitzat (1950 i 2014).

En totes les finals excepte la del 2010, que van jugar Espanya i Holanda, sempre hi ha estat present una de les quatre seleccions més llorejades (Brasil, Alemanya, Itàlia i Argentina).

El Brasil (1958 i 1962) i Itàlia (1934 i 1938) són les úniques seleccions que han guanyat dos mundials consecutius.

Cinc països han organitzat dos cops la copa del món (Itàlia, França, Mèxic, Alemanya i el Brasil) i tots excepte Mèxic han estat almenys una vegada campions.

En sis de les vint edicions ha estat campió l'equip amfitrió (Uruguai, 1930; Itàlia, 1934; Anglaterra, 1966; Alemanya, 1974, Argentina, 1978 i França, 1998).

El trofeu actual, dissenyat per l'italià Silvo Gazzaniga pesa 6,175 kg i té un 75% d'or de 18 quilrats.

Banderes de les vuitanta-dues seleccions que han participat en una fase final d'un mundial de futbol i l'any que van debutar.

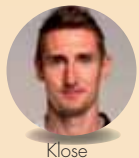
Jordi Camps jcampsp@lesportiudecatalunya.cat
Lluís Romero Infografia

El mundial de seleccions de futbol i es disputa cada quatre anys des del 1930, amb l'única interrupció de la Segona Guerra Mundial, que va durar del 1942 i el 1946. El 1930 hi van participar 13 països, sense cap fase de classificació. A Rússia hi competiran 32 seleccions, 31 de les quals com a amfitriona— es van classificar en una fase prèvia en què van participar 210 seleccions dels cinc continents.

La golejada més àmplia és el 10-1 d'Hongria contra el Salvador en el mundial del 1982. Hongria va guanyar Corea del Sud 9-0 el 1954 i Iugoslàvia, el Zaire 9-0 el 1974.

L'alemany Miroslav Klose és el jugador que ha marcat més gols en la copa del món, amb un total de 16 repartits en quatre edicions (2002, 2006, 2010 i 2014).

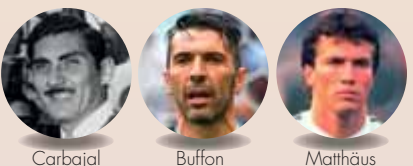
El rus Oleg Salenko és el jugador que ha fet més gols en un partit, cinc, en el Rússia-Camerun (6-1) del 1994.

El colombià Faryd Mondragón, amb 43 anys i tres dies, és el jugador de més edat que hi ha participat i el nord-irlandès Norman Whiteside, amb 17 anys i 41 dies, el més jove.

El mexicà Antonio Carbajal, l'italià Gianluigi Buffon i l'alemany Lothar Matthäus són els jugadors que han disputat més copes del món, cinc.

El gol més ràpid el va fer el turc Hakan Sükür Avec en el segon 10.8 del partit pel tercer lloc del 2002 entre Turquia i Corea del Sud.

Vittorio Pozzo, campió amb Itàlia el 1934 i el 1938, és l'únic seleccionador que ha estat dos cops campió. El brasiler **Mario Zagalo** i l'alemany **Franz Beckenbauer** han estat campions com a jugadors i seleccionadors.

En la primera copa del món, el 1930, van participar tretze equips. Del 1938 al 1978, ho van fer setze; del 1982 al 1994, 24; del 1998 al 2022, 32, i a partir del 2026, 48.

Els jugadors van començar a portar número a la samarreta en la copa del món del 1938.

El torneig del 1970, a Mèxic, és el primer en què es va fer una cerimònia d'inauguració.

Les targetes grogues i vermelles es van introduir en el campionat del 1970. La primera targeta vermella la va veure el xilè Carlos Caszely l'any 1974 en un Xile-RF Alemanya.

El trofeu que es va entregar als campions entre el 1930 i el 1970 era una escultura feta pel francès Abel Lafleur que, a partir del 1946, es va anomenar trofeu Jules Rimet en honor al president de la FIFA impulsor de la copa del món.

Quan el Brasil es va quedar el trofeu en propietat el 1970, després d'haver-lo guanyat tres vegades, se'n va fer un de nou. Des del 1974, els campions reben un trofeu dissenyat per l'italià Silvio Gazzaniga, de 6,175 kg de pes i amb un 75% d'or de 18 quirats.

El trofeu Jules Rimet va ser robat i recuperat, durant la copa del món del 1966, a Anglaterra. El trofeu que es va quedar el Brasil en propietat el 1970 va ser robat el 1983 de la seu de la federació brasilera i no es va recuperar mai.

Els equips campions tenen dret a lluir una estrella a la samarreta que els identifiqui com a tals. El Brasil, el 1974, va ser el primer que la va portar.

La copa del món té una **Mascota oficial** des del 1966, a Anglaterra. La primera va ser un lleó vestit de futbolista que portava la bandera britànica i que van anomenar World Cup Willie.

Escut de la selecció brasilera, amb les cinc estrelles corresponents als cinc mundials que ha guanyat

El trofeu Jules Rimet

RÚSSIA 2018

La tria de la seu de la 21a edició de la copa del món de futbol es va fer l'any 2010. La candidatura de Rússia es va imposar per 13 vots a 7 a la candidatura conjunta d'Espanya i Portugal. La candidatura de Bèlgica i Holanda va obtenir 2 vots.

La competició es disputarà en **dotze estadis** d'onze ciutats, totes a la part europea de Rússia excepte Iekaterinburg. Hi participaran 32 equips que en la primera fase es repartiran en vuit grups de quatre equips. Els dos primers de cada grup passaran als vuitens de final i a partir d'aquí, eliminatòries a un partit fins arribar a la final.

Europa: (14) Rússia (amfitrió), França, Portugal, Alemanya, Sèrbia, Polònia, Anglaterra, Espanya, Bèlgica, Islàndia, Suècia, Suïssa, Dinamarca i Croàcia.

Àsia i Oceania (5): l'Iran, el Japó, Corea del Sud, l'Àrabia Saudita i Austràlia.

Àfrica (5): Tunísia, Nigèria, Marroc, Senegal i Egipte.

Amèrica del Sud (5): el Brasil, l'Uruguai, l'Argentina, Colòmbia i el Perú.

Amèrica Central, Amèrica del Nord i el Carib: (3) Mèxic, Costa Rica i Panamà.

Les seleccions d'Islàndia i Panamà disputaran per primer copa la fase final d'una copa del món.

La final es jugarà el 15 de juliol a l'estadi Lujniki de Moscou, abans anomenat Estadi Central Lenin i que va ser seu de la cerimònia inaugural dels Jocs Olímpics de Moscou del 1980.

UNIVERSITATS

Obert per vacances

El curs s'acaba, però l'activitat continua a les universitats. Cada cop més persones, estudiants o no, aprofiten l'estiu per tornar a les aules i ampliar coneixements gràcies a una oferta diversa que va a l'alça

IRENE CASELLAS
icasellas@lrp.cat

Les universitats catalanes no tanquen per vacances. Al contrari, ofereixen tota mena de cursos i activitats adreçats tant als mateixos estudiants com a persones que no estan directament vinculades amb el món universitari, però que volen aprofitar aquesta època de l'any per ampliar els seus coneixements.

A CLASSE PER GUST

Un exemple és el programa Els Juliols, de la Universitat de Barcelona, que l'any passat va tenir més de 1.700 inscrits i que proposa un centenar de cursos englobats en temàtiques que van des d'art, música i cinema fins a tecnologia i energia, passant per economia i empresa, filosofia i ciències naturals i medi ambient.

"Entre els matriculats tenim joves que encara no han entrat a la universitat i que hi volen tenir un primer contacte, universitaris que volen ampliar coneixement i també persones majors de 50 anys que estan en un moment d'estabilitat professional i personal i tornen a les aules pel gust d'aprendre coses noves", expliquen els responsables del programa, que en dos anys ha vist augmentar un 11% la xifra d'inscrits.

La idea és reproduir a l'estiu una "microuniversitat", un mirall de com funcionen les aules durant el curs oficial. En els vint-i-dos anys que fa que funcionen Els Juliols, els responsables del programa han detectat que els cursos relacionats amb l'art, amb

la política i amb la filosofia són els que tenen un públic més fidel.

A part de les temàtiques habituals, en l'edició d'aquest 2018 també s'ofereixen cursos específics relacionats amb quatre grans eixos: la Universitat d'Estiu de la Dona (un clàssic que arriba a la seva 11a edició i que se celebra a Cornellà de Llobregat), l'Emprenedoria, el Maig del 68 i l'Estat: revolució i repressió.

EL MÓN A CASA

A la Universitat Autònoma de Barcelona, el programa estrella de l'estiu és la Barcelona Summer School, adreçat específicament als estudiants que vulguin tenir una experiència internacional sense haver de marxar a l'estranger. "Ofereix una varietat d'assignatures de tots els àmbits, amb un total de sis crèdits ECTS amb reconeixement acadèmic. Els cursos són cent per cent en anglès i s'imparteixen en dos períodes de tres setmanes des de finals de juny fins a principis d'agost", explica el vicerector de Relacions Internacionals de la UAB, Màrius Martínez.

Entre les propostes hi ha estudis de psicologia, lideratge i tècniques de negociació, història, geografia, integració econòmica europea o fins i tot nanotecnologia. En aquests cursos participen tant estudiants estrangers com d'aquí, amb l'avantatge que poden tenir una experiència acadèmica internacional sense haver de cursar un semestre sencer a la universitat. "Als estudiants de la UAB, la nostra escola d'estiu els permet practicar el que anomenem «internacionalització a casa»: estudiants que, pel motiu que sigui, de moment no poden mar-

Des de bruixes fins a fotos d'estels

Les jornades, cursos i monogràfics que s'organitzen fora de l'àmbit metropolità de Barcelona no queden enrere pel que fa a diversitat i originalitat. La Universitat Rovira i Virgili, per exemple, organitza a Arnes el curs *Bruixes, enverinadores, remeieres i sanadores* i a Móra d'Ebre *El que no t'expliquen al CSI*. Aquest darrer, com s'intueix, tracta de genètica forense.

A la Universitat de Girona es preparen una cinquantena de cursos, entre els quals les novetats *Envelliment actiu*, *L'art de prendre bones decisions* i *El poder transformador del fracàs*. A la Universitat de Lleida l'oferta també és àmplia, amb una seixantena de cursos per aprendre, per exemple, a fer fotos d'estels, entendre la indústria musical i detectar els abusos a infants.

Tot plegat sense oblidar l'oferta a distància de la UOC o la més específica de la Universitat Catalana d'Estiu.

xar fora tenen l'oportunitat de seguir cursos en anglès i conèixer estudiants d'altres països sense sortir de la UAB", afegeix Martínez.

UN TRIMESTRE FLEXIBLE

La Universitat Pompeu Fabra també posa en marxa aquest estiu la Barcelona International Summer School (BISS), un programa de cursos en català, castellà i anglès en què els estudiants compartiran aules amb alumnes estrangers.

L'oferta, que com la de la UAB té reconeixement acadèmic, es divideix en cursos de cinc, tres, dues i una setmana, i inclou matèries de pensament pràctic; art i cultura; economia i innovació; ciutats globals, justícia i drets; mitjans i diàleg social; ment, vida i medi ambient; anàlisi social i mètodes i dades. Durant l'estiu, la UPF també ofereix, en aquest cas per

L'oferta formativa a l'estiu permet adaptar-se a totes les necessitats i gustos

Aprendre idiomes

► Totes les universitats catalanes també aprofiten els mesos d'estiu per oferir cursos d'idiomes i també de comunicació. La llengua més demandada és l'anglès, tot i que també hi ha estudiants o residents estrangers que aprofiten per millorar el castellà i el català. En alguns casos, només cal ser major de 16 anys per poder-s'hi matricular.

Per ajudar a decidir

► Ser adolescent i haver de triar estudis pot ser complicat. Una bona manera de tenir un primer contacte amb la universitat és el Campus Júnior de la UPF, adreçat a estudiants de tercer i quart d'ESO, primer de batxillerat i cicles formatius de grau mitjà.

al públic en general, el Campus Plurilingüe, que permet conèixer fins a quatre llengües i cultures diferents al llarg del mes de juliol amb un preu reduït.

CURSOS, TALLERS I CAMPUS

D'entre la nombrosa oferta estiuenca de la Universitat Politècnica de Catalunya destaca, sens dubte, l'apartat matemàtic (dirigit a estudiants d'ESO, batxillerat i cicles formatius de grau superior). Així, a Barcelona se celebrarà la tercera edició del Campus Científic de la Facultat de Matemàtiques i Estadística; un curs de programació per resoldre problemes algorísmics, i el Barcelona Tech Math Summer Camp, una introducció a la matemàtica superior. També a Barcelona, i especialment per als amants de l'espai, es farà el Young Professional in Space, que permetrà

construir un petit satèl·lit. Al marge d'això, la UPC té un ampli desplegament pel territori. Si sou estudiants de secundària amants de la tecnologia, a Manresa la UPC organitza diverses activitats, inclosa la Frikiweek, amb xerrades i demostracions d'eines de l'àmbit TIC.

A Terrassa s'ofereixen cursos i tallers en els àmbits de les enginyeries industrial, aeroespacial i audiovisual, i de les tecnologies multimèdia. Entre altres coses, s'hi poden crear videojocs i drons. A Vilanova i la Geltrú, hi ha el Campus Universitari de la Mediterrània, sobre societat, tecnologia i medi ambient, obert al públic en general. Finalment, al Berguedà se celebra la Universitat Catalana d'Estiu de la Natura (UCEN), per a tothom que estigui interessat en l'aprofitament dels recursos naturals.

Creant vocacions

► "Un esdeveniment catastròfic i inesperat ha succeït. Ningú no sap ben bé què ha passat: no sabem si és segur sortir a l'exterior i cada minut és vital. El repte és màxim: sobreviure."

Aquest és un punt de partida l'UP4, una de les activitats per a joves de la Universitat d'Estiu de Ciència i Tecnologia de Castelldefels de la UPC: CastTECHdefels. Aquest programa ofereix activitats per a estudiants preuniversitaris, professors i públic en general, incloses famílies amb nens. Altres propostes: aprendre a pilotar un dron o a elaborar cervesa de manera artesanal.

SALUT

A flor de PELL

MERCÈ MIRALLES
mmiralles@lrp.cat

Tot i les mil i una campanyes de prevenció se'ns oblida que el fet que la pell es bronzeïgi és una reacció defensiva –que suposa un atac, per tant–, i que tenir la pell envermellida, cremada, no és per fer-ne broma. I la pell té memòria; no sabem d'aquí a uns anys què passarà amb la sobreexposició al sol d'avui. Laia Artigas, farmacèutica i experta en cosmètica i dermofarmàcia, explica: “La pell té memòria, i molta. Una cremada a l'espatlla amb vermellor o eritema, picor i descamació els dies posteriors és una zona altament sensibilitzada i segurament hi ha hagut un efecte nociu sobre el material genètic de les cèl·lules.”

Marta Ferran és metgessa adjunta del servei de dermatologia de l'Hospital del Mar, a Barcelona. “Que ens toqui el sol és una cosa, perquè estem en un país mediterrani, i una altra és prendre'l”. Per què el prenem? “Per bronzejar-nos i posar-nos més guapos, i això no és recomanable. Té conseqüències a llarg termini. I no és el sol d'un dia, sinó que és el sol acumulat al llarg de tota la vida.” Aleshores, i si el prenem sovint? “Estem causant petits danys a la pell i això pot condicionar l'aparició d'alteracions a la llarga.” La més greu, el càncer, i dins d'aquest, el melanoma.

“SOL? SI NO VAIG A LA PLATJA”

No fa tantes dècades que això d'estar morens està ben vist. Abans, estar moren no era un signe positiu, de qui gaudeix de temps de lleure, com ara, sinó més aviat el contrari: qui tenia la pell bruna era perquè treballava a l'aire lliure, i això volia dir que tenia un estatus social inferior. Tot i sentir

Malgrat les inclemències intermitents, el sol ja treu el nas amb força, també a través dels núvols. Potser ja som conscients que a la platja i a la piscina fa falta una crema protectora. Però, i el sol que ens toca en qualsevol moment del dia? Els especialistes avisen: d'aquest també cal protegir-se

La farmàcia, l'assessorament

“Les farmàcies adherides a la campanya de prevenció del càncer de pell ens adonem que no som conscients dels efectes nocius del sol quan ens hi exposem sense factor de protecció solar (FPS). Efectes com el dany solar crònic, un dels factors de risc per patir en un futur un possible càncer de pell maligne.” Parla Laia Artigas, farmacèutica i experta en cosmètica i dermofarmàcia, de la Farmàcia Cristina Muñoz de Teià. “Com a farmacèutics tenim la responsabilitat de transmetre la importància d'usar FPS tot l'any, i com i per què és necessari reaplicar-lo cada dues hores.” I segueix: “El sol és el mateix tot l'any, així com la incidència dels raigs UVA i UVB, i la refracció d'aquests raigs sobre l'aigua, l'asfalt, la gespa, la neu...” La protecció quotidiana, tot l'any, és imprescindible, per evitar el fotoenvelliment prematur, les arrugues i les taques i, sobretot, per protegir-nos de patir càncer de pell.

És millor posar-se el protector abans de sortir de casa. En el cas dels nens, ens assegura fer-ho bé i permet a crear-los l'hàbit

les recomanacions mèdiques i farmacèutiques, el cas és que vindran els dies d'esbarjo, amb plans de piscina, platja o muntanya.

Sabem que hi ha un espai temporal que cal evitar: les hores centrals del dia, que van de les 12 a les 4 de la tarda, que és quan la radiació solar és més intensa. I cal fer servir, és clar, tots els mètodes de protecció solar. Diu Marta Ferran: “Sobretot fer servir el fotoprotector, que és prou conegut i intentar posar-lo bé. I en la mesura que es pugui, fer servir també espais

d'ombra, barrets, samarretes protectores...”

El cas és, però, que el sol no està només a la platja. També està al parc, quan hi anem amb els nens, per exemple. “Pregunto als pacients: «Li toca el sol?» I em contesten: «No, jo no vaig mai a la platja.» No, no. Pregunto si per alguna raó li toca, perquè fa activitats a l'aire lliure, caminar, jugar... És en aquest punt que de vegades no s'és conscient. Ens toca el sol i s'han de prendre mesures.” No és el mateix un petit trajecte de casa a la

De l'oli al protector 50

Fa dècades, la majoria no feia servir protector. Hi havia fins i tot receptes casolanes, com una barreja pròpia d'una amanida: oli i llimona. De fet, se solien fer servir productes força oliosos. Dels oliosos es va passar als enganxosos, i cada vegada més, les proteccions mínimes són més altes i el seu ús, més agradable. Quant temps ha de passar per veure les conseqüències dels excessos? "És difícil de dir, perquè hi intervenen molts factors, tot el sol acumulat, el tipus de pell -n'hi ha de més o menys clara-, la genètica...", diu Marta Ferran. La majoria de casos, però, són de 50 anys en amunt. "Esperem que en els anys vinents hi hagi menys lesions." Ara mateix s'està fent molta detecció precoç. El millor? Recordar que no hi ha cap protecció total, que estaria bé fer l'aplicació abans de sortir de casa i que cal renovar-la i sense estalviar producte. I sobretot, prudència.

feina que una hora caminant, a ple sol i diàriament. Però tot suma. També hi han de parar especial atenció les persones amb pocs cabells, ja que són la protecció natural davant del sol. En resum: "De la mateixa manera que ens posem maquillatge, no costa gens afegir una crema amb fotoprotecció. Tot això que guanyes."

QUIN FPS NECESSITO?

Déu ni do, com ens toca el sol. I Déu ni do la força amb què ho fa. El Servei Meteorològic de Catalunya ens dona

cada dia la predicció de la potència que tindrà aquest sol. Per Marta Ferran, l'excusa que els productes d'alta protecció són massa untuosos i, per tant, incòmodes, no val. "Avui dia, hi ha formulacions amb moltes textures, i tothom pot trobar el seu fotoprotector ideal." Hi ha cremes que eviten la picor d'ulls, quan suem o estem mullats. Productes per a homes, que són més peluts i els costa aplicar el protector. N'hi ha de líquids, en gel... Fotoprotectors per fer esport, que eviten la sensació enganxifosa

quan se sua... I com d'alta ha de ser la protecció? Laia Artigas explica: "A grans trets, podríem dir que el grau de protecció està relacionat amb el fototip de pell de cadascú; tot i així, recomanem un factor de protecció alt (50+) o intermedi (30) en pells ja bronzejades." I aprofita: "L'FPS (30 o 50+) indica, en minuts, el temps que podem passar exposats al sol amb la pell protegida, en comparació amb la pell sense mètode físic o químic de protecció, abans no aparegui un eritema. Usar FPS no vol dir que no et

bronzejaràs, al contrari, la teva melanina (sistema de defensa de les cèl·lules davant del sol) es fabricarà de la mateixa manera, però amb una qualitat i durabilitat superiors." Ah, i recordeu: la pèrdua d'eficàcia. "Tots els productes d'FPS que treballem a la farmàcia contenen un dibuix que és un pot obert anomenat PAO que indica (per exemple, 12M, és a dir dotze mesos) la caducitat del producte. Més enllà d'aquesta data pot ser que no protegeixi amb l'eficàcia provada i estudiada que promet el fabricant."

LA REPÚBLICA DE LES ARTS

El llibre recomanat per...

Anna Karènia, de Lev Tolstoi. Quan el vaig llegir per primer cop tenia la sensació que havia tocat la genialitat amb les mans. És la novel·la perfecta. Pels personatges –Konstantin Levin és impressionant–, la trama, el llenguatge... Té tots els ingredients d'una obra mestra.

MONTSE SANJUAN
Esriptora

En els últims anys, hi ha hagut un boom dels anomenats festivals familiars: actuacions de grups no pròpiament pensats per al públic infantil, però que són convidats a actuar davant de nens. L'única diferència amb els concerts per a adults és l'horari i el volum de la música

DE CONCERT AMB XUMETS

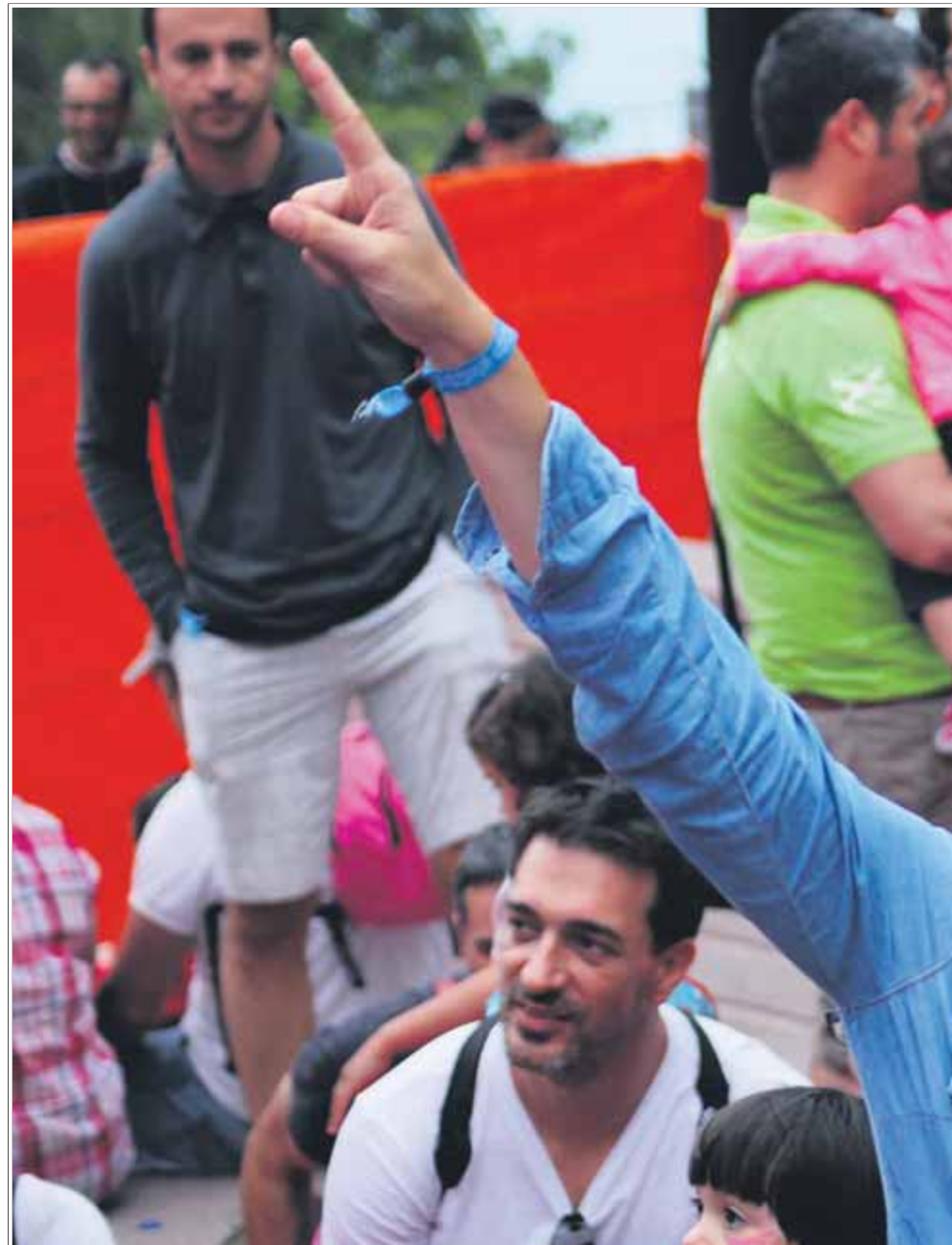

CARINA FILELLA
cfilella@rp.cat

Per a tota una generació de pares que ha crescut amb l'hàbit d'anar de concert, en festivals diversos, tenir fills ja no suposa passar el forrellat a gaudir de música en directe. En els últims anys, a Catalunya hi ha hagut un boom de festivals que es presenten com a "familiars": actuacions de grups i artistes no pròpiament pensats per al públic infantil, però que són convidats a actuar davant dels infants i els seus pares i familiars. Els adults poden continuar amb l'hàbit d'anar de concert, però ara ho fan amb els fills, carregats de xumets i cotxets de bebè, i en unes hores que fa anys només eren el preludi de la festa i l'oci. Però no es tracta només d'una qüestió de nostàlgia: volen, diuen, que els nens escoltin i gaudei-

xin en directe d'una música que va més enllà de la que prové de la indústria Disney o de la que habitualment els posen en activitats purament infantils.

El Primavera Sound va ser el primer, l'any 2006, a incorporar un espai, el Minimúsica, dedicat exclusivament als més petits. Just fa una setmana se'n va celebrar una nova edició, amb música d'estils diversos. Des d'aleshores, n'han vingut molts més, de festivals. Per una banda, els que han nascut, com aquest, a redós de l'èxit de la seva versió per a adults, com és l'Acustiqueta, de Figueres (la versió infantil de l'Acústica); el Petit Embassa't, de Sabadell (que justament té lloc aquest segon dissabte de juny), i el Sonarkids, que va ser un altre dels primers a voler avesar els nens a la música, tot i que en aquest cas el festival ja no s'organitza com a tal, sinó que ha canviat de format i enguany porta de gira un espectacle:

Públic al festival Minipop de Tarragona. A la dreta i a baix, el Petits Camaleons MINIPOP /

JOAN GARCIA

la reinterpretació del conte *Pere i el llop* a càrrec de la companyia de dansa urbana Brodas Bros i de l'Orquestra Simfònica del Vallès. D'altra banda, hi ha els festivals que han nascut del no-res, per cobrir una llacuna, com són el Petits Camaleons, de Sant Cugat del Vallès; el Minipop, de Tarragona, i el Festivalot, de Girona, entre d'altres.

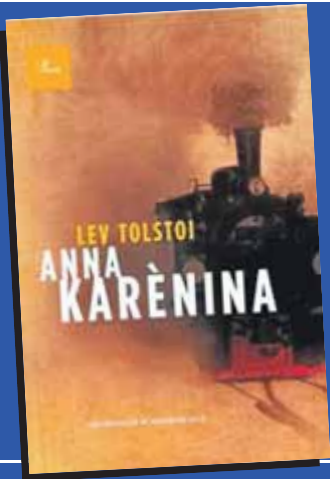
"Vam pensar que el més important

Borràs i Castellà

Moltes coses no li vindran de nou, a qui ara ha agafat les regnes de la Conselleria de Cultura, Laura Borràs. Entoma la responsabilitat d'una àrea que coneix prou bé, perquè fa temps que s'hi mou com una serp, sobretot en el terreny de les lletres. Una dona de cultura que s'ha volgut envoltar d'una altra dona de cultura, de veu forta i reivindicativa, la cantautora ebrenca Montse Castellà, que des d'aquesta setmana és la seva mà dreta com a cap de gabinet. El tàndem d'aquestes dues dones hauria de ser imparabile per afrontar la gestió d'un sector ben castigat des de fa anys i, a més, fer-ho en uns moments polítics ben estranys.

Carina Filella

era no infantilitzar la música, sinó deixar que els petits escoltin la música que escoltem tots", explica Albert Puig, director del Petits Camaleons, que tindrà lloc del 5 al 7 d'octubre a Sant Cugat i que es ven com una cita per a la mainada de 0 a 14 anys. Portarà artistes i grups com Ramon Mirabet, Jarabe de Palo, El Petit de Cal Erit, Natxo Tarrés & The Wireless, Els Catarres, Toni Xuclà, Quimi Portet i

Joan Masdéu, entre d'altres. "A les activitats infantils que es fan normalment, els meus fills s'hi avorriuen i jo com a pare, també. I d'altra banda, els grups que ens agraden toquen molt tard, a la nit, i s'adormen. Tot això se suma al fet que quan compartim estones al cotxe o a la cuina veiem que ells poden escoltar qualsevol tipus de música sense cap perjudici. Per això vam pensar que havíem de fer alguna

cosa." I d'aquí va néixer el Petit Camaleons, un festival que atrau cada any prop de 8.000 persones, entre petits i adults.

En la majoria dels casos han estat els que avui són pares i mares els que han cregut en la necessitat de tenir aquestes plataformes. A Tarragona, el Minipop, que acaba de viure la seva vuitena edició i pel qual han passat més de 7.000 persones, va néixer per

l'impuls d'un grup d'amigues, habituals de concerts, que quan van passar a ser mares van caure en el buit. Es van agrupar sota el nom Tecletes: "Les Tecletes som un grup d'amigues de Tarragona, que sempre ens trobàvem al Cau; en aquest bar anàvem de concerts i compartíem la vida cultural abans de tenir fills. Quan ens vam començar a quedar embarassades vam veure que ens era molt més difí-

LA REPÚBLICA DE LES ARTS MÚSICA

Tot i que els horaris dels festivals familiars s'adapten al públic infantil, a una certa hora ja els pot més la son i els nens s'acaben adormint al cotxet. A sota, una imatge d'arxiu de l'Acustiqueta de Figueres

JAIME ROJAS / EL PUNT AVUI

cil participar en les activitats que ens agradaven, perquè era molt més difícil conciliar. Vam pensar que havíem de capgirar-ho, i que només canviant els horaris dels concerts, hi podíem portar la criatura”, explica Núria Serrano, directora del Minipop i parella de Lluís Gavaldà, el cantant d'Els Pets, que n'és el director artístic. Enguany, hi han actuat Joan Miquel Oliver, Renaldo&Clara, Mishima i La Iàia, entre molts d'altres. En aquests vuit anys, el festival s'ha professionalitzat i avui és una cita ineludible per a la música en directe a la ciutat.

El motiu de l'eclosió actual és que responen a una demanda generacional: “És una mica que els mateixos programadors ens hem fet grans, tenim fills i hem trobat aquesta necessitat de fer-ho”, rebla el director del

“El més important és no infantilitzar la música, sinó deixar que els petits escoltin la música que escoltem tots”

Petits Camaleons. Ara bé, en la majoria del casos defugen de la idea que el seu sigui un festival per a nens. Són, diuen, una trobada intergeneracional, de compartir experiències amb els fills i injectar-los creativitat. Això sí, la condició indispensable per a tots és que cal adaptar els horaris i el volum de la música al públic infantil. “Al Petits Camaleons hi ha horaris diürns, de les onze del matí a les set de la tarda, amb una pausa per dinar. I els concerts tenen una durada de mitja hora, perquè si duren més els nens es cansen. Tampoc no té sentit un concert multitudinari amb 15.000 espectadors, perquè els nens al final no senten res. Nosaltres limitem l'aforament a un màxim de 1.000 persones. I també tenim una zona reservada exclusivament per a ells. Tot està pensat perquè puguin gaudir de l'experiència al màxim”, comenta Puig.

Els grups que hi actuen són els mateixos que podríem trobar en qualsevol altre escenari per a adults. Interpreten els seus repertoris habituals,

Cultura i més

► Tots els festivals familiars tenen un vessant didàctic i ofereixen activitats paral·lels als concerts. El director del Petit Camaleons, Albert Puig, destaca que el certamen se sosté sobre tres potes: la cultural, la d'entreteniment i la didàctica: “Als nens no cal que els expliquis què és el jazz, el rock, el flamenc o el blues, perquè si poses sobre l'escenari un grup que practiqui algun d'aquests estils, ells ja veuen la diferència de ritmes, d'instruments i de melodies. Els nens són esponges i ja les detecten, totes aquestes diferències. A l'hora de programar, diu, no pensen només a vendre entrades.

amb la petició dels organitzadors que intentin evitar cançons amb referències explícites a la violència, al sexe i a la drogues: “Per la resta, no volem disfressar els grups ni que facin coses per a nanos; han de cridar l'atenció a través de la música, però no cal que es disfressin o que facin el pallaso”, exclama Albert Puig.

Una altra de les cites més multitudinàries és l'Acustiqueta, a Figueres, que cada any rep unes 30.000 persones. La propera edició –la setena– tindrà lloc del 31 d'agost a l'1 de setembre, coincidint amb l'Acústica, que ja en fa disset que es fa. En aquest cas, l'organització sí que busca grups i artistes amb espectacles pensats per al públic infantil: “Quan va començar l'Acustiqueta encara no n'existien gaires, de cites com aquesta. En canvi, sí que hi començava a haver molts grups que feien espectacles per a la

mainada, tot i que en els últims dos o tres anys això s'ha frenat; aleshores, hi havia un boom, amb moltes bandes per a nens i bandes per a adults, però que també oferien una proposta familiar. L'Acustiqueta va a buscar aquell grup que ha ideat un espectacle des de l'inici per a famílies”, explica el seu director, Xavi Pasqual, que encara no pot avançar el cartell de la propera edició. El lema del certamen és *El seu primer festival*: “Perquè volem que el nen senti que viu el seu primer festival urbà.” Per Pasqual, l'eclosió de la programació de música per als petits es nota no només amb el nombre creixent de festivals, sinó perquè “les programacions estables dels teatres també aposten cada cop més per aquest tipus de format”.

EL PLANTER

Hi ha un altre fet en què coincideixen tots els responsables dels festivals: “Serveixen per crear hàbits i un planter de futur públic”, destaca Pasqual. “En la nostra generació, la gran majoria vam viure un tall musical per la dictadura i la normalització de la democràcia; pocs pares de la nostra generació havien portat els fills a sales de concerts o a festivals. En canvi, nosaltres ara sí que volem viure concerts i festivals amb els nostres fills, i això fa que el nen creï un hàbit; que per a ell sigui un fet habitual. Aquests esdeveniments reforcen els costums dels nens i generen el nou públic del futur”, assenyala Xavi Pasqual. “Fem un pòsit perquè el dia de demà hi hagi més gent als concerts i es valorin més”, afegeix la directora del Minipop, Núria Serrano.

Va ser Núria Serrano, juntament amb un grup de dones de Tarragona, consumidores habituals de música en directe, que en convertir-se en mares van trobar la necessitat d'engegar un festival de música per compartir amb els fills ➔

MINIPOP

Núria Serrano és la directora del festival de música Minipop, que acaba de celebrar la vuitena edició a Tarragona i que té com a director artístic Lluís Gavaldà, cantant d'Els Pets. No és, diuen, un festival infantil, sinó que reivindiquen un consum cultural intergeneracional

“Reivindiquem l’oci i la cultura intergeneracionals”

CARINA FILELLA
cfilella@lrp.cat

El festival de música Minipop és més que una cita per entretenir musicalment la mainada, destaca la seva directora, Núria Serrano.

Si dic que el Minipop és un festival per a nens, m’equivoco?

Sí. El Minipop és un festival de música per a tothom. A Catalunya n’hi ha molts, alguns que sí que s’identifiquen com a festival per a nens i nenes. Nosaltres, no: el nostre concepte és el d’un festival que porta en directe la música que escoltem a casa, i que l’escoltem tant els grans com els petits. Tots els grups que portem al Minipop interpreten el seu repertori habitual. L’única cosa que tenim en consideració és que el volum no sigui gaire alt i que s’adapti a oïdes sensibles. Per la resta, és un festival com qualsevol altre. És l’esperit del concert de festa major, recuperar el fet d’anar a l’envelat.

Estan en contra de fragmentar l’oci i la cultura per edats?

Exacte. El Minipop va sorgir per reivindicar l’oci i la cultura intergeneracionals; el nostre esperit és recuperar el consum intergeneracional. Les ciutats ja estan prou dividides: una plaça és per als *skaters*, una altra per als iaïos que prenen el sol, l’altra per als nens que juguen amb la pilota... Nosaltres reivindiquem precisament el contrari: ens hem de barrejar i gaudir tots. A cadascú li arriba la cultura d’una manera, segons l’edat, la seva experiència i bagatge... No pretenem que tots al·lucinïn amb una cançó de Mishima: n’hi haurà que no els agradarà i estaran en un altre costat, però no passa res. Volem un espai amb activitats creatives i culturals per a tothom.

L’única diferència amb un altre festival és només que aquest adapta els horaris i el volum de la música?

Sí, els horaris són totalment diürns, excepte dissabte a la nit, que acabem una mica més tard. Als nens més grans els encanta. Per al meu fill, per exemple, que té 12 anys, és com la pri-

mera nit de festa major que et deixen sortir fins una mica més tard.

En altres festivals similars, els músics sí que adapten el seu repertori.

N’hi ha que tenen un fil conductor, per exemple, els animals i la jungla, i els organitzadors demanen als grups que segueixin aquest fil. Són altres maneres de fer i també molt bones. Però nosaltres reivindiquem una altra cosa; senzillament, que l’artista s’expressi tal com és i tal com ho faria amb qualsevol altre públic. Per a alguns artistes és xocant, perquè pregunten com es poden adreçar als nens. Els diem que com sempre ho fan en altres concerts. Molts artistes se sorprenden de veure la reacció dels nens, perquè tenen un paper molt actiu en els concerts.

Festivals com el Minipop serveixen per formar el públic de demà?

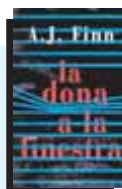
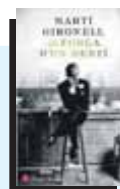
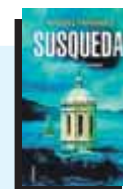
I tant! Es crea l’hàbit. Per molts nens que venen al Minipop des de molt petits és ben normal anar a un concert en directe i gaudir-lo. Fem un pòsit perquè el dia de demà hi hagi més gent als concerts i es valorin més.

Sembla que a Catalunya hi ha una eclosió de festivals d’aquest tipus.

Sí, és així. És normal, perquè la nostra generació, que havíem viscut els primers Primavera Sound, Benicàssim..., que no ens en perdiem ni un, de sobte ens fem grans, tenim criatures i trobem més difícil poder anar de concert i gaudir de la música. Ara tenim un filó: un festival en hores diürnes, en què no has de patir pels cangurs i pots anar al concert i compartir-lo amb els teus fills; això és molt interessant.

LA REPÚBLICA DE LES ARTS LLETRES

ELS MÉS
VENUTS
FiccióPermagel
Eva BaltasarLa dona a la
finestra
A.J. FinnJo soc aquell
que va matar
Franco
Joan-Lluís LluísLa força
d'un destí
Martí GironellSusqueda
Miquel Fañanàs

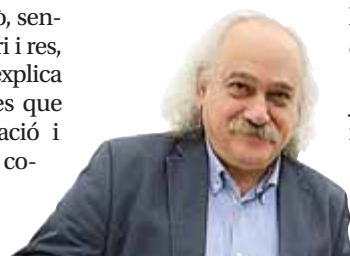
OPINIÓ lletres

Màrius Sampere, l'imprevisible

En el món de la literatura hi ha dues categories d'autors, els previsibles i els imprevisibles. Els previsibles són aquells que representen la continuïtat de la tradició, sense grans alts i baixos, adaptant-la suau-ment a les contingències i exigències de l'època. En canvi, els imprevisibles són aquells autors únics, irrepetibles, inclassificables que produeixen una fractura en la tradició, amb violència, marcant un autèntic abans i després, oferint possibilitats humanes, intel·lectuals i conceptuals completament noves a l'hora de configurar textos literaris. Els previsibles es veuen venir de lluny i un estudi acurat de la seva tradició ens anuncia clarament la seva arribada. Els imprevisibles, però, senzillament irrompen en el terreny literari i res, absolutament res, en la seva tradició explica el seu adveniment. Són grans miracles que garanteixen la regeneració, la renovació i l'expansió de la tradició. Vistes així les co-

L'obra de
Sampere
s'encara a una
posteritat dolça
i prometedora

D. SAM ABRAMS

dsamabrams@gmail.com

ses, els previsibles compleixen la missió d'assegurar la bona marxa de la tradició, mentre que els imprevisibles tenen la funció de fer créixer la tradició. En definitiva, tots els sistemes literaris del món necessiten que les dues categories d'autors treballin colze a colze, cada una en la seva tasca prescrita. Ens acaba de deixar un dels poetes més imprevisibles de la poesia catalana moderna i contemporània: Màrius Sampere i Passarell (Barcelona, 28 de desembre del 1928 - 26 de maig del 2018). L'extensa, insòlita i genial obra de Sampere ha anat guanyant adeptes al llarg dels anys, sobretot a partir de la seva associació puntual amb tres editorials de pes: Columna, a partir del *Llibre de les inauguracions* (1986), gràcies als bons oficis d'Àlex Susanna; Proa, a partir de l'antologia *Si no fos en secret* (1999), gràcies a Oriol Izquierdo i després a Isidor Cònsul; i LaBreu a partir de *Lesfera insomne* (2015), gràcies a Ester An-

dorrà, Marc Romera i Mireia Vidal-Conte. Sobre la base d'una bona recepció, tardana però sòlida i diversa, crec que l'obra de Sampere s'encara, des del mateix 27 de maig d'aquest any, a una posteritat dolça i prometedora. Ara ens falta endinsar-nos a fons, de ben de veres, en el vast univers poètic de Sampere per descobrir tots els elements que fonamenten la seva imprevisibilitat, els elements que serviran per eixamplar la tradició lírica catalana, un cop que haguem assumit plenament la profunda significació de la seva obra. Es produiran canvis destacats en la llengua, en la versificació, en la temàtica, en la manera de construir llibres i, fins i tot, en la manera d'aproximar-se a la poesia, en la manera de llegir la poesia. En el futur, s'acabarà de desplegar del tot la gran revolució poètica que l'obra de Sampere sempre ha portat molt endins. Estem només a mig camí de la imprevisibilitat de Sampere.

Crítica lletres

Tot el
que ens
deixa

**Les
possessions**
Lluïcia Ramis
Anagrama

Més d'un cop, la narradora de les novel·les de Lluïcia Ramis ens ha parlat d'una adolescent que va portar ferros a les dents. També en va dur la narradora de *Les possessions*, Premi Llibres

Anagrama i l'última novel·la de Ramis. De totes les possessions que ens diu que ja no té, potser aquells ferros són una de les seves primeres pèrdues. Bons o mals records. Cros-tes que ens cauen. De pèrdues, però, n'hi arribaran més, perquè la vida és un camí ple de gent i de coses que anem deixant o que ens deixen.

En tot cas, la narradora i també primer personatge de la novel·la comença a rebobinar la pel·lícula del seu passat quan una tia paterna li telefona per dir-li que Joan Mateo, el seu pare, ha perdut el seny, després d'haver perdut el paisatge laboral rutinari -s'ha jubilat- i el paisatge de Son Cors, perquè un propietari veí ha fet aixecar una paret com a primer pas de la urbanització que projecta. La tia li acaba dient que ara ella és l'última esperança perquè el pare torni a ser com era. La desesperació, de vegades, fa que carre-

Lluïcia Ramis, guanyadora del premi Anagrama ORIOL DURAN

Xavier Cortadellas

guem tanta responsabilitat en algú altre. Però sense aquesta telefonada, Lluïcia Ramis hauria hagut de buscar un altre pretext per tal que la filla de Joan Mateo ens expliqués com ha perdut Mallorca, Son Cors, el Madrid on van viure els seus avis, Marcel -el primer home que va estimar-, Ivan -a qui ha estat estimant fins avui-, Alejandro -el fill del soci de l'avi- i, entre una llista molt llarga, quasi totes les il·lusions i la innocència de quan va començar a escriure. Amb els anys "som les veus del que vàrem ser", tal com diu la narradora quan parla dels *walkie-talkie* que li van regalar els pares en l'època que s'entaxonava les dents entre uns bràquets. A El Punt Avui hi ha també lectors que van perdre el suplement Cultura i que aquests dies es troben amb La República. Benvinguda, doncs. I a créixer.

ELS MÉS VENUTS
No ficció

Dies que duraran anys
Jordi Borràs

Mig segle de poesia catalana
Altaió i Sala-Valldaura

S.O.S. cristians
Pilar Rahola

Operació urnes
Laia Vicens i Xavi Tedó

Ciutat Princesa
Marina Garcés

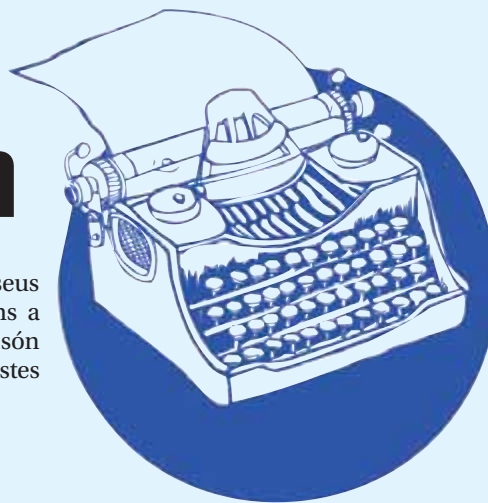
LLETRES EN BATALLA

Joan-Lluís Lluís
@joanlluisslluis

Els noms dels que no existeixen

Alguns personatges de ficció són inoblidables. Les seves gestes, els seus sentiments, les seves paraules ens poden commoure o indignar fins a quedar gravats per sempre en la nostra memòria. Però, els seus noms, són tan fàcils de recordar? En quina novel·la viuen i actuen els protagonistes següents?

6. Èlia de cal Pedró

- A. *Primavera, estiu, etcètera*, de Marta Rojals
- B. *L'home de la maleta*, de Ramon Solsona
- C. *Plans de futur*, de Màrius Serra
- D. *L'estiu que comença*, de Sílvia Soler

4. Adrià Ardèvol

- A. *La felicitat*, de Lluís-Anton Baulenas
- B. *La salvatge*, d'Isabel-Clara Simó
- C. *El sindicat de l'oblit*, d'Albert Villaró
- D. *Jo confesso*, de Jaume Cabré

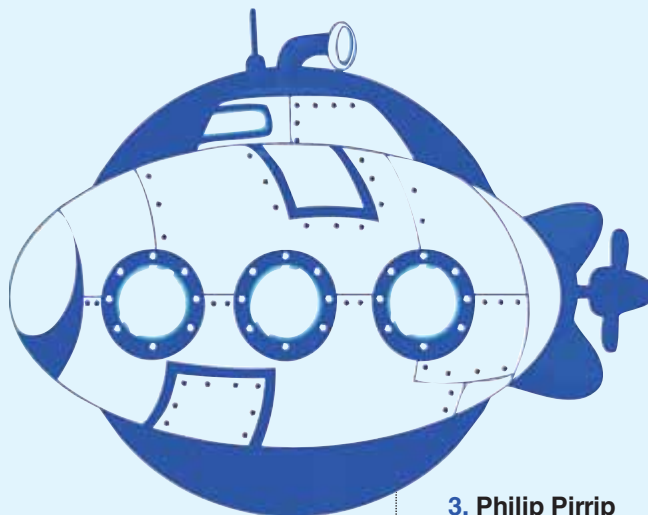
7. La Viuda Reposada

- A. *Llibre del gentil i dels tres savis*, de Ramon Llull
- B. *El decameró*, de Giovanni Boccaccio
- C. *Tirant lo Blanc*, de Joanot Martorell
- D. *Gargantua*, de François Rabelais

5. Elena Greco

- A. *El desert dels tàrtars*, de Dino Buzzati
- B. *La cartoixa de Parma*, de Stendhal
- C. *L'amiga genial*, d'Elena Ferrante
- D. *Mort a Venècia*, de Thomas Mann

1. Batís Caffó

- A. *Ronda naval sota la boira*, de Pere Calders
- B. *Seda*, d'Alessandro Baricco
- C. *Zorba el grec*, de Nikos Kazantzakis
- D. *La pell freda*, d'Albert Sánchez-Piñol

3. Philip Pirrip

- A. *El crim de l'Orient Express*, d'Agatha Christie
- B. *Per qui toquen les campanes*, d'Ernest Hemingway
- C. *Robinson Crusoe*, de Daniel Defoe
- D. *Grans esperances*, de Charles Dickens

2. Jean-Baptiste Grenouille

- A. *La pesta*, d'Albert Camus
- B. *El perfum*, de Patrick Süskind
- C. *L'amant*, de Marguerite Duras
- D. *A la carretera*, de Jack Kerouac

LA REPÚBLICA DE LES ARTS

DAVID MARÍN
dmarin@lrp.cat

Sergi López (Vilanova i la Geltrú, 1965) es troba en un moment dolç. Acaba d'estrenar a Canes dues pel·lícules (L'esperada *The man who killed Don Quixote*, de Terry Gilliam, i una de les sorpreses del festival: *Lazzaro felice*, de la italiana Alice Rohrwacher), ha enllestit aquest mes el rodatge al Senegal d'*Staff Only* amb la catalana Neus Ballús i continua de gira pel país amb el seu espectacle teatral *Non solum*. Atén l'entrevista just després de baixar de l'avió, provinent de Brussel·les, on ha acompanyat al seu amic Frédérique Fonteyne dins d'un cicle de celebració de cinquanta anys de cinematografia belga.

Vostè no para.

Darrerament, m'estan passant un munt de coses, totes juntes i totes molt maques. És un gran moment. Això passa molt, en el cinema: tens dos o tres anys incerts, i després comencen a passar un munt de coses, i mai no saps ben bé per què. Així és aquesta feina, mai no s'acaba de posar bé. Però vaja, ho porto la mar bé. Tinc molts amics que han hagut de deixar la feina per això: no pas per ser bons o dolents, sinó perquè passes períodes de temps en blanc i si al final has de pagar un lloguer o un pis o el que sigui, no pots. Jo ja hi estic bastant acostumat i, a més, em van bé les coses, o sigui que no em queixo.

Com ha anat el Quixot de Gilliams?

Ell és un paio especial, excessiu, meravellós. Fa pel·lícules fantàstiques, marcianes i, és clar, va veure la novel·la del Quixot i li va encantar: un paio que se li'n va l'olla i que veu que els molins són gegants i amb una comicitat tan absurda i profunda... És justament el seu rotlló. Va muntar un guió i fa 25 anys la va intentar rodar. Però llavors tot li va anar en contra. Se li van inundar el lloc on volia rodar, el desert de Las Bardenas, on només plou un cop cada mil anys! Ara s'hi ha tornat a posar i ha fet una pel·lícula que és icòni-

ca per si mateixa.

Com va ser el rodatge?

Va ser una passada. Ens vam començar a enamorar. Ell es descollonava amb mi. De vegades estàvem rodant i li havien de dir: "Gilliam! Que se't sent, collons!" Perquè no parava de riure. Jo tinc un paper petit, el d'un convers que fa veure que és cristià, però a qui enxampen resant a Al·là sobre una estora i ha de dissimular. Li vaig preguntar si això ho havia de fer una mica realista: "No! -em va dir-. Estil Monty Python!" És a dir, molt passat, exagerat, histriònic. L'estil Monty Python és un estil que també fa pensar en els pastorets, en els Comediants, en aquest teatre popular i de carrer, una mica de circ. I ell és una mica així. Excessiu per tot arreu. Al film hi surten màscares de la Patum, una mena de foguera de Sant Joan amb tota mena d'objectes, la lluna dels Comediants, coses del folklore basc... És un sonat, un geni, un director que sembla que faci circ, molt enèrgic i a qui li agrada riure i, alhora, té una mirada molt profunda.

THE MAN WHO KILLED DON QUIXOTE

Director: Terry Gilliam
Producció: Gerardo Herrero, Mariela Besuievsky, Amy Gilliam
Actors: Jonathan Pryce, Adam Driver, Olga Kurylenko, Stellan Skarsgård, Sergi López

sembles un actor de cine i tot!" I els francesos, al revés. Quan van veure l'espectacle de teatre que vaig portar a París, em van dir: "Què fots, fent el *capullo* d'aquesta manera?" És un estil que en cinema deu ser més difícil d'aplicar. No és que el cinema francès sigui sempre més sobri. La gràcia de França és que allà fan de tot. Però sí que és veritat que hi funciona el cinema d'autor. Estic acostumat a treballar amb directors o directores que han escrit el guió, tenen tota la pel·lícula al cap, el to de cada escena... Els americans, en canvi, treballen molt a partir de la producció: tenen un guió, un productor se'l queda i el vol tirar enda-

SERGI LÓPEZ

"El que ha passat a Catalunya ha estat molt gros. Veig la gent desencisada, però amb ganes de resistir"

Dels pastorets a Canes

Va començar amb els pastorets de Vilanova i un dia, per evitar una esbrancada monumental del seu pare en tornar d'una nit de festa, li va assegurar, tan sols per sortir del pas, que ja sabia a què es dedicaria: al teatre. I ho va fer. Toni Albà li va ensenyar a improvisar les primeres obres pels carrers de Vilanova, i quan va reunir uns pocs diners va anar a estudiar a París. Allà va conèixer un director novell, Manuel Poirier, amb qui va rodar quatre llargmetratges. El cinquè, *Western*, va anar a Canes i va ser la revelació del festival. Des de llavors, s'ha convertit en l'actor català més internacional, premi César, nominacions als Goya i premi al millor actor europeu per *Harry, un amic que us estima*.

Sergi López, al centre històric de Vilanova i la Geltrú ORIOL DURAN

LA REPÚBLICA DE LES ARTS PANTALLA

vant sense ni tan sols saber qui en serà el director. Per a ells això és menys rellevant i poden ser intercanviables.

A Cannes l'han vist en una altra pel·lícula, 'Lazzaro felice', premiada amb el millor guió.

L'Alice [Alice Rohrwacher, la directora] és una crac. Fa un cinema *outsider*, ben lluny de l'establishment. Viu al camp, està fora dels circuits, i el que ha fet ha estat una pel·lícula molt política sense parlar de política. Parla d'un grup de camperols que viuen en un lloc aïllat amb un règim medieval i que no s'han assabentat de l'arribada del capitalisme i de l'estat del benestar. Però s'hi rebel·len, descobreixen el gran engany i marxen a la ciutat, i allò que troben és encara pitjor. I divertit. Jo soc un drapaire, casat amb una de les camperoles emigrades a la ciutat i que parla italià amb accent de Vilanova. És un film molt profund, molt humà, molt essencial, amb un personatge central, en Lazzaro, que no l'interpreta un actor, sinó un personatge real, l'únic del poble on vam rodar que no va anar al càsting per sortir a la pel·lícula. Però l'Alice el va veure pel carrer, va parlar amb ell, i era un paio especial, amb una mirada increïble. Et mira i et desarma. És un tros de pa, i a la pel·li fa exactament aquest personatge. Tot és fruit de l'Alice. És intel·ligent, carinyosa, amb una sensibilitat i una gràcia brutals. Ha estat una troballa. És curiós: de vegades em pregunten amb quin director voldria o on voldria treballar, i mai no sé què dir perquè soc molt poc cinèfil.

Mmm...

De debò! Soc un patata, és una cosa exagerada! Hi ha gent que s'ho ha mirat tot i que coneix tothom. Però jo, el que m'ha passat, és que des que vaig començar m'he anat trobant amb directors que ningú no coneixia, amb primeres pel·lícules com aquesta de l'Alice, que han acabat sent gent que sorprenen, que et fan descobrir coses. M'ha passat també amb la Neus Ballús. Ara he estat amb ella dos mesos al Senegal i hem rodat hem rodat la seva primera ficció, *Staff Only*.

Com ha estat l'experiència de rodar a l'Àfrica?

Ha estat molt maco. Amb mig equip català i mig equip sene-

galès. També hi havia xilens, brasilers, de tot. Érem quatre actors professionals i la resta, amateurs. A mi m'encanta això: soc molt d'intervenir i de xerrar i es crea un clima especial entre uns i altres, tots aprenem. Tindrem sorpresa, amb aquesta pel·lícula. És un viatge que fa una nena de 18 anys i el seu germà a l'Àfrica. Jo interpreto el seu pare, un paio que està separat i treballa allà organitzant sortides per a turistes. Ella hi té mala relació, no vol anar-hi, i un cop allà la relació es va bellugant amb tot el que troben, amb el món africà.

Una producció catalana en temps de 155 i de retallades dràstiques dels ajuts a l'audiovisual.

És terrible. Han tombat la taxa per a l'audiovisual, i TV3 tampoc no pot produir res. Jo tinc sort, que puc anar a fora a treballar. Ara, també et diré que soc conegut per agafar les pel·lícules més mal pagades [riu]. Però tot i així, em paguen. La veritat és que la situació és tràgica, a Catalunya. Pel 155 i perquè el cinema mai no ha estat considerat un sector estratègic. Com si això fos una indústria de fer mitjons, quan és clau per a una cultura. Això els francesos ho tenen molt més clar.

En quin sentit?

Per als francesos, el cinema no és una indústria d'anar a fote pel·lícules per guanyar alguns calés i ja està. No, no. Són conscients que genera pensament, i que ensenya a tot el món quin país i quina societat són. Et posaré un exemple: Unifrance, un ens que funciona amb diner públic i que es dedica a promocionar el cinema francès fora de les fronteres de França. Els països controlen quines pel·lícules s'han comercialitzat fora del país, i llavors organitzen durant quinze dies en un *hotelarro* de París una trobada de periodistes que venen de tot el coi de món. Els porten allà, i fan desfilar davant d'ells el director, els actors, les actrius... Tot allò que demanin. Això fa que quan s'estrena la pel·lícula en aquells països, els periodistes ja n'hagin parlat i ja s'hagi generat un interès. I amb això estan venent França, la manera de viure i de pensar. I també els seus formatges, la seva moda, tot. I a continuació, és clar, hi van les petroleres franceses i els automòbils francesos, i el que sigui. El cine-

ma és un sector que serveix per explicar-se, i per existir. Tenen clar que és una estructura d'estat.

Aquí no?

Aquí ja estàvem malament abans, però amb el 155, amb el que ha passat amb l'IVA de TV3, ha caigut tot. No hi

L'audiovisual, en crisi

"A França tenen clar que el cinema és una estructura d'estat. Aquí, en canvi, la situació és tràgica"

ha ajudes. I sembla que això tant és. A Espanya, però a Catalunya també, les paraules *cultura* i *cinema* s'han abaratit molt. Se'ls ha tret la dimensió i el prestigi que tenen. A Espanya, però aquí també, si algú diu que han donat 1 milió d'euros per a una pel·lícula, sents pel carrer: "Un milió? Collons! Quin morro!" En canvi, donen molts més milions de diner públic a la Renault o a qui sigui perquè faci més cotxes, i a ningú li sembla malament. A les grans multinacionals, el que vulguin. En canvi, al cinema i al teatre, ai si els donen subvencions! Caram, tu has vist algú al teatre que es faci ric perquè li han donat una mica de xavalla per fer una obra? Es pensa que no

Revolta catalana

"A l'octubre vam veure el poder que té la gent. Espero que això no es desinfla i que la lluita continuï"

passa res per deixar el teatre i el cinema sense diners, quan és un drama per a la cultura d'un país. Hi havia fuga de tècnics i actors cap a França, cap als Estats Units, cap a Anglaterra, i això ara s'ha agreujat.

L'hem vist a l'acte de suport a Toni Albà, que ha declarat al jutjat avui [dijous 31 de maig] acusat per uns tuits.

Ara l'Albà. Vaig començar a fer teatre amb ell, ben jovenet. Abans, el Valtòny, que s'ha hagut d'exiliar. Al de la Polla Records, també l'han detingut perquè va dir una cosa que a l'època de Franco ja es deia. En canvi, hi ha grups de neonazis que van amb pals i

Projectes diferents

"Durant la meua carrera m'he anat trobat amb directors que ningú no coneixia i que han acabat sorprenent i fent-nos descobrir coses noves"

a cascar la gent i no passa res. Els d'Espanya 2000 que van anar a casa de l'Oltra han quedat absolts. Estem en un moment en què alguns volen tirar vuitanta anys enrere, i espero que aquests es trobin al davant no només els independentistes, sinó tota la gent que un dia es va creure que això era una democràcia i que si es vota una gent, aquesta gent ha guanyat i ha de poder governar, en lloc d'estar a la presó o exiliada. Estic convençut que d'aquí a trenta anys hi haurà uns quants que aniran a la presó i passaran comptes pel que estan fent avui. Tenen voluntat d'esclafar-nos. I encara resulta que els indepes, tots junts, els de l'aracada i els de corbata, tenen majoria, però en lloc de celebrar la victòria, hi ha dubtes i indecisió.

És optimista?

En una democràcia mínimament sana és impossible començar un projecte de qualsevol cosa amb el paio que ha estat elegit dins d'una presó o obligat a viure a l'estranger. El paio que ha estat elegit, que l'ha votat la gent! Però això que és? Tindrem feina, amb això. I hauré de començar per aquí. Jo, tot i que hi ha un cert desencís i moltes renúncies per part del govern català (que no havíem de restituir Puigdemont?), veig la gent desanimada però, alhora, amb la voluntat de resistir.

Què voldria que passés ara?

Estem trepitjant un terreny que no havíem trepitjat mai, i és normal gent que s'espantin en una banda i en l'altra. Però jo penso que hi ha una dinàmica que ha ser irreversible. Les preguntes que s'estan fent des d'aquí són prou profundes com per deixar-les estar. L'1 d'octubre vaig veure paios del meu barri, on tot són immigrants i no són ni de la CUP ni del PDeCAT ni d'enlloc, defensant el seu col·legi i el seu poble. I això va ser molt gros. Hi ha hagut un intent de revolta popular, i un qüestionament de com funciona el poder i la presa de decisions. Les plataformes contra els desnonaments també eren això. Jo sempre havia escoltat allò del "poder popular" i em sonava a poesia, a construcció intel·lectual. Però els darrers temps estem veient que pot ser ben real: que si ens plantem tots davant d'una oficina del banc, podem aturar un desnonament i fer que el director negociï amb la família, o si ens plantem tots davant d'un col·legi, podem protegir un referèndum. Veus que tens un poder. I espero que no ens acabem desinflant, i que la lluita continuï.

L'actor ha compaginat la seva professió amb la participació cívica i política, donant suport a la consulta de Vilanova el 2009 i tancant les llistes de la CUP el 2012

⇒ ORIOL DUAN

LA REPÚBLICA DE LES ARTS PANTALLA

EN SÈRIE

DEUTSCHLAND 83

Un jove de l'Alemanya Oriental és obligat a fer-se espia al Berlín Occidental. Intriga i suspens creïble, no apte per a cardíacs.

THE SAME SKY

Espionatge i drama familiar. Per als nostàlgics dels anys setanta.

Berlín marca el ritme de la història

Les sèries alemanyes despunten. 'The same sky', 'Deutschland 83' i 'Babylon Berlín' són èxits que tenen en comú la representació fidel de moments clau de la història germànica

IRENE CASELLAS
icasellas@lrp.cat

Per simple lògica estadística, la producció alemanya de sèries de televisió no és tan abundant com la nord-americana, però qualitativament està a un nivell semblant, sinó superior. D'entre els últims èxits germànics destaca *Deutschland 83*, que el 2015 es va convertir en la primera sèrie parlada en alemany que s'emetia per un canal de televisió nord-americà. No és estrany que despertés interès a l'altra banda de l'Atlàntic tenint en compte el seu reconeixement de crítica i de públic a Europa: a Alemanya va ser seguida per prop de 5 mi-

lions d'espectadors, i a la Gran Bretanya es va convertir, amb 2,6 milions de seguidors, en la sèrie subtitulada més vista de la història.

Com el seu títol indica, la trama està ambientada en el 1983, quan un jove soldat de l'Alemanya Federal és enviat al Berlín Occidental per fer d'espia. Els dilemes que se li plantegen i l'estrès de les missions que li encomanen desfilen per la pantalla acompanyats de grans èxits musicals del moment, aconseguint una ambientació que et col·loca literalment en el context històric. Va tenir només una primera temporada de vuit episodis, però ja se n'ha rodat la continuació, *Deutschland 86*, que s'ha d'estrenar aquest any, quan s'espera que sigui llançada per Amazon en *streaming*.

L'altra sèrie que aconsegueix traslladar l'espectador al cor de la guerra freda és *The same sky*. Amb sis episodis en una sola temporada, situa la trama en el 1974 i entre dues famílies berlineses, a banda i banda del mur. Sota la batuta del reconegut director d'*El Hundimiento*, Oliver Hirschbiegel, se centra en un agent *romeo*, que és com es coneixien els espies comunistes que seduïen secretàries occidentals vinculades a alts comandaments militars per aconseguir informació. La sèrie, guardonada amb diversos premis, es va estrenar l'any passat i de moment no ha tingut continuïtat.

Finalment, no es pot obviar, entre la generosa oferta germànica, *Babylon Berlin*, la producció de televisió europea més cara i ambiciosa realitzada

fins ara. Amb dues temporades estrenades gairebé de manera consecutiva l'any passat, es tracta d'un *thriller* policial amb un rerefons polític molt interessant, el Berlín d'entreguerres, on el nazisme és tot just un embrió. Polícies corruptes, militars, transformistes, cambres, prostitutes, delinqüents, comunistes i espies protagonitzen aquesta sèrie de la productora del director Tom Tykwer, que va comprar els drets de les novel·les de Volker Kutscher en què es basa la trama.

Com a curiositat, cal tenir en compte que bona part dels protagonistes d'aquestes tres sèries (que es poden trobar tant a Netflix com a Movistar) van coincidir i es van fer coneguts gràcies a la controvertida i exitosa *Hijos del tercer Reich*.

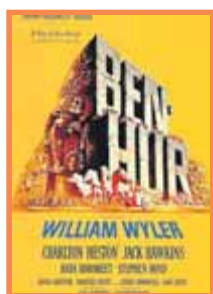
EL CINE DE LA MEVA VIDA

‘Ben-Hur’

Un dia que feia escala a l'aeroport Schiphol d'Amsterdam, els altaveus van anunciar que hauríem d'esperar sis hores per agafar l'avió. Vaig pensar: "Mira, com veure dues vegades *Ben-Hur*." Si les tones o les hectàrees són per mesurar grans magnituds, per mi des d'aquell dia un *ben-hur* són tres hores.

Els escolapis ens van portar a veure-la. Ho feien cada cop que s'estrenava una pel·lícula d'"història sagrada": *Els deu manaments*, *Rei de Reis*, *La Bíblia*... Aquesta última ens va excitar ja d'entrada. Eva ensenyava un pit. A Terenci Moix l'excitava *Ben-Hur* perquè el pit descobert anava a càrrec de Charlton Heston. Potser alguns companys d'escola eren de la mateixa filiació, però llavors jo no hi pensava. Després, un capellà que es deia Capdevila i que el recordo com si fos ara, ens va comentar la pel·lícula a classe. Ens va dir que els conductors de quadrigues que resulten morts per les maldats de Messala en la seqüència més famosa de totes, van morir de debò durant la filmació. Per què ens va enganyar? No sabia res de trucs cinematogràfics o ens volia espantar? Un dia em va requisar una maquineta de fer punta al llapis que tenia la forma d'una televisió minúscula, amb uns ninots en moviment,

BEN-HUR

Direcció: William Wyler

País: Estats Units

Any: 1959

Guió: Karl Tunberg, Gore Vidal, Christopher Fry, Maxwell Anderson i SN. Behman

Productora: Metro-Goldwyn-Mayer

i que era de la meva germana. Aquell capellà em va dir que me la tornaria passat un temps. Al cap d'uns dies, la hi vaig anar a reclamar. L'instructor en història sagrada em va dir que l'havia regalada a un altre nen. El vaig localitzar. Ara penso si no volia que aquell nen el veiés com el Charlton Heston esparcat que surt victoriós de l'escena del naufragi.

A col·legi, per insultar-nos, ens acusàvem de "nena" –"ets un nena"– i altres epítets que no diré. A partir de *Ben-Hur* vam passar a ser "leprosos". Perquè es vegi que dominàvem l'esperit de la llengua encara que no ens ensenyessin català ni en català, doblàvem la l: "*llepra*" i "*lleprós*". "*Lleprós*, que ets un *lleprós*." Recordo el company de classe Candelich dient-nos-ho, a mi i a tothom. Els capellans també ens duïen a passejar per la fira d'atraccions, la setmana de Pentecosta. En Candelich va molestar la mona que extreia els números d'una tómbola. La mona li va mossegar una orella i en Candelich va haver de córrer a l'hospital amb el lòbul penjant. Li van cosir i li van subministrar la injecció del tètanus. Per a la mare i la germana de Ben-Hur, la sutura i desinfecció va venir de Jesucrist, camí del Calvari.

Un dia que van passar les tres hores de pel·lícula per la televisió, el meu fill, llavors molt petit, va confondre la casa amb pati i escalinata de la família Ben-Hur amb l'interior del Palau de la Generalitat. Al final, quan Charlton Heston hi torna, la casa està abandonada, decrepita, plena de fulles, com si hi hagués passat l'article 155 de la Constitució espanyola i el titular fos a l'exili.

MANUEL CUYÀS

@manuelcuyas

PROPOSTES

IRENE CASELLAS icasellas@lrp.cat

El gitano que va complir un somni

Joan Ximénez Valentí, *Petit*, és un gitano del barri del Raval de Barcelona que va prometre a la seva mare, abans que morís, que portaria la rumba catalana a un gran escenari. *Petit (Rumba pa' ti)* és el documental de Carles Bosch (*Balseros*; *Setiembres*; *Bicicleta, cullera, poma*) que explica el recorregut vital del *Petit*, amb malaltia inclosa, fins a aconseguir complir aquesta promesa. S'estrena aquest cap de setmana.

París, novembre de 2015

13 de novembre: *Atentados en París* és una minisèrie de tres episodis que Netflix estrena aquest mes i en què supervivents, personal sanitari i funcionaris relaten històries personals d'horror, però també de coratge i d'altruisme, que es van viure durant els atemptats del 13 de novembre del 2015 a París, en què van morir 137 persones i més de 400 van resultar ferides. Es tracta d'un documental de Jules i Gédéon Naudet, que ja van guanyar un premi Emmy per la seva reconstrucció dels atemptats de Nova York del 2001.

LA REPÚBLICA DE LES ARTS MÚSICA

Paolo Conte, en un concert. Ell va escriure 'Azzurro' i Adriano Celentano la va convertir en un èxit massiu i en un himne generacional a Itàlia i en altres països europeus ➔ DINO BUFFAGNI

ALBERT FIBLA
afibla@el9.cat

■ Cinquanta vegades hem buscat l'estiu durant tot l'any i, de sobte, *eccola qua*. Va ser pels volts de l'agitat maig del 1968 quan ens ho va dir la veu commovedora d'Adriano Celentano per primer cop. I ara, que d'allò ja fa mig segle, toca celebrar-ho. Per això, dijous i divendres que ve, 14 i 15 de juny, les termes de Caracal·la, a Roma, emmarcaran dos concerts especials de Paolo Conte, un dels pares de la icònica *Azzurro*. El venerable músic nascut a Asti el 6 de gener del 1937, exactament un any abans que Celentano, ha anunciat que es presentarà amb una orquestra de músics i convidats excepcionals per repassar el més florit del seu repertori, que no és poc. De fet, els concerts quedaran enregistrats per a la posteritat en la pròxima entrega discogràfica de l'*Avvocato*.

Paolo Conte està més que legitimat per ser el mestre de cerimònies en la festa d'aniversari d'*Azzurro*. A banda de l'indiscutible pes de la seva figura en el panorama musical europeu, és l'autor de la música, amb l'ajut d'un veí seu, Michele Virano. No és la primera cançó que va escriure per a Adriano Celentano: un parell d'anys abans havia començat a treballar per a Clan, el seu segell discogràfic, i havia signat, juntament amb Mogol i Mily Del Prete, *Chi era lui*, la cara B d'*Il ragazzo della via Gluck*. Sí que va ser, però, aquest el seu primer gran èxit com a creador musical i la peça que va impulsar la seva carrera en solitari.

"*Azzurro* va néixer en dues etapes. Primer la música, que havia guardat al meu calaix durant un parell d'anys. Després, el text, que va sortir una nit de març, de fred sota la pluja, pensant en l'estiu", explicava Conte al diari *La Repubblica* el mes d'octubre del 2014. El cert és que la lletra va ser cosa del periodista Vito Pallavicini, mort fa onze anys, la filla del qual recordava per a un mitjà local com va rebre l'encàrrec: "Van trucar al meu pare un diumenge a la tarda. Faltava el text d'una cançó i va haver d'anar, amb Pino Massara, a Milà. Hi van anar amb pressa, perquè volien tornar per veure el partit que jugava el Vigevano Calcio, que era la seva passió." El cas és que Pallavicini va escriure un text senzill i amable, carregat d'estampes sen-

se continuïtat però molt suggeridores, que tocava temes universals i que va ser clau per a l'esclat d'*Azzurro*. Com també ho va ser l'original arranament de Nando de Luca, qui va ser bateria de Luigi Tenco, amb una base rítmica molt carregada i uns cors que situaven la cançó en un terreny allunyat dels ritmes que s'imposaven en aquell moment. Sense ser ni un rock ni una balada romàntica, *Azzurro* es va obrir pas en les llistes d'èxits de la segona meitat dels seixanta i, des d'aleshores, viu en un lloc destacat del cançoner italià més internacional.

"El seu èxit, al meu entendre, es deu al fet que és molt enganxosa i fàcil. Té alguna cosa d'antiga i un seguit d'imatges que pertanyen a la vida de tots: solitud, nostàlgia, la durada de certes tardes. També és molt important el tempo, aquesta mena de marxa

■ "Té alguna cosa d'antiga i imatges que pertanyen a la vida de tots"

que afavoreix, en el subconscient, una visió de grup, de pertinença solidària. I, a més, Celentano, que és molt gran, la va cantar. Té una veu que pertany a la gent, que busca la veritat, sense diaframes. Avui no canviaria ni una coma. De fet, és una cançó nacional, encara que avui es qüestionari la idea de la Itàlia unida", explica Conte. "Molts eren escèptics amb la possibilitat que fos un èxit, perquè anava en contra dels ritmes del moment. Alguns se'n van burlar, però no em va importar perquè havia posat en aquesta cançó els ecos poètics que formen part de la nostra sensibilitat. Finalment, vaig ser entès pel públic i va ser un gran èxit. Totes les meves cançons neixen amb aquest esperit: escric lluny de la moda", sentència.

A més d'Adriano Celentano, han interpretat *Azzurro* altres grans noms de la cançó italiana, com Mina, Gianni Morandi, Tonino Carotone i Giorgio Gaslini. El mateix Paolo Conte ho ha fet amb dues versions a piano i veu, una en directe (1985) i l'altra en un enregistrament d'estudi (1998), molt allunyades totes dues de l'original. De ben segur, dijous i divendres les termes de Caracal·la seran l'escenari de la tercera.

Els 50 estius d' 'Azzurro'

La mítica cançó, que va popularitzar Adriano Celentano, celebrarà mig segle amb dos concerts del seu autor, Paolo Conte, a les termes de Caracal·la

ARTICULACIONS

ALBERTO VELASCO @velasc_alberto

Bartolomé Bermejo

Si hagués de triar la meua pintura preferida de l'art medieval català, sense vacil·lar, escolliria la *Pietat Desplà*. Es tracta d'una obra encarregada cap al 1490 per l'ardiaca major de la catedral de Barcelona, Lluís Desplà, que la va destinar al seu oratori particular. Era, per tant, una pintura aïllada d'ulls tafaners, d'ús privat, que no estava a la vista de tothom. Avui es conserva al Museu de la Catedral de Barcelona i ha estat recentment restaurada, procés que li ha retornat la seva esplendor original.

Quan et trobes palplantat davant aquell prodigi tècnic, només pots plorar. El desplegament de recursos, la dolorosa bellesa de la Mare de Déu sostinent el cos inanimat de Crist, el broll de sang que li surt a Jesús de la nafra del costellam i l'imponent paisatge crepuscular del fons provoquen en l'espectador una intensa experiència visual i emocional. És una autèntica obra mestra que hauria d'esdevenir una icona de la cultura del

La 'Pietat Desplà', de Bermejo ➔ CATEDRAL DE BARCELONA / GUILLEM F.-H.

país, com ho és la *Maiestas Domini* de Taüll.

L'autor d'aquest *capolavoro* és Bartolomé de Cárdenas, àlies *El Bermejo*, qui, cofoi i satisfet, va estampar el seu nom en el marc de

l'obra, en un moment en què els artistes no acostumaven a signar els seus treballs. Bermejo era un pintor de Còrdova que després de treballar a València i a Aragó, va arribar a Barcelona. Era, segura-

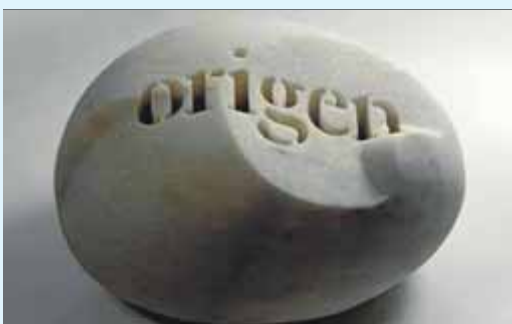
ment, un jueu convers i, fins i tot, sabem que la seva muller va ser penitenciada –condemnada– a Daroca per dur a terme pràctiques judaïtzants. En canvi, ho ignorem gairebé tot de com va viure i treballar a Barcelona, on encara residia el 1501.

A Bartolomé Bermejo se li va dedicar una exposició al MNAC

És una autèntica obra mestra que hauria d'esdevenir icona de la cultura del país, com ho és la 'Maiestas Domini' de Taüll

fa quinze anys. Ara, el Museo Nacional del Prado en prepara una altra que ha aconseguit allò que fins ara no s'havia aconseguit: reunir en un mateix espai totes les obres conegudes del pintor –tret d'algun cas molt puntual–. S'inaugurarà a l'octubre i en serà el comissari Joan Molina, professor de la Universitat de Girona. El 2019, la mostra arribarà a Barcelona, novament al MNAC.

RECOMANACIONS

L'ofici d'escultor

Sala: Espai Art l'Abadia / Pau de l'Abadia **Adreça:** plaça de l'Abadia, 9. Sant Joan de les Abadesses **Horaris:** de dilluns a dissabte, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. Diumenges, de 10 a 14 h. Fins al 15 de juliol

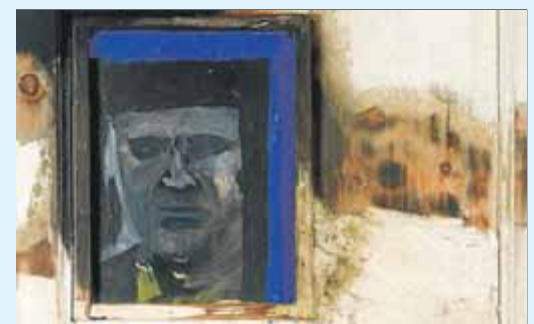
Salvador Juanpere reflexiona sobre el sentit del seu ofici d'escultor en una exposició que pren per títol la cita de Giacometti "un cert fenomen que anomenem escultura". La selecció d'obres de Juanpere esdevenen una mostra de l'interès de l'artista per pensar aquest fenomen.

Chancho i els dits

Sala: Sis Galeria **Adreça:** travessia de la borriana, 6. Sabadell **Horaris:** de dilluns a divendres, de 10 a 13.30 h i de 17 a 20 h. Dissabtes, de 10 a 13.30 h. Fins al 28 de juliol

L'artista Joaquim Chancho presenta l'exposició *Touch*, formada per dactilogrames, amb la voluntat que l'interior del quadre actui sobre l'interior de l'espectador: "Una mena de plec entre el quadre i l'espectador, d'eliminar qualsevol barrera, de fer penetrable."

Els referents de Guinovart

Sala: Museu d'Art de Girona **Adreça:** Pujada de la Catedral, 12. Girona **Horaris:** de dilluns a dissabte, 10 a 19 h. Diumenges i festius, de 10 a 14 h. Fins al 30 de setembre

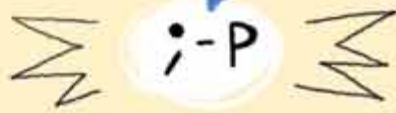
L'exposició *Guinovart. Referents vitals*, comissariada per Maria Guinovart, aprofundeix en els referents que han estat vitals en la trajectòria de Guinovart i proposa un diàleg visual i conceptual entre les obres de l'artista i algunes de les dels seus referents més directes, com Mir, Picasso, Dalí i Miró.

HAS ENTÈS AQUEST ACUDIT?
SI L'HAS ENTÈS ÉS PERQUÈ ACTUALMENT LES EMOTICONES I
ELS EMOJIS FORMEN PART DE LA NOSTRA VIDA I ELS FEM
SERVIR CADA DIA.

PERÒ POTSER ELS NOSTRES BESAVIS NO N'ENTENDRIEN EL DOBLE SENTIT:
EL FET QUE L'ÚLTIMA IMATGE REPRESENTI UN DISPOSITIV INFORMÀTIC QUE ES
DIU IGUAL ('RATOLÍ') QUE EL PETIT ROSEGADOR QUE, SEGONS LA TRADICIÓ,
ESPANTA ELS ELEFANTS.

QUAN HI HA UN GRUP DE LLETRES I SIGNES DE PUNTUACIÓ QUE IMITEN L'EXPRESSIÓ D'UNA CARA, ESTEM PARLANT D' **EMOTICONES**.

EMOTICONA

de l'anglès **EMOTION** ('emoció') **ICON** ('ICONA, símbol gràfic que representa alguna cosa')

EN CANVI, QUAN HI HA UN PETIT DIBUIX, COM PASSA AMB FORÇA APLICACIONS DELS TELÈFONS MÒBILS, ESTEM PARLANT D' **EMOJIS**.

EMOJI

del japonès **E** ('fotografia') **MOJI** ('Caràcter, lletra')

DES DE L'APARICIÓ DELS TELÈFONS INTEL·LIGENTS, AQUESTS PETITS DIBUIXETS O PICTOGRAMES HAN ENTRAT A LA NOSTRA VIDA FINS AL PUNT QUE, ACTUALMENT, UN TEXT QUE NO EN TINGUI CAP POT SEMBLAR UNA MICA... AVORRITI PERÒ D'ON VENEN, AQUESTS SÍMBOLS?

Les primeres emoticones publicades a 'PUCK'.

ELS HISTORIADORS NO ES POSEN D'ACORD SOBRE QUINES VAN SER LES PRIMERES EMOTICONES. SOVINT ES DIU QUE LA REVISTA HUMORÍSTICA NORD-AMERICANA 'PUCK' VA SER LA PRIMERA, A FINALS DEL SEGLE XIX, A PUBLICAR-NE, TOT I QUE CONTÍNUAMENT ES DESCOBREIXEN NOUS CASOS DE GENT QUE S'ENTRETENIA AMB AQUEST JOC DE DIBUIXAR CARES AMB LLETRES.

PERÒ ELS EMOJIS TAL COM ELS CONEIXEM SÍ QUE HO SABEM: PROVENEN DEL JAPÓ. A FINALS DEL SEGLE XX, QUAN BONA PART DELS JAPONESOS VAN COMENÇAR A UTILITZAR ORDINADORS I TELÈFONS MÒBILS, ES VAN TROBAR AMB UN PROBLEMA: LA SEVA LLENGUA ESCRITA ÉS TAN COMPLEXA QUE ES FEIA DIFÍCIL ESCRIURE AMB ELS TECLATS PENSATS PER ALS ALFABETS DE LES LLENGÜES OCCIDENTALS.

UN EXEMPLE:

EN JAPONÈS PER ESCRIURE 'AMOR' CAL UTILITZAR QUINZE TRAÇOS I DIBUIXAR AIXÒ:

S'ENTÉN, DONCS, QUE ELS JAPONESOS, SOBRETOT ELS MÉS JOVES, PREFEREIXIN DIBUIXAR UN COR VERMELL:

I ESTALVIAR-SE UN MUNT DE FEINA.

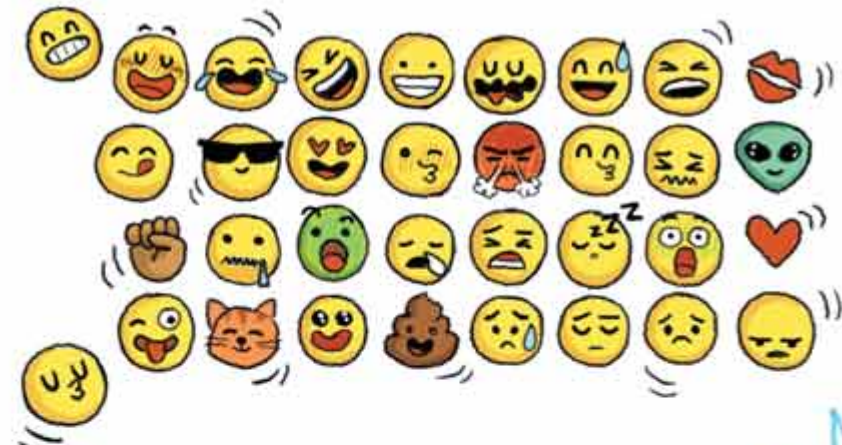
Shigetaka Kurita

I PER AIXÒ, QUAN EL 1999 EL DISSENYADOR SHIGETAKA KURITA ES VA INVENTAR ELS PRIMERS 176 EMOJIS BASANT-SE EN ELS DIBUIXOS DELS CÒMICS MANGA, ELS JAPONESOS ELS VAN COMENÇAR A UTILITZAR MASSIVAMENT.

LA MODA NO VA TRIGAR GAIRE A FER LA VOLTA AL MÓN, I ELS FABRICANTS D'APARELLS TECNOLÒGICS VAN INCORPORAR ELS EMOJIS A LES SEVES APPS. I ACTUALMENT S'HAN POPULARITZAT A TOT ARREU...

...TOT I QUI ELS JAPONESOS SÓN ELS QUE MÉS LES UTILITZEN. AIXÒ EXPLICA, BEN MIRAT, PER QUÈ HI HA TANTS EMOJIS DEDICATS A LA SEVA CULTURA. US HI HAVIEU FIXAT MAI?

ARA BÉ, NO SEMPRE ÉS FÀCIL ENTENDRE QUÈ VOL DIR EL NOSTRE INTERLOCUTOR QUAN ENS ENVAIA UN EMOJI, I ÉS QUE CADA PERSONA I CADA CULTURA ELS INTERPRETA COM VOL. MENTRE ESCRIVIA AQUEST ARTICLE, PER EXEMPLE, HE PREGUNTAT A UN MUNT DE GENT DIFERENT QUÈ CREVEN QUE VOL DIR AQUEST PICTOGRAMA:

I SABEU QUÈ? NO HI HA HAGUT NI DUES PERSONES QUE M'HAGIN CONTESTAT EL MATEIX. I PER VOSALTRES, QUÈ SIGNIFICA?

VIDEOJOCOS

Tomàs Pardo

El meu regne per unes bananes

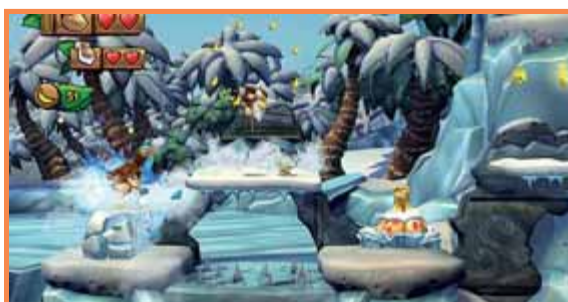
La llista de personatges del catàleg de Nintendo és tan extensa com entranyable. Des dels icònics Mario i Luigi fins als adorables Yoshi i Kirby, passant per la princesa Zelda i el valent Link. Sense oblidar-nos de la legió de Pokémon (amb Pikachu al capdavant) ni dels malvats Wario i Bowser. De tots ells, un dels personatges més estimats (amb permís de cert lampista) és Donkey Kong. Creat pel mestre Shigeru Miyamoto, va aparèixer per primera vegada el 1981 enfrontant-se, precisament, amb Mario.

La seva nova aventura es titula Donkey Kong Country: Tropical Freeze i és la versió per a Switch del joc que va sortir fa un temps per a la Wii U. A part de la millora dels gràfics, se li ha afegit un nou mode de joc: el Funky Kong, que facilita al jugador menys expert poder avançar i evitar quedar-se encallat eternament en una fase, cosa que és

DONKEY KONG COUNTRY: TROPICAL FREEZE

Distribuïdora: Nintendo
Gènere: Plataformes
Plataformes: Exclusiu Nintendo Switch
Edat: +3

d'agrair. Malgrat la seva enganyosa estètica *cartoon*, Tropical Freeze és endimoniadament difícil per a l'usuari menys expert.

L'argument? Donkey Kong ha de recuperar la seva tranquil·la illa tropical i fer fora l'onada de fred polar

creada per un exèrcit de malvats vikings. Aquesta és l'excusa per fer-nos recórrer tota l'illa i viure una increïble aventura. Donkey, Diddy, Dixie, Cranky i Funky Kong ens acompanyaran durant hores en un videojoc únic i divertit.

Un dels imprescindibles

Si en el videojoc original els gràfics eren excel·lents, en la seva adaptació per a la Switch són espectaculars: 1080p en pantalla HDTV i una mica menys de 720p si jugues amb la modalitat portàtil. La jugabilitat és a prova de bombes. I la banda sonora és perfecta en tot moment. Tot això el converteix en un joc imprescindible per als fans dels videojocs de plataformes. En aquest moment, possiblement només Super Mario Odyssey ofereix una mica més en Nintendo Switch.

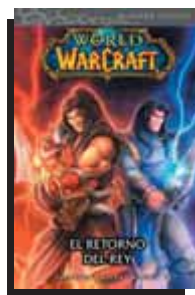
PER LLEGIR

SPLATOON 3

Editorial: Norma Editorial
Pàgines: 152
Preu: 8 euros

Un cap buit encarregat de salvar el món? Benvinguts al mode heroi i a la nova plaça de Cromópolis. Gaudiu de la visita i de les delirants aventures impregnades de tinta de Googles i la resta de l'Equip Blau.

WORLD OF WARCRAFT 2

Editorial: Panini Còmics
Pàgines: 176
Preu: 15 euros

Un Rei Perdut torna anys després per reclamar el tron al costat dels seus companys d'armes. Però les coses han canviat al regne, i ara algunes forces ocultes tenen molt a dir.

WARCRAFT: EL POZO DEL SOL 1

Editorial: Panini Còmics
Pàgines: 168
Preu: 8,95 euros

El pou del sol narra les aventures de Kalec, un drac blau amb forma humana, i d'Anveena, una bella donzella que amaga un misteriós secret... Una trilogia creada per l'escriptor Richard A. Knaak i el dibuixant Jae-Hwan Kim.

WARHAMMER 40.000: CAÍDOS

Editorial: ECC Ediciones
Pàgines: 112
Preu: 11,50 euros

Els Àngels Foscas han patit grans pèrdues, però també han obtingut nova informació sobre la identitat del Caigut, la vella figura tacada pel caos que ha orquestrat tots els seus moviments des que van arribar al Cúmul de Calaphrax.

NUTRICIONISTA LIDIA MATEOS · ILLUSTRACIONS CRISTINA BUENO

La recepta

PER IMPRESSIONAR

PER SOBREVIVRE EN UN PIS D'ESTUDIANTS

"BEGUDA" de FRUITA SECA

INGREDIENTS

Got de fruita seca crua sense sal (ametlles, avellanes, anacards...)

3 gotes d'aigua

PREPARACIÓ

- 1 Deixa en remull 12h. *Fruita seca + H₂O*
- 2 Tritura fruita seca + 3 gotes d'aigua.
- 3 Còlea. *Podem aprofitar la pasta per fer unes galetes de sonada!*

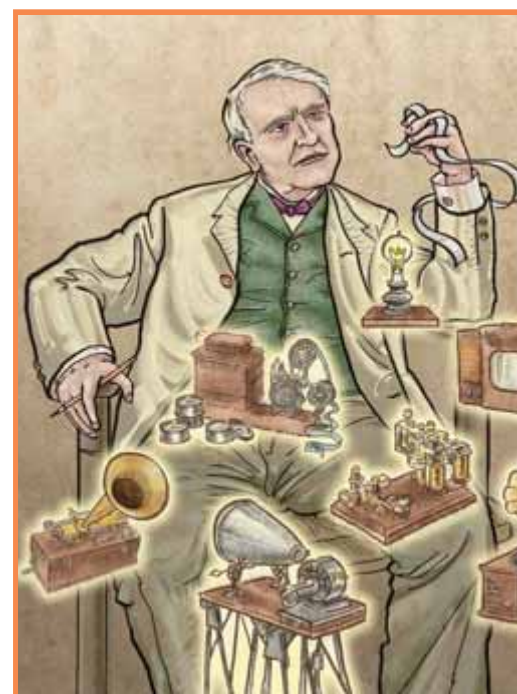
La Beguda!

PRACTICA L'ANGLÈS

Text **Miquel Berga** · Il·lustració **Jaume Geli**
 Traducció **Neil Stokes**

Coneix la història de... **Thomas Edison**

“Genius is one percent inspiration and ninety-nine percent perspiration”

Have you ever thought that behind so many of the things that make our lives easier there is an inventor? Without inventors we wouldn't have electric lights, nor cars, nor central heating, nor televisions, nor computers... not even machines to make orange juice. When I think about inventors, the first one that comes to mind is mister Thomas Edison...

Escolta la seva història en anglès a:
<http://www.lrp.cat/a/1408166>

EXPERIÈNCIES

DONES que fan PINYA

Fa quaranta anys no hi havia dones castelleres i ara ja representen el 40%. En l'aspecte tècnic, la seva incorporació al món casteller ha estat clau per aixecar castells de deu i ara el repte és assolir la igualtat en les estructures de poder

MERCÈ RIBÉ
mribe@lrp.cat

Helena Llagostera té 46 anys i en fa molts que fa castells. Encara puja a sisens en les construccions de nou i segurament deu ser l'única a Catalunya que amb aquesta edat s'enfila tan amunt. "Aquesta és ara la meua lluita; molta gent em pregunta quan em jubilaré de fer castells, i mira que hi ha homes més grans que jo que encara pugem!" Llagostera, de la Colla Joves Xiquets de Valls, és una precursora en el món casteller. Va ser la primera dona a entrar a la colla quan fer castells era només cosa d'homes i durant tots aquests anys ha estat pionera en diversos àmbits: el 1988 va ser la primera dona que va pujar a un castell de nou i, si bé és cert que Eva Baró (Castellers de Barcelona) i Montse Alba (Bordegassos de Vilanova) figuraran en els annals castellers com les primeres dones caps de colla, Llagostera té l'honor d'haver-se convertit, el 2009, en la primera cap de colla d'una agrupació tradicional i de gamma extra.

La trajectòria d'Helena Llagostera és, al mateix temps, l'excepció que confirma la regla i la constatació que, lentament, les coses estan canviant. "El paper de la dona ha evolucionat moltíssim en els últims quaranta anys, ha passat de ser totalment inexistent a tenir una posició cada cop més definida", explica Raquel Sans, tot i reconèixer que malgrat la progressió encara hi ha grans diferències pel que fa a l'ocupació de càrrecs de responsabilitat. És secretària del Centre de Prospectiva i Anàlisi dels Castells (CEPAC) i una de les autores de l'estudi *Els castells des d'una perspectiva de gènere. El paper de les dones a les estructures de poder de les colles castelleres*. Sans, juntament amb Guillermo Soler, Anna Sánchez i Paloma Pontón, està elaborant l'estudi a partir d'un treball de camp que ha inclòs l'anàlisi de 98 colles catalanes, enquestes a 55 colles i un centenar d'entrevistes a dones castelleres.

Les xifres del document parlen per si soles. En els anys vuitanta, la presència de la dona era inexistent i ara representa el 40% de la massa social

L'estructura dels castells en els darrers anys s'ha aconseguit alleugerir gràcies a la incorporació de la dona, i això ha permès assolir castells més complexos, com els de deu pisos

ARXIU / JOSÉ CARLOS LEÓN I ALBERT SALAMÉ

40%

de la massa social dels castellers del país està integrada per dones. L'any 1980 la seva presència era inexistent.

castellera. Són gairebé la meitat, però el seu rol en càrrecs de responsabilitat i presa de decisions continua sent minoritari: només un 34,7% de les colles catalanes tenen una dona presidenta, i el percentatge cau en picat quan parlem de caps de colla, ja que només el 17,3% del total són dones. Un terç de les dones que assumeixen responsabilitats són menor de 25 anys i més de la meitat no tenen fills. “La maternitat marca un abans i un després i el que fa és crear un parèntesi en la participació de la dona en l'activitat castellera”, assenyala Raquel Sans, i Anna Sánchez, que ha participat en l'estudi des de l'Observatori per la Igualtat de la URV, afegeix una dada: “Un 83% de les dones converteixen la seva activitat castellera en una activitat familiar, fet que posa en evidència la incompatibilitat de la dona a l'hora de conciliar l'oci amb la vida familiar.”

Quins càrrecs ocupa? Els de secretària i cap de canalla, “una prolongació de les tasques que fan a casa, com la de cuidar els fills”, insisteix Sánchez, i conclou: “Al final els estereotips són obstacles per desenvolupar la trajectòria castellera de la dona.” Tot i que les colles universitàries ja són més equitatives, la realitat és que en una activitat en què homes i dones participen en un mateix equip encara no ho fan de la mateixa manera.

LA DONA, UN PAPER CLAU

Però malgrat la discriminació de gènere, ningú posa en dubte el paper cabdal que ha tingut la seva incorporació. “Homes i dones tenim unes condicions físiques i mentals diferents que es complementen i ha estat gràcies a això que hem vist castells de deu”, explica Helena Llagostera. Les

dones pesen menys, són més àgils i tenen més flexibilitat i, a banda, “les nenes maduren abans que els nens i això també és important perquè entenguin la importància d'alguns castells”, remarca Llagostera. A banda de qüestions tècniques, l'entrada de la dona també ha canviat el perfil sociològic de les colles. “Abans eren grups d'homes que es trobaven divendres i diumenges per anar a fer castells i ara a les colles hi ha moltes famílies, cosa que els ha permès créixer en nombre i plantejar-te reptes superiors”, afegeix Raquel Sans.

A més de les caps de colla pioneres com Baró, Albà i Llagostera, entre la llista de noms propis femenins també figuren el d'Aina Mallol, que va ser cap de colla dels xicots de Vilafranca, i el d'Ester Oriol, presidenta dels castellers de Sants entre el 2012 i el 2016. Actualment, Iruna Rigau lidera els Marrecs de Salt, una de les colles grans que té més dones que homes, i Bea Jiménez és cap de colla dels Castellers de Sabadell, l'única colla gran que ha tingut cap de colla i presidenta simultàniament. “Els lideratges femenins atrauen lideratges femenins”, remarca Sans.

I el futur? Els autors de l'estudi són optimistes en les seves conclusions. “Algunes colles impulsen el talent i el

17,4%

dels caps de colla són dones, un percentatge molt petit en comparació amb el del càrrec de cap de canalla, en què, del total, un 72,2% són dones.

lideratge femenins. La situació està canviant i la influència de les colles universitàries pot ser clau”, assenyala en l'esbós preliminar. Helena Llagostera, que també suma el mèrit de ser mare de sis fills, ho té més clar. “Revertir la tendència a les colles tradicionals encara costa, però no tinc cap dubte que alguna de les meves filles acabarà sent cap de colla.” I explica que la Maria, que ara té 10 anys, sovint fa el crit d’“amunt!”, com si ja fos cap de colla.

PER VIURE'LS EN DIRECTE

Estadístiques al marge, cal ser a la plaça per viure en directe el món dels castells. La temporada ja ha arrencat, i al web www.elmoncasteller.cat es pot consultar el calendari de diades d'enguany. Valls, Barcelona, l'Arboç, Sabadell i Andorra són alguns dels pobles i ciutats on es poden veure actuacions aquest cap de setmana.

AMB GUST

Adeu, Barcelona

La notícia que els Roca deixaran d'assessorar la cuina del restaurant Roca Moo de l'hotel Omm el 31 de juliol arriba la mateixa setmana en què els germans han cuinat a Barcelona un sopar únic d'homenatge a Catalunya dins la gira gastronòmica que fan amb el BBVA. Una mala nova que comentem entre plats sorprenents, com la *fideuà* sense fideus, perquè encara que semblin de pasta, estan fets de marisc. Deu ser també un miratge, la seva marxa de la ciutat? “No, és ben certa. Hi vam arribar amb la Rosa Maria Esteva i en marxem amb ella”, comenta Pitu Roca.

I és que va ser gràcies a les arts persuasives de la propietària, que ara deixa el seu estimat hotel durant 25 anys en mans d'un grup holandès, que els Roca van trencar la seva regla de no sortir del Celler. L'admiraven per la seva feina al grup Tragaluz i estan “molt satisfets” del camí que han recorregut plegats. Ho explicaven el novembre passat en l'àpat de celebració del quinzè aniversari de l'hotel, tot un festí gastronòmic cuinat a quatre mans entre Joan

Els germans Roca, amb el director del BBVA a Barcelona, Christian Terribas JORDAN

Roca i Andoni Luis Aduriz. Una nit en què, ves per on, es va brindar per molts més anys d'èxit. “La veritat és que ara teníem un molt bon equip”, diu en Pitu, mentre que Jordi Roca (que conserva el seu Rocambolesc barceloní) parla de canvi de cicle.

Si aquella nit de novembre va ser rodona, no es va quedar enrere el menú que els germans van preparar dilluns per als clients del BBVA. Després d'investigar pel territori diversos productes, presentaven plats com l'espardeya feta amb peu de porc, el consomé de moixernons amb elements vegetals (que és, com diria Pla, “el paisatge a la cassola”), una olivada amb diverses varietats d'oliva cuinada amb nitrogen líquid i una versió de les postres de músic que en Jordi ha creat amb el cibernètic Neil Harbisson. “En aquest viatge a la proximitat, ens han sorprès coses com trobar una girella de xai al Pirineu que és molt similar als *haggis* que fan a Escòcia.” Tot el que han après es traduirà d'alguna manera en els plats del Celler, tal com ha passat amb les seves anteriors estades pel món.

Marijo Jordan
@MarijoJordan

Ras i curt LLUÍS MUNTADA @muntadalluis

Un moment terrenal: aquest extrem escapçat de la cua de la sargantana, que s'ofereix al depredador perquè l'altra part pugui escapar. Cua de la cua, memòria del cos i ja memòria de la memòria, es revinclu desesperada sobre les lloses com si només ella lamentés haver-se escindit.

AGENDA REPUBLICANA

Xavi Oltra xoltra@lrp.cat

+ AGENDA

Diumenge, 10 de juny Dinar groc al Pla de Santa Maria

▶ L'ANC, amb la col·laboració d'Òmnium, organitza un dinar groc solidari amb les famílies dels presos i exiliats al recinte de la Fàbrica, a les 14 h.

Dilluns, 11 de juny Piulades a la fresca

▶ Vilassar de Dalt acull, a les 20.30 h, un sopar xerrada, emmarcat dins el cicle *Piulades a la fresca* i amb la presència de Ferran Mascarell i Jaume Alonso-Cuevillas.

Dilluns, 11 de juny Concentració a Cervera

▶ Cada dilluns, a la plaça Major, hi ha una concentració per demanar la llibertat dels presos i el retorn dels exiliats amb la presència dels alumnes del conservatori.

Dijous, 14 de juny La repressió i la supervivència

▶ L'escriptor i doctor en història moderna Marc Pons parlarà de la relació del català amb el castellà. L'acte es farà a l'Espai de la Plaça, a Castellbisbal, a les 19.30 h.

...i a
**SANT ESTEVE
DE LES ROURES**

Cassolada a la biblioteca

▶ Dilluns que ve, a les 10 h convoquem una cassolada davant la @bibliosedr per donar suport als alumnes de segon de batxillerat que faran la selectivitat la setmana que ve.

12 hores per la llibertat

L'ANC, Òmnium, el CDR i el PDeCAT, ERC i la CUP de Calella organitzen aquest diumenge dia 10 les "12 hores per la llibertat", a la plaça de l'Església, a partir de les deu del matí. Dinar popular, debat, música, ball i presentació de la campanya *Demà pots ser tu*.

Diumenge

10

JUNY

CONCENTRACIÓ a partir de les 10 h a la plaça de l'Església de Calella.

Botifarrada a Quart

El Follets de Quart organitzen diumenge dia 10 la II Botifarrada Solidària de la República, amb tallers de sardanes, una *jam session* i la taula rodona "Com veiem el futur?" També sortejaran una urna i paperetes originals de l'1-O. Els beneficis aniran destinats a les famílies dels presos polítics i dels exiliats i a la caixa de solidaritat d'Òmnium.

Diumenge

10

JUNY

BOTIFARRADA a Quart durant el matí, al local social.

10 JUNY 2018
12 del migdia
INAUGURACIÓ de la PLAÇA 1 D'OCTUBRE de RIUDECANYES

Una altra plaça 1 d'octubre

Riudecanyes estrenarà diumenge la plaça de l'1 d'octubre, que servirà d'homenatge a les persones que van fer possible el referèndum. A l'acte, a les 12 h, hi haurà parlaments i comptarà amb la presència de la dona de Josep Rull, Meritxell Lluís, i la parella de Meritxell Serret, Ferran Civit.

Dilluns

10

JUNY

INAUGURACIÓ de la nova plaça 1 d'octubre de Riudecanyes.

Més República

El dilluns dia 11, a les set de la tarda, a l'Ateneu de Rubí hi haurà una nova presentació del setmanari La República, a càrrec del director, Carles Ribera. El màxim responsable de la revista explicarà el projecte, el seu naixement, la seva filosofia i els seus objectius, així com les diferents seccions i continguts que habitualment publicuem.

Dilluns

11

JUNY

PRESENTACIÓ del setmanari La República a Rubí.

A la plaça de la Vila de Gràcia

Com cada dilluns, la plaça de la Vila de Gràcia, al cor de Barcelona, acollirà una altra concentració de suport als presos polítics i exiliats per tornar a demanar el retorn dels exiliats i l'alliberament dels presos. L'acte, que té el suport d'Òmnium, comptarà amb la presència de l'actor Carles Arquimbau.

Dilluns

11

JUNY

CONCENTRACIÓ, com cada dilluns a les 20 h, a la plaça de la Vila de Gràcia de Barcelona.

Ras i curt MARTA ROQUETA @martaroqueta

Com que van a la seva, els partits bascos poden esbremar millor Espanya. El bipartidisme intentarà contenir Ciutadans i Podemos a Madrid per la mateixa raó que deixa als taronges corcar Catalunya mentre els morats ho aprofiten per vendre l'unicorn plurinacional: per supervivència.

Si ens voleu fer arribar les vostres propostes, ho podeu fer a l'adreça agenda@lrp.cat

'Mai és demà'

El local social Ca la Neus, al municipi d'Aiguaviva, serà l'escenari el dimarts dia 12, a dos quarts de vuit de la tarda, de la presentació del llibre *Mai és demà*, de Joan Albareda i Salleras, en què es proposa un viatge sobre el conflicte al nostre país. El director adjunt d'El Punt Avui, Miquel Riera, presentarà l'acte, en què el mateix periodista donarà a conèixer el setmanari La República. Riera explicarà la filosofia d'aquest nou projecte editorial que teniu entre les mans, que surt cada setmana, i parlarà de les diverses seccions que conté, dels continguts que tractem, etc.

Dimarts

12

JUNY

PRESENTACIÓ del llibre 'Mai és demà', a les 19.30 h, a Aiguaviva.

Cròniques de la Guerra Civil

El dia 12 es presentarà a la biblioteca pública Arús, a Barcelona, el llibre *Cròniques durant la Guerra Civil*, de Salvador Domènech i editat per DSTORIA. L'autor demostra com hi va haver 20 números de la revista escolar *tibidado*, de l'Escola Freinet, durant la Guerra Civil.

Dimarts

12

JUNY

PRESENTACIÓ del llibre 'Cròniques durant la Guerra Civil', a les 19 h.

«L'HORA DEL PRESENT»

DIMECRES 13 DE JUNY
La política avui per Marina Garcés

(professora de filosofia, Universitat de Saragossa)

LLOC: AUDITORI DE L'ESCOLA MASSANA, CENTRE D'ART I DISSENY
(plaça de la Gardunya, 9)

HORA: 19:00h

Dimecres

13

JUNY

CONFERÈNCIA sobre 'La política avui', a l'Escola Massana de Barcelona, a les 19 h.

'La política avui'

Tercera conferència del cicle *L'hora del present*. L'auditori de l'Escola Massana, Centre d'Art i Disseny de Barcelona, acollirà dimecres a les set de la tarda una xerra-

da de Marina Garcés, *La política avui*. Garcés és professora de filosofia a la Universitat de Saragossa. L'acte està organitzat per Òmnium Ciutat Vella.

Flama per la independència

Pere Manzaneres, pedagog i activista nord-català per la llengua, farà una xerrada amb el títol *La Catalunya Nord a*

l'abast; passat, present i futur, en el V Cicle Flama per la Independència. La Sala Cultural de Solsona acollirà l'acte.

Divendres

15

JUNY

XERRADA de Pere Manzaneres, a les 20 h, a la Sala Cultural de l'Ajuntament de Solsona. L'acte està organitzat per Òmnium Cultural del Solsonès.

VALLFOGONA DE B.
Dissabte 16 de juny de 2018
20.00h · Pavelló Poliesportiu

CONCERT SOLIDARI
amb les famílies de les persones preses i exiliades polítiques

Dissabte

16

JUNY

CONCERT solidari al pavelló poliesportiu de Vallfogona de Balaguer.

Concert solidari a Vallfogona

Vallfogona de Balaguer, poble natal de Meritxell Serret, acollirà un concert solidari amb les famílies dels presos i exi-

liats. A l'acte hi seran la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, i el vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri.

Divendres

1
JUNY

Una maça que no fa remor

Madrid.
Congrés dels Diputats. 11.32 h

Ana Maria Pastor suma el no 169 i últim a la moció de censura. No en faran prou per salvar M. Rajoy. Hi ha 1 abstenció i 180 sí. Qui ho havia de dir, fa 48 hores? Tertulians, politòlegs i opinió publicada pouden arguments del desert per justificar que ningú fos capaç de preveure res. Tots estàvem, una vegada més, amb el mantra oficial, que era que Rajoy havia guanyat dos anys amb el vot del PNB als presupostos. L'únic evident és que s'obre una nova etapa de la qual podem especular molt, però sobre la qual no sabem res. Ni els mateixos protagonistes, potser

no en saben res. L'àvia Neus, que va néixer l'any cinc (el 1905), que va sobreviure a una joventut de guerra i de postguerra i que era d'aquelles dones que deien que no parlaven de política, ho hauria explicat amb una de les seves dites predilectes: "Déu, nostre senyor, té una maça que pica sense fer remor." És la dita que utilitzava sempre que li sortien problemes a algú que ella considerava "un mal bitxo". Passi-ho bé, M. Rajoy! Passi-ho bé, virrei Millo!

EL VORAVIU

TEXT
JOAN VALL I CLARA
jvall@lrp.cat

DIBUIXOS
JORDI SOLER
jsoler@lrp.cat

Moment Rahola al FAQs. Amb segons qui, les portes giratòries no acaben de fer mai la volta sencera...

En Melcior Comas penja, una vegada més, una genialitat: "A veure si els idiotes no tenen dret a ser ministres"

Els conceptes "imatges robades" i "pagament per exclusives" són de la premsa del cor, veritat?

Dissabte

2
JUNY

Essencialista herderià

Sant Joan Despí.
TV3 (FAQS). 23.11 h

Símptomes de la nova etapa. La Rosel asseu a la taula de diàleg ERC (Ester Capella), PSC (Marc Lamuà), PDeCat/IxCat (Ferran Bel) i En Comú Podem (Josep Vendrell), que amb més o menys encert, tocaran junts el violí durant cinquanta minuts.

"Qué buenos son los padres escapados, qué buenos son que nos llevan de excursión." El vídeo serà material de primer ordre per a un màster de comunicació corporal: ganyotes facials, respiració tallada, mirades clements, parpelles ascensor... Se sent i es veu que la processó va per dins. El diputat socialista Marc Lamuà és qui més sua la cansalada. Ha d'explicar si ell (com Pedro Sánchez la setmana passada) considera el president Torra un supremacista i un xenòfob, el Le Pen de la política catalana. Manlleva, segons explica, una expressió de l'escriptor Antoni Puigverd. "El president és un essencialista herderià." A aquestes hores de la nit, és el que estan disposats a desescalar, ara que els independentistes els han portat a La Moncloa. Quina por les noves amistats!

Diumenge

3
JUNY

El 92,6% dels militants socialistes

Sant Joan Despí.
TV3 (FAQS). 00.28 h

Moment Rahola. TV3 no ha aprofitat el parèntesi del programa per lliurar-nos del magisteri i la doctrina de la Pilar de Catalunya. Amb segons qui, les portes giratòries no acaben de fer mai la volta sencera..., però deixem-ho. Moment Rahola, dèiem. Entra a sac. Felix d'haver fet fora Rajoy. Ella ha defensat el sí des del primer moment. No en té cap dubte. I sap fins i tot el que ens ha de donar Sánchez perquè ens sentim compensats: ha d'anar amb compte, segons diu, amb quin fiscal general de l'Estat nomena. És a dir: ni el pa, ni la molla, ni les engrunes no val, el vot. N'hi haurà prou que fem un vol per la fleca i flairem l'olor que ve del forn. Això és el que proposa Rahola. Una meravella de l'es-

tratègia política que no ens hauria d'estranyar si no fos per la memòria de peix de l'opinió publicada. Quant fa que el seu immens ego va provocar la crisi que va provocar a ERC i va posar fi a la fundació d'aquell gran èxit que es va dir PI? Però no cal esperar a veure qui designen fiscal general de l'Estat. La Rahola encara és a la taula del FAQs i ja es coneix el resultat de la votació de la militància socialista de Badalona a la proposta de governar amb el PP i Cs: 92,6% a favor. Com dèiem: quina por les noves amistats! "I l'aigua que baixa!", que diria l'àvia Neus.

Dilluns

4

JUNY

Com en Nani Roca a en Borrell

Madrid. Carrer Ferraz 68-70.
(Seu del PSOE). 07.10 h

La dieta informativa de la setmana ha canviat de prescriptor. Des de primera hora comença la intoxicació amb possibles noms per agafar cartera al govern. I n'hi ha un que tothom dona per segur: Josep Borrell serà el nou ministre d'Afers Estran-

gers i Cooperació. Ara sí que queda clar que Roma no paga traïdors, governi César o governi August. Missatge de transparència per a aquells que pensaven que el sí dels independentistes era més que un no a Rajoy. Ahir a Badalona es va veure el que es podia esperar de la militància socialista i avui es veu el que es pot esperar de Pedro Sánchez. Rescata del bagul dels records qui ja caminava cap a Cs de braçet de Societat Civil Catalana; el furibund espanyolista que creu (així ho va dir públicament a Iceta) que no cal pensar en indults, que cal pensar en desinfecció. La notícia m'ha enxampat encara a casa i el meu acte reflex ha estat fer amb el president Sánchez el que en Nani Roca, activista de la coordinadora de l'N-II per l'autopista, ja va fer amb en Borrell el 27 de març del 1993 en l'acte d'inauguració de la variant de Girona: abaixar-me els pantalons i ensenyar-li el cul.

Dimars

5

JUNY

Venjança i res

Madrid.
Trece TV. 00.37 h

Dies com avui és imprescindible parar atenció a la missatgeria que la caverna envia al seu ramat ideològic. Així que faig zàping a Trece, la cadena de la Conferència Episcopal Espanyola, per veure com paeixen. La pregunta del baròmetre que tenen en marxa és: "Fa bé el PP de retirar concessions econòmiques al PNB en els pressupostos? I els telespectadors, que com a bons cristians no tenen ànims de venjança, ho deixen clar: 88,8 % sí i 11,2 % no.

Barcelona. ('El Món a RAC1'). 10.11 h.

Jordi Basté entrevista Miquel Iceta. Qui no hagi recollit prou mostres d'agraïment als vots independentistes a la moció de censura amb la decisió de Badalona i el nomenament de Josep Borrell pot prendre nota. "No canviaré la presidència del govern d'Espanya per la unitat territorial d'Espanya." I se supera per explicar el diàleg segons el federalisme de tercera via: "Tant si diuen independència o res, serà res." No és un concepte que formuli de nou, però hi rebla el clau justament avui. Per ell, els referèndums no serveixen quan les coses estan justes. Trenquen més. Els referèndums només són útils en situacions de dos terços. El món al revés, vaja. Moment per a Gloria Fuertes: "Había una vez un lobito bueno al que maltrataban todos los corderos."

Dimecres

6

JUNY

El dret dels idiotes

Twitter. 20.40 h

En Melcior Comas penja, una vegada més, una genialitat: "A veure si els idiotes no tenen dret a ser ministres." I encara una altra sobre el mateix tema: "Han posat un astronauta podent-hi posar en Miquel Iceta; no ho entenc." Ja tenim la totalitat del Consell de Ministres i és fonamental que ens ho agafem amb tot l'humor que siguem capaços. Han passat tot just cinc dies des que els vots independentistes (a banda d'enviar M. Rajoy a casa) van portar Pedro Sánchez a La Moncloa. Recordin que segons la teoria de la Pilar de Catalunya l'agraïment socialista haurà de venir amb el nomenament del fiscal general de l'Estat. I l'esperem amb candeletes. Segurament, els detallets d'aquests dies són per despistar. El tema de Ba-

dalona l'hem d'entendre com a política local i en Borrell ha entrat per la seva experiència europea. Les declaracions de l'Iceta ja seran convenientment rectificades per un superior quan calgui. I del nou ministre de Cultura, no us heu de quedar amb això de "me cago en el puto independentista", sinó amb la seva picada d'ullet republicana: "Yo creo que Felipe va a dejar a Letizia por la nueva que han puesto en el telediario."

Dijous

7

JUNY

Imatges robades

Barcelona.
Diari 'Ara'. 7.45 h

Vestim la mona del que vulguem, però és mona. Ni Tarzan, ni Jane. Mona. Des d'ahir a quarts de nou del vespre (perquè hi hagués temps que els hi publicessin en el TN vespre) estem amb la murga del diari Ara, que va llançar unes imatges de Junqueras, Forn i Romeva robades a la presó d'Estremera. Unes imatges marcades amb el logotip (com es marquen els vedells) perquè no se'ls escapi ni un im-

pacte publicitari dels que els han de proporcionar els que cliquin per reproduir-les. Per posar-hi vaselina (i ajudar a fer-ho viral) ho acompanyen de grans dissertacions sobre l'interès informatiu, la llibertat d'expressió, el periodisme d'investigació, la denúncia de la injustícia i una llarga rastellera de tòpics de mal pagador. Al llarg del dia la indignació s'ha centrat en institucions penitenciàries, que ja investiga qui ha gravat. Però els drets es vulneren quan les imatges es difonen i els responsables de la difusió ja els coneixem. I com ha dit l'advocat dels presos, les imatges s'han gravat perquè algú hi ha fet negoci. Hem entrat en l'univers de la premsa del cor? Perquè els conceptes "imatges robades" i "pagament per exclusives" són de la premsa del cor, veritat? No siguem fariseus. L'explicació és ben simple. Recorden el famós "és l'economia, estúpido!?" Doncs no cal marejar més la perdiu: són els clics, estúpido!

Ras i curt MARIONA ISERN @marionaisern

El govern de Pedro Sánchez comença a caminar i ho fa amb uns ministres que representen la vella política i que, en cap moment, volen calmar el conflicte català. L'entesa mai podrà ser amb algú que ens vol callats, rendits i desinfectats. Nosaltres, a la nostra.

ENTRETENIMENTS

Jordi Soler jsoler@lrp.cat

ENREVESSATS JORDI SOLER

Horizontals: 1.- Determinació, amb l'aparell pertinent, de la proporció d'alcohol etílic existent en les seves mescles amb aigua i en els líquids fermentats. 2.- Entremès de caire extravagant, en què s'intercalaven balls, que constituïa l'acte final de les representacions populars. Esquerra Republicana de Groenlàndia. 3.- Mirar alguna cosa de fit a fit. Període de dos mesos. 4.- Fa sonar vint mil líquids finíssims. L'Anna en té dues, com aquesta. Relatiu a l'orella cap allà; convoco cap aquí. Capgirat adjectiu èuscar que també és un nom femení. 5.- Vedella amb bolets, conill rostit, mongetes amb botifarra... Pronunciar d'est a oest. Soviètica companya del martell, per dir-ho així. 6.- Elegit a Marsella. Harm Reduction International. Capgireu el nom d'aquella estructura de dades de tipus arbre que permet la recuperació d'informació. Fa sonar la banana. 7.- Tipus d'anestèsia regional consistent a injectar a l'espai subaracnoïdal una substància que produeix l'anestèsia del territori innervat pels nervis raquidis en contacte amb aquesta substància. 8.- Acudíeu sense fer remor. Vestidura que cobreix el coll i l'espatlla de l'oficiant en les celebracions religioses. Del de mar, del dret, se'n diu grumet. Així era anomenat gràficament l'expresident del govern espanyol Rodríguez Zapatero. 9.- Hores sense límits. Fa que l'aigua faci olor d'espiçol. 10.- Cognom inseparable del de Zabala. Col·lisió invertida. Anar. 11.- Un aràcnid, per exemple. Braços anglesos capgirats. 12.- Riu de l'Índia i de Myanmar. Comarca catalana de corcoll. Res. 500. 13.- En la signatura de Julie Dent. Àtona i

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														

muda. Ocell pistaciforme que pot ser gris o reial. 14.- Referir-se al conjunt de tot allò que existeix.

Verticals: 1.- Aquest sòl està definit per una percolació ascendent durant una època de l'any i descendent durant una altra. 2.- Llei francesa. Figuradament, amenaçarien sense atacar. 3.- Va cap amunt i es refereix a la mecànica quàntica. Instal·

lació esportiva de notables dimensions. 4.- Capgirada prolongació citoplasmàtica de la neurona, que arrenca del pol oposat de les dendrites i que condueix l'impuls nerviós. Entra i surt del terrat. Fan sonar la tuba. Observarà de baix a dalt. 5.- Ciutat japonesa víctima de la bomba atòmica. Fa sonar tot l'or groc. Preposició de cap per avall. 6.- Soga sense extrems. Entra i surt de Tàrent. Treure del mig des de sota. El mig dígraf de sempre. 7.- Estegocèfals, també. 8.- Començament. Fa sonar tres dees gregues. A Mallorca i Menorca, l'esposa de l'amo. 9.- Famosa empresa cinematogràfica de Hollywood. Desabrigues. Entra i surt de Liverpool. 10.- Fan sonar la cefalea. S'enfila un poble indígena australià, també anomenat *wutati*, de la península del Cap York, al nord de Queensland. El de ricí, ecs! 11.- Obre i tanca el tarot. Condiments culinaris a base de tomàquet i ceba fregits. Acaba malalt. 12.- Fotografies, si més no. Penja-robos. Invertit objectiu fotogràfic variable. 13.- Cap amunt, i amb article, vall glacial del Pirineu d'Osca, sobre la vall de Pineta. Del dret, James, artista pop nord-americà (1950-2011). Divinitat egípcia. 14.- Decorador especialitzat en el muntatge i presentació d'aparadors, en singular, però.

SUDOKU

								9
6	4	9	2	3	8	5		
	5		7	8	6			4
		8	5					6
8			3		5	7	2	
6							8	
		7					4	3
	3		4	2			6	
7								

FÀCIL

	4				8		2	
			9					3
						9		
5		2		3				
	6	3		4	8	5		
	7							
	3		6	5		1		
8	7			2				6
6	2	7				3		

DIFÍCIL

JEROGLÍFIC JORDI SOLER

**TROT ALP
PREPOSICIÓ
ESPIGAT**

Fer cas omís, deixar de banda

SOLUCIONS

Jeroglífic
Passar per alt (Pas sah Per Alt)

Enrevessat horitzontals
1.- Alcoholimètra. 2.- Moixiganga. ERG. 3.- Fitar. Bimestre. 4.- I. N. Otic. aoran. 5.- Plats. rd. Falç. 6.- Eiu. HRI. eirt. A. 7.- Raquiuanestèsia. 8.- CD. Amit. tag. ZP. 9.- ORE. Aromatza. 10.- Lasa. adapot. Ir. 11.- Artropode. smrA. 12.- Tiau. amoso. O. D. 13.- IEDEN. TN. Lloro. 14.- Universalitzar.

DIFÍCIL

5	4	9	1	7	3	8	6	2
7	6	8	2	9	4	1	5	3
2	3	1	5	8	6	7	9	4
9	5	4	6	2	8	3	7	1
1	2	6	9	3	7	4	8	5
3	8	7	4	5	1	6	2	9
4	9	3	8	9	5	2	1	7
8	7	5	3	1	2	9	4	6
6	1	2	7	4	9	5	3	8

FÀCIL

8	7	2	4	6	5	1	3	9
1	6	4	9	2	3	8	5	7
3	9	5	1	7	8	6	2	4
2	3	1	8	5	7	4	9	6
4	8	9	6	3	1	5	7	2
6	5	7	2	9	4	3	8	1
5	2	8	7	1	6	9	4	3
9	1	3	5	4	2	7	6	8
7	4	6	3	8	9	2	1	5

Quant et costen els Borbons?

En despeses generals:

Família Reial	668.952 €
Despeses de personal	3.755.950 €
Despeses corrents	2.877.988 €
Inversions	451.000 €
Fons de contingència	65.000 €
<hr/>	
Total/any	7.818.890 €

Quant et costa la República?

Subscripció anual:

Paper	— 72 €
Digital	— 12 €

Fes-te republicà a www.lrp.cat
o trucant al 972 186 400

LA REPÚBLICA

Tavernia

Joan Poyano & Teo Perea

